ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಪೂಜಾ ವಿಧಿಃ

ಶ್ರೀಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ

ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಪೂಜಾವಿಧಿಃ

ಕಲ್ಪೋಕ್ತ
ಮಾಧ್ವಸಂಪ್ರದಾಯ ರೀತಿ

ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿರುವವರು:
ನವವೃಂದಾವನದ ಪಿ. ವಿಷ್ಣುತೀರ್ಥರು

ವಾಸುದೇವಪದಸಂತತಸಂಗೀ
೨೫,ಗಾಂಧಿಬಜಾರ್ (ಹಿಂಭಾಗ)
ಬಸವನಗುಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ೫೬೦ ೦೦೪

ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಪೂಜಾವಿಧಿಃ – ಬರೆದವರು ಪಿ. ವಿಷ್ಣುತೀರ್ಥ, ನವವೃಂದಾವನ
ಪುಟಗಳು: vi+46 ಪ್ರತಿಗಳು: 1000

ಮೊದಲಮುದ್ರಣ: ಮಾರ್ಚ್ 2002
ಪ್ರಕಾಶನ: ವಾಸುದೇವಪದಸಂತತಸಂಗೀ, 25,ಗಾಂಧಿಬಜಾರ್, ಬೆಂಗಳೂರು 560004

ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕು ಲೇಖಕರದು

ಬೆಲೆ: ರೂ. 15=00

ಅಕ್ಷರಜೋಡಣೆ:
ಶ್ರೀಅನಂತಕೃಷ್ಣ ನಿಜಗಲ್
ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್
ಬೆಂಗಳೂರು-50

ಮುದ್ರಕರು :
ಸುರಭಿ ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್.,
ಬೆಂಗಳೂರು - 560 003.
ದೂರವಾಣಿ : 3447159

ಪುಸ್ತಕ ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳ:

ಪಿ.ಪ್ರಹ್ಲಾದರಾವ್
'ನವವೃಂದಾವನ'
931, 2ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ
4ನೇ ಬ್ಲಾಕ್, ರಾಜಾಜಿನಗರ
ಬೆಂಗಳೂರು-560010
ದೂರವಾಣಿ: 3350491

ಪಿ.ಎಲ್.ನಾರಾಯಣಶೆಟ್ಟಿ
ಬಾಲಾಜಿ ಕಾಫಿ ವರ್ಕ್ಸ್
ಕಾಲೇಜು ರಸ್ತೆ
ಹೊಸಪೇಟೆ-583201
ದೂರವಾಣಿ: 08394-25598

ಅಬ್ಬೂರಿನ ಶ್ರೀಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯತೀರ್ಥರ ಮಹಿಮೆಯನ್ನರಿಯದವರಾರು! ಆಸರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಜೀವತ್ಯಾಗಕ್ಕಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆಯಲು ಬಂದಿದ್ದ ಸಾಧ್ವಿಗೆ ಪುತ್ರರತ್ನದ್ವಯಗಳ ಅಭಯವನ್ನಿತ್ತಿದ್ದ ಮಹಾ ಮಹಿಮರು. ಮಧ್ವಮತವನ್ನುದ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠಪುತ್ರರತ್ನವನ್ನು ತಾವೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಶುಭಾ ರಂಗನಾಥ್ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಡಿ.ಎಸ್.ರಂಗನಾಥ್‌ರವರ ಜ್ಯೇಷ್ಠಪುತ್ರ ಆರ್.ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶ್ರೇಯಸನು ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪದವಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದುದಲ್ಲದೆ ಗಣಕಯಂತ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ನೈಪುಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿ ವಿಪ್ರೋ ಟೆಕ್ನಾಲಜೀಸ್,ಬೆಂಗಳೂರು-ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸೀನಿಯರ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ಸ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಆಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನ ನೈಪುಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರಿತಿದ್ದ ಉದ್ಯೋಗದಾತರು ಆತನನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯಾಜದಿಂದ ಅಮೆರಿಕೆಯ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ನಗರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು.

ಉತ್ತುಂಗ ಶಿಖರಕ್ಕೇರುವನೋ ಎಂಬಂತೆ ಅಮೆರಿಕದ ವಿಶ್ವವಾಣಿಜ್ಯಕೇಂದ್ರದ 97 ನೇ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಕಾರ್ಯ ನಿರತನಾಗಿದ್ದಾಗ - ದಿನಾಂಕ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 11-2001 ಮಂಗಳವಾರ ಭಯೋತ್ಪಾದಕರ ದಾಳಿಗೆ ಆ ಕೇಂದ್ರವು ಅಧೋಮುಖವಾದಂತೆ – ಆತನು ಸ್ವಾಮಿಕಾರ್ಯನಿಷ್ಠೆಯಲ್ಲೇ ನಿರತನಾಗಿ ಭಗವದಿಚ್ಛಾನುಸಾರ ಶ್ರೀಹರಿಪಾದಾರವಿಂದ ಸೇರಿದನು.

ಶ್ರೇಯಸನ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಸದ್ಗತಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಲು ಆತನ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳು‘‘ಶ್ರೀಸತ್ಯನಾರಾಯಣಪೂಜಾವಿಧಿ’’ಯನ್ನು ಜನತೆಯ ಮೂಲಕ ಜನಾರ್ದನ ಸೇವೆಯಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಕಾಶಕರ ನುಡಿ

''ಶ್ರೀಸತ್ಯನಾರಾಯಣಪೂಜಾವಿಧಿಃ'-ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನನುಸರಿಸಿ ವಿಷ್ಣುತೀರ್ಥರು 1982 ರಲ್ಲೇ ರಚಿಸಿದ್ದರಾದರೂ, ಮುದ್ರಣವಾಗಲು ಅವರ 'ಅಯಾಚಿತ'ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದ್ದು ಮುದ್ರಣ ತಡವಾಯಿತು. ಅವರು ಶ್ರೀಹರಿವಾಯುಸ್ತುತಿ, ಶ್ರೀಪುರುಷಸೂಕ್ತ, ಅಷ್ಟಮಹಾಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿ ಸಂತೋಷಿಸಿದ್ದರಾದರೂ ಈ ಕೃತಿಯ ಮುದ್ರಣ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ನಡೆಯದಿದ್ದುದು ನಮ್ಮ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ. ಇದರಂತೆ ದ್ವಾದಶಸ್ತೋತ್ರ-ಸರಳವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಸಹಿತ, ಹಾಗೂ ಅಣುಭಾಷ್ಯ- ವಿಸ್ತೃತ ಮುನ್ನುಡಿಯೊಡನೆ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಅವರ 'ಅಯಾಚಿತ' ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿದ ಭಗವಂತ ತಮ್ಮ ಕೈಲಿರುವ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಲು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಶ್ರೀಮತಿ ಶುಭಾ ರಂಗನಾಥ್ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ರಂಗನಾಥ್ ಇವರ ಮೂಲಕ ಅಂಕುರಾರ್ಪಣ ಮಾಡಿಸಿದನಲ್ಲದೆ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಷ್ಣುತೀರ್ಥರ ಸಂಬಂಧಿಗಳೇ ಆದ ಶ್ರೀಮತಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆನಂದತೀರ್ಥ ಅವರ ಕೊಡುಗೈನಿಂದ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿ, ಶ್ರೀಹರಿಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಇವರುಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಅನಂತ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

'ನಖಸ್ತುತಿ'ಯ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳಿಗೇ ಮುನ್ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪುಟಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ರಚಿಸಿರುವುದನ್ನು ಬಲ್ಲವರಿಗೆ ಮುದ್ರಣವಾಗದೇ ಇರುವ ಅವರ ಇತರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವುದು ಸಹಜ. ಅಂತಹ ಅಭಿಮಾನಿಗಳ ಕರಾವಲಂಬನ ದೊರೆತು ಆ ಗ್ರಂಥಗಳೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಲು ಶ್ರೀಹರಿಯು ಅನುಗ್ರಹಿಸಲೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥದ ಮುದ್ರಣಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ-

ಅಕ್ಷರಜೋಡಣೆ ಮಾಡಿದ 'ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್' ನ ಶ್ರೀಅನಂತಕೃಷ್ಣ ನಿಜಗಲ್‌ರವರಿಗೂ, ಅಂದವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಶ್ರೀಶ್ರೀನಾಥ್‌ರವರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಅನಂತ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಮುದ್ರಣಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಿದವರಿಗೂ ವಾಚಕವರ್ಗಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಲೇಖಕರ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬರೆದಿರುವೆವಾದರೂ ಮಾನವಸಹಜವಾದ ಹಲವಾರು ದೋಷಗಳಿರುತ್ತವೆ. ವಾಚಕರು ಮನ್ನಿಸಿ ಓದಿಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ಆಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

6-4-2002 ಸಜ್ಜನ ವಿಧೇಯ
ವಿಷು ಫಾಲ್ಗುಣ ಕೃಷ್ಣ ನವಮಿ ಶ್ರೀಶಮೂರ್ತಿ

ಶ್ರೀಸತ್ಯನಾರಾಯಣಪೂಜಾ ಕಥಾ

ಮಹಿಮೇ ಪೇಳುವೆ ಕೇಳಿರಿ । ತ್ರಿಜಗದೊಡೆಯನ ॥ ಪ ॥

ಮಹಿಮೇ ಪೇಳುವೆ ಕೇಳಿ । ಮಹನೀಯರೆಲ್ಲರು ।

ಮಹಿಯೊಳು ಭರಿತಮಾದ । ಸತ್ಯಾದೇವರ ಪೂಜೆ ॥ ಅ.ಪ. ॥

ನೈಮಿಷಾರಣ್ಯದೊಳಗಿನ । ಮಮಕಾರ ತೊರೆದ ಋಷಿಗಳೆಂಬುವರೆಲ್ಲರು ॥ ಪಾಮರರು ನಾವು ಪ್ರೇಮವಿಟ್ಟೆಮ್ಮೊಳು । ಪ್ರೇಮಾಕಾರನ ಚರಿತೆ ನೇಮದಿಂ ಪೇಳ್ವುದು ॥ ಅಂದು ಸೂತಋಷಿ ಚಂದದಲಿ । ಇಂದಿರೇಶನ ಚರಿತೆಗಳೆಲ್ಲವ । ಹಿಂದೆ ನಾರದಗೆ ಹರಿ ಒರೆದಾ ಪರಿ । ಯಿಂದ ನುಡಿದರಾನಂದದಿ ಹರಿಯಾ ॥ ೧ ॥

ಸತ್ಯೇಶನೊಂದು ದಿನದಲಿ । ಸತ್ಯವ ತೋರೆ ವೃದ್ಧ ವಿಪ್ರನ ವೇಷದಿ ॥ ಮರ್ತ್ಯಾಲೋಕದ ಕಾಶಿ ಪುರಿಯೋಳು ನೆಲೆಸಿಹ । ನಿತ್ಯಾವೃತ್ತಿಯ ವಿಪ್ರಗೆ । ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲ ಪೇಳಿ ॥ ಸತ್ಯದೇವನ ಪೂಜೆಯನೆಸಗಿ । ನಿತ್ಯವು ಧರೆಯೊಳು ಸುಖದಿಂ ಬಾಳಿ ॥ ಉತ್ತಮ ಕಾಷ್ಠಗ್ರಾಹಿಗೆ ಪೇಳಿ। ಚಿತ್ತವ ಶ್ರೀಹರಿಪದದೊಳಗಿಟ್ಟ ॥ ೨ ॥

ಇಂತೀ ಪೂಜೆಯನರಿತನು । ಕಾಂತೆಯೊಡನೆ ಉಲ್ಕಾಮುಖರಾಜನು । ಸಂತೋಷದಿಂದಲಿ ಶಾಂತಾಮೂರುತಿಯನ್ನು । ದಾಂತಾ ಪೂಜಿಸುತಿರೆ । ಪಾಂಥಾ ವರ್ತಕ ಬರಲು ॥ ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತು ಜನ್ಮವಿದೆಂದು । ಕಾಂತೆಗೆ ಪೇಳಲು ಹರಿ ಕರುಣಿಸಿದಾ । ಸಂತಸವೀಯಲು ಸುತೆ ತಾ ಜನಿಸಲು । ಅಂತೂ ಮರೆತರು ಸಿರಿಕಾಂತನನು ॥ ೩ ॥

ಕನ್ಯೆಯ ಧಾರೆ ಎರೆದನು । ಮುನ್ನಿನ ವ್ರತವನ್ನು । ತಾ ಮಾಡದ್ಹೋದನು । ಬನ್ನ ಬಡಿಸಿ ಇವರ । ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಲು ಹರಿ । ಕನ್ನೆ ತಾ ಪೂಜೆಯರಿತು । ರನ್ನೆ ಪೂಜೆಯನೆಸಗೆ॥ ಸನ್ನುತ ಮಹಿಮನು ಸಂಕಟ ಹರಿಸುತ । ಮನ್ನಿಸಿ ಇವರಿಗೆ ಮಂಗಳವಿತ್ತನು । ತನ್ನಯ ಪುರಕಾಗಮಿಸುತಿರಲು । ಸತ್ಯಪ್ರಭು ತಾ ಕೇಳಿದನಿವರ ॥ ೪ ॥

ಸಾಧೂ ನಾವೆಯಲ್ಲೇನದು । ಸನ್ಯಾಸಿಯಾಗಿ ಒಯ್ಯೂವುದೇನು ನಾವೆಲಿ । ಲತೆಕಪರ್ಣ-ವಿರುವುದು ಹೋಗೋ ಎಂದೆನ್ನಲು । ಅಂತೇ ಅಪ್ಪುದು ಎಂದು ಸನ್ಯಾಸಿ ಕುಳಿತಿರೆ ॥ ಅತಿ ತ್ವರ್ಯದೊಳು ಹಡಗನ್ನೇರಲು । ಧನವಿಲ್ಲದುದಾ ನೋಡಿ ಹೆದರುತಾ। ಮತಿಗೆಟ್ಟವನಾಗಿ ಸನ್ಯಾಸಿಯೊಳು । ಹಿತದಿಂ ಬೇಡಲು ಧನವಿತ್ತನು ಹರಿ ॥ ೫ ॥

ಪುರಕೆ ಬಂದುದಾ ತಿಳಿಸಲು । ಅರಸಿಯರು ಪತಿಯ ನೋಡಲಿ ಬೇಕೆಂದು । ಕುವರೀ ಪೂಜೆಯ ಮುಗಿಸಿ । ಪ್ರಸಾದ ತ್ಯಜಿಸಲು । ಅರಿಯಾದೆ ಪತಿಯನು । ಮರುಗುತಿರಲು ಪಿತನು। ಕಂಬುಕಂಧರನೆ ಕಾಪಾಡೆನ್ನಲು । ಅಂಬರವಾಣಿಯು ಪರಿಸುತೆ ನುಡಿಯಲು । ತುಂಬಿ ಮೋದದಲಿ ಪತಿಯನು ನೋಡಿ । ಪ್ರಭುವಿನ ಪೂಜೆಯನೆಸಗುತ ಸುಖದೀ ॥ ೬ ॥

ಅಂಗಧ್ವಜಾ ಬೇಟೆಯೋಳ್ । ಭಂಗವ ಪಟ್ಟು ತಂಗುತ ಮರದಡಿಯಲಿ । ಮಂಗಳ ಮಹಿಮನ ನೈವೇದ್ಯ ಬಿಡಲಾಗ । ಭಂಗವ ಪಟ್ಟು ನೃಪ ತಿಂದು ನೈವೇದ್ಯವ ॥ ಸುತಸಿರಿಗಳನು ಹಿತದಿಂ ನೋಡಿ । ಮತಿವಂತನು ನೃಪ ಪೂಜೆಯ ಮಾಡಿ । ಹಿತದೀ ಕಥೆಯನು ಹೇಳಿಕೇಳಿದಗೆ ನಿತ್ಯಾನಂದವಿಠಲನು ಸುಖವೀವ ॥ ೭ ॥

ಪೂಜೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಅರಿಶಿನ, ಕುಂಕುಮ, ಗಂಧ, ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ, ನವಗ್ರಹ ದ್ರವ್ಯಗಳು (ಗೋಧಿ, ಅಕ್ಕಿ, ತೊಗರಿ, ಹೆಸರು, ಕಡಲೆ, ಅವರೆ (ಅಥವಾ ಅಲಸಂದೆ), ಕರಿಎಳ್ಳು, ಉದ್ದು, ಹುರುಳಿ, ಮತ್ತು ಉಪ್ಪು, ಬೆಲ್ಲ, ರವೆ) ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿ ಪಟ, ಪ್ರತಿಮೆ, ಬಟ್ಟಲಡಿಕೆ 23, ಗಣೇಶ, ಘಂಟೆ, ಜಾಂಗಟೆ, ಹಲಗಾರತಿ, ನಂದಾದೀಪ, ದೀಪಗಳು, ಗೆಜ್ಜೆವಸ್ತ್ರ 2 ಜೊತೆ, ಯಜ್ಞೋಪವೀತ, ದಶಾಂಗ, ಕರ್ಪೂರ, ಮಂಗಳಾರತಿ ಬತ್ತಿ ಹಣ್ಣು, ಖರ್ಜೂರ, ಪಂಚಪಲ್ಲವ, ವಸ್ತ್ರ ವಿಳ್ಳೇದೆಲೆ, ಅಡಿಕೆ, ದಕ್ಷಿಣೆ, ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ತುಪ್ಪ, ಜೇನುತುಪ್ಪ, ಸಕ್ಕರೆ, ಹಣ್ಣು, ಎಳನೀರು, ಅಕ್ಕಿ - ಮಂಡಲಕ್ಕೆ, ಆಭರಣಗಳು, ಕಲಶಗಳು, ದೇವಪೂಜಾ ಪಾತ್ರೆಗಳು, ಗೋಡಂಬಿ, ದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಬಾದಾಮಿ. ಇತ್ಯಾದಿ.

|| ಶ್ರೀ ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ ||

ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಪೂಜಾವಿಧಿಃ

ಕಲ್ಪೋಕ್ತ – ಮಾಧ್ವಸಂಪ್ರದಾಯ ರೀತಿ

ಮಂಗಳ ಶ್ಲೋಕಗಳು – ಶುಕ್ಲಾಂಬರಧರಂ ವಿಷ್ಣುಂ ಶಶಿವರ್ಣಂ ಚತುರ್ಭುಜಮ್ । ಪ್ರಸನ್ನವದನಂ ಧ್ಯಾಯೇತ್ ಸರ್ವವಿಘ್ನೋಪಶಾಂತಯೇ ॥೧॥ ಸರ್ವವಿಘ್ನಪ್ರಶಮನಂ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಕರಂ ಪರಮ್ । ಸರ್ವಜೀವಪ್ರಣೇತಾರಂ ವಂದೇ ವಿಜಯದಂ ಹರಿಮ್ ॥೨॥ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಂ ವಂದೇ ತದ್ಭಕ್ತಪ್ರವರೋ ಹಿ ಯಃ । ಶ್ರೀಮದಾನಂದ-ತೀರ್ಥಾಖ್ಯೋ ಗುರುಸ್ತಂ ಚ ನಮಾಮ್ಯಹಮ್ ॥೩॥ ವೇದೇ ರಾಮಾಯಣೇ ಚೈವ ಪುರಾಣೇ ಭಾರತೇ ತಥಾ । ಆದಾವಂತೇ ಚ ಮಧ್ಯೇ ಚ ವಿಷ್ಣುಃ ಸರ್ವತ್ರ ಗೀಯತೇ ॥೪॥ ತದೇವ ಲಗ್ನಂ ಸುದಿನಂ ತದೇವ ತಾರಾಬಲಂ ಚಂದ್ರಬಲಂ ತದೇವ । ವಿದ್ಯಾಬಲಂ ದೈವಬಲಂ ತದೇವ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತೇ ತೇಽಂಘ್ರಿಯುಗಂ ಸ್ಮರಾಮಿ ॥

(ಈ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ದೇವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಏರಿಸಿ ಕೈಮುಗಿದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಆಚಮನ ಮಾಡಬೇಕು).

ಆಚಮನ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ, ಸಂಕಲ್ಪ – ಆಚಮ್ಯ, ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ – ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ಏವಂಗುಣ ವಿಶೇಷಣ ವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ[೧] ಶ್ರೀಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮೇತ[೨] ಶ್ರೀಸತ್ಯ-ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರೇರಣಯಾ ಮ.ಭಾ.ಮು. ಶ್ರೀ ಮ.ಲ.ಸ. ಶ್ರೀಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಶ್ರೀಮತ್ಪದ್ಮನಾಭತೀರ್ಥ – ಜಯತೀರ್ಥ – ವ್ಯಾಸತೀರ್ಥ – ರಾಘವೇಂದ್ರತೀರ್ಥಾದ್ಯಶೇಷ ಗುರ್ವಂತರ್ಗತ ಮ.ಭಾ.ಮು,ಶ್ರೀ ಮ.ಲ.ಸ. ಶ್ರೀಮದನಿರುದ್ಧ – ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ – ಸಂಕರ್ಷಣ – ವಾಸುದೇವಾದ್ಯನಂತ ರೂಪಾತ್ಮಕ ಶ್ರೀಸತ್ಯನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿನಃ ಯಥಾ ಸಂಕಲ್ಪಿತಂ ಕಲ್ಪೋಕ್ತವಿಧಿನಾ ತಂತ್ರಸಾರೋಕ್ತ ಪ್ರಕಾರೇಣ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಧ್ಯಾನಾವಾಹನಾದಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರಪೂಜಾಂ ಯಥಾಜ್ಞಪ್ತಿ ಯಥಾವೈಭವಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ (ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ನೀರು ಬಿಡಬೇಕು).

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಮನುಜ್ಞಾ ಸ್ವೀಕಾರ – (ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ – ಪುರೋಹಿತರ – ಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಹಾಕಿ ಕೈ ಮುಗಿದು) ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ನಾನಾ ಗೋತ್ರೇಭ್ಯೋ ನಮೋ ನಮಃ । (ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ) ಸುಮುಹೂರ್ತೋಽಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು (ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು) (ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು) ಸುಮುಹೂರ್ತೋಽಸ್ತು (ಎಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸುವರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದೇವರಿಗೇ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು).

---

೧. ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ 'ಮ.ಭಾ.ಮು.' ಎಂದೂ

೨. ಶ್ರೀಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮೇತ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ 'ಶ್ರೀ ಮ.ಲ.ಸ.' ಎಂಬ ಸಂಕೇತ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುವುದು.

ತಾವದಾದೌ ನಿರ್ವಿಘ್ನತಾಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಮನುನಾಮಕ ಮಹಾಗಣಪತಿಪೂಜಾಂ, ಪೂಜಾಸಾದ್ಗುಣ್ಯಾರ್ಥಂ ಗಣಪತ್ಯಾದಿ ಪಂಚಲೋಕಪಾಲಕಪೂಜಾಂ, ಸಕಲಾನಿಷ್ಟ ನಿವಾರಣಾರ್ಥಂ ಆದಿತ್ಯಾದಿ ನವಗ್ರಹದೇವತಾಪೂಜಾಂ, ಇಂದ್ರಾದ್ಯಷ್ಟ ದಿಕ್ಪಾಲಕ ಪೂಜಾಂ, ಜಯವಿಜಯಾದಿ ದ್ವಾರಪಾಲಕಪೂಜಾಂ ಚ ಕರಿಷ್ಯೇ । ತದಂಗತ್ವೇನ ಭೂತೋಚ್ಚಾಟನಂ, ಆಸನಶುದ್ಧಿಂ, ಕಲಶಪೂಜಾಂ, ಶಂಖಪೂಜಾಂ, ಪೀಠಪೂಜಾಂ ಚ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ (ಪುನಃ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ನೀರು ಬಿಡಬೇಕು)

ಘಂಟಾನಾದ– ಆಗಮಾರ್ಥಂ ತು ದೇವಾನಾಂ ಗಮನಾರ್ಥಂ ತು ರಕ್ಷಸಾಮ್ । ಕುರು ಘಂಟಾರವಂ ತತ್ರ ದೇವತಾಹ್ವಾನಲಾಂಛನಮ್ ॥ (ಎಂದು ಘಂಟೆ ಬಾರಿಸಬೇಕು)

ಭೂತೋಚ್ಚಾಟನಮ್ – ಅಪಸರ್ಪಂತು ಯೇ ಭೂತಾ ಯೇ ಭೂತಾ ಭುವಿ ಸಂಸ್ಥಿತಾಃ । ಯೇ ಭೂತಾ ವಿಘ್ನಕರ್ತಾರಃ ತೇ ನಶ್ಯಂತು ಶಿವಾಜ್ಞಯಾ ॥೧॥ ಅಪಕ್ರಾಮಂತು ಭೂತಾದ್ಯಾಃ ಕ್ರೂರಾಶ್ಚೈವ ತು ರಾಕ್ಷಸಾಃ । ಯಾತುಧಾನಾಃ ಪಿಶಾಚಾಶ್ಚ ಹ್ಯನ್ಯೇ ಚ ವಿಬುಧೇತರಾಃ ॥೨॥ ಯೇ ಚಾನ್ಯೇ ನಿವಸಂತೀಹ ದೇವತಾ ಭುವಿ ಸಂಸ್ಥಿತಾಃ । ತೇಷಾಮಪ್ಯವಿರೋಧೇನ ಬ್ರಹ್ಮಕರ್ಮ ಸಮಾರಭೇ ॥೩॥ ಇತಿ ಛೇಟಿಕಾ ಮುದ್ರಯಾ ಭೂತೋಚ್ಚಾಟನಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥(ಚುಟುಕಿ ಹೊಡೆಯಬೇಕು)

ಆಸನಶುದ್ಧಿ– ಪೃಥ್ವಿ ತ್ವಯಾ ಧೃತಾ ಲೋಕಾಃ ದೇವಿ ತ್ವಂ ವಿಷ್ಣುನಾ ಧೃತಾ । ತ್ವಂ ಚ ಧಾರಯ ಮಾಂ ದೇವಿ ಪವಿತ್ರಂ ಕುರು ಚಾಸನಮ್ ॥ ಇತಿ ಭೂಮಿಂ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ –

ಕಲಶಪೂಜಾ – (ಪೂಜೆ ಮಾಡುವ ನೀರಿನ ಪಾತ್ರೆಗೆ – ಕಲಶಕ್ಕೆ (ತಂಬಿಗೆಗೆ) – ಗಂಧಾಕ್ಷತೆ ಹಚ್ಚಿ 'ಶ್ರೀಂ' ಎಂದು ಬರೆದು ಒಂದು ತುಲಸೀದಳ ಅದರ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಕಲಶ ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕು)– ಕಲಶಸ್ಯ ಮುಖೇ ವಿಷ್ಣುಃ ಕಂಠೇ ರುದ್ರಃ ಸಮಾಶ್ರಿತಃ । ಮೂಲೇ ತತ್ರ ಸ್ಥಿತೋ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಮಧ್ಯೇ ಮಾತೃಗಣಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ ॥ ಕುಕ್ಷೌ ತು ಸಾಗರಾಃ ಸರ್ವೇ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಾ ವಸುಂಧರಾ॥ ... ಗಂಗೇ ಚ ಯಮುನೇ ಚೈವ ಗೋದಾವರಿ ಸರಸ್ವತಿ । ನರ್ಮದೇ ಸಿಂಧು ಕಾವೇರಿ ಜಲೇಽಸ್ಮಿನ್ ಸನ್ನಿಧಿಂ ಕುರು ॥ ಏಕಪಂಚಾಶದ್ವರ್ಣಾನಾಂ ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ಮೂರ್ತಯಃ। ಆತ್ಮಾದ್ಯಾ ವಾಸುದೇವಾದ್ಯಾ ವಿಶ್ವಾದ್ಯಾ ಮತ್ಸ್ಯಕಚ್ಛಪೌ ॥ ಕೋಲೋ ನೃಸಿಂಹಃ ಸವಟುಃ ಜಾಮದಗ್ನ್ಯ ರಘೂದ್ವಹೌ । ವಾಸಿಷ್ಠ-ಯಾದವೌ ಕೃಷ್ಣೌ ಆತ್ರೇಯೋ ಬುದ್ಧಕಲ್ಕಿನೌ॥ ಶಿಂಶುಮಾರಶ್ಚೇತಿ ಶತಂ ಕಲಾಃ ಕಲಶನಾಮಕಾಃ । ಏತಾಭಿಃ ಸಹಿತಾಂ ಮೂಲಮೂರ್ತಿಂ ಕುಂಭೇಽರ್ಚಯೇತ್ ಸುಧೀಃ ॥ ಕಲಶದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಧ್ಯಾನಾವಾಹನಾದಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜಾಃ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

(ಒಂದು ಉದ್ಧರಣೆ ನೀರು ಕಲಶದಿಂದ ತೆಗೆದು ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು).

ಶಂಖಪೂಜಾ – ಓಂ ಸಹಸ್ರಾರ ಹುಂ ಫಟ್ (ಎಂದು ಹೇಳಿ ಶಂಖಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಹಾಕಿ ಕುಲುಕಿ ಚೆಲ್ಲಬೇಕು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆಯಬೇಕು. ಅನಂತರ ಶಂಖಕ್ಕೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಂಧ–ಅಕ್ಷತೆ ಹಚ್ಚಿ ತುಲಸೀದಳ ಇಟ್ಟು ಶಂಖವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಈ ಮಂತ್ರ ಪಠಿಸಬೇಕು) ಶಂಖಂ ಚಂದ್ರಾರ್ಕದೈವತ್ಯಂ ಮಧ್ಯೇ ವರುಣದೈವತಮ್ । ಪೃಷ್ಠೇ ಪ್ರಜಾಪತಿಂ ವಿಂದ್ಯಾತ್ ಅಗ್ರೇ ಗಂಗಾ ಸರಸ್ವತೀ । ತ್ರೈಲೋಕ್ಯೇ ಯಾನಿ ತೀರ್ಥಾನಿ ವಾಸುದೇವಸ್ಯ ಚಾಜ್ಞಯಾ । ಶಂಖೇ ತಿಷ್ಠಂತಿ ವಿಪ್ರೇಂದ್ರ ತಸ್ಮಾಚ್ಛಂಖಂ ಪ್ರಪೂಜಯೇತ್ ॥ ಓಂ ಪಾಂಚಜನ್ಯಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ಪಾವಮಾನಾಯ

ಧೀಮಹಿ । ತನ್ನಃ ಶಂಖಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥ (ಶಂಖದಲ್ಲಿರುವ ನೀರನ್ನು ಕೈಗೆ ಬಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಪೂಜಾಸಾಮಗ್ರಿಗಳಾದ ಹೂವು-ಪತ್ರೆಗಳು, ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕೆ ಇಡುವ ಹಣ್ಣು-ಹಂಪಲುಗಳು, ಪಂಚಾಮೃತದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲದರ ಮೇಲೂ ಗಾಯತ್ರೀ-ಮೂಲಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಬೇಕು.)

ತತಃ ಆದೌ ನಿರ್ವಿಘ್ನತಾಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಮಹಾಗಣಪತಿಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ (ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ನೀರು ಬಿಡಬೇಕು).

ಮಹಾಗಣಪತಿ ಪೂಜಾ

(ಸೂಚನೆ – ಸತ್ಯನಾರಾಯಣದೇವರ ಕಲಶದ ಮುಂದೆ ಅಕ್ಕಿಯ ಮೇಲೆ, ಕಲಶದ ಮುಂದೆ ಪಂಚಲೋಕಪಾಲಕರ ಸೂಚಕವಾಗಿ ಐದು ಅಡಕೆಗಳನ್ನೂ, ಬಲಗಡೆ ನವಗ್ರಹ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ನವಗ್ರಹಗಳ ಸೂಚಕವಾಗಿ ಒಂಬತ್ತು ಅಡಕೆಗಳನ್ನೂ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ (ಎಡಗಡೆ) ಅಷ್ಟದಿಕ್ಪಾಲಕರು ಮತ್ತು ದುರ್ಗಾದಿ ಕರ್ಮಸಾದ್ಗುಣ್ಯ ದೇವತೆಗಳ ಪರವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಒಂಬತ್ತು ಅಡಕೆಗಳನ್ನೂ – ಅಂತೂ ೨೩ ಇಟ್ಟು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಈಗ ಮುಂದಿರುವ ಐದು ಅಡಕೆಗಳ ಪೈಕಿ ಮಧ್ಯದ ಅಡಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಗಣಪತಿಯನ್ನು ಆವಾಹನೆ ಮಾಡಿ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಗಣಪತಿಯ ವಿಗ್ರಹವೇ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನೇ ಇಟ್ಟು ಪೂಜಿಸಬಹುದು)

ಗಣಪತಿಯ ಧ್ಯಾನ

ವೇದಮಂತ್ರ – ಗಣಾನಾಂ ತ್ವಾ ಶೌನಕೋ ಗೃತ್ಸಮದೋ ಗಣಪತಿರ್ಜಗತೀ । ಗಣಪತಿ ಧ್ಯಾನಪೂರ್ವಕಾವಾಹನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ಗಣಾನಾಂ ತ್ವಾ ಗಣಪತಿಂ ಹವಾಮಹೇ ಕವಿಂ ಕವೀನಾಮುಪಮಶ್ರವಸ್ತಮಮ್ ।
ಜ್ಯೇಷ್ಠರಾಜಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತ, ಆ ನಃ ಶೃಣ್ವನ್ನೂತಿಭಿಃ ಸೀದ ಸಾದನಮ್ ॥

ಪುರಾಣೋಕ್ತ (ತಂತ್ರೋಕ್ತ) ಶ್ಲೋಕಗಳು – ಸುಮುಖಶ್ಚೈಕದಂತಶ್ಚ ಕಪಿಲೋ ಗಜಕರ್ಣಕಃ । ಲಂಬೋದರಶ್ಚ ವಿಕಟೋ ವಿಘ್ನ(ರಾಜೋ) ನಾಶೋ ಗಣಾಧಿಪಃ ॥ ಧೂಮ್ರಕೇತುರ್ಗಣಾಧ್ಯಕ್ಷಃ ಭಾಲಚಂದ್ರೋ ಗಜಾನನಃ। ದ್ವಾದಶೈತಾನಿ ನಾಮಾನಿ ಯಃ ಪಠೇಚ್ಛೃಣುಯಾದಪಿ ॥ ವಿದ್ಯಾರಂಭೇ ವಿವಾಹೇ ಚ ಪ್ರವೇಶೇ ನಿರ್ಗಮೇ ತಥಾ । ಸಂಗ್ರಾಮೇ ಸರ್ವಕಾರ್ಯೇಷು ವಿಘ್ನಸ್ತಸ್ಯ ನ ಜಾಯತೇ ॥

ತಂತ್ರಸಾರೋಕ್ತ ಧ್ಯಾನ ಶ್ಲೋಕಗಳು – ರಕ್ತಾಂಬರೋ ರಕ್ತತನೂ ರಕ್ತಮಾಲ್ಯಾನುಲೇಪನಃ । ಮಹೋದರೋ ಗಜಮುಖಃ ಪಾಶದಂತಾಂಕುಶಾಭಯೇ ಬಿಭ್ರದ್ ಧ್ಯೇಯೋ ವಿಘ್ನಹರಃ ಕಾಮದಸ್ತ್ವರಯಾ ಹ್ಯಯಮ್ ॥

ಧ್ಯಾಯಾಮಿ (ಒಂದೊಂದಕ್ಕೂ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಏರಿಸಬೇಕು) ಓಂ ಭೂಃ ಗಣಪತಿಮಾವಾಹಯಾಮಿ । ಓಂ ಭುವಃ ಗಣಪತಿಮಾವಾಹಯಾಮಿ । ಓಂ ಸುವಃ ಗಣಪತಿಮಾವಾಹಯಾಮಿ । ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ಮನುನಾಮಕ ಮಹಾಗಣ-ಪತ್ಯಂತರ್ಗತ ಮ.ಭಾ.ಮು. ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಂಭರಮೂರ್ತಿಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಆಸನಾರ್ಥೇ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಪಾದಯೋಃ ಪಾದ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ।

(ಉದ್ಧರಣೆಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೆಗೆ ಹಾಕಬೇಕು) ಹಸ್ತಯೋಃ ಅರ್ಘ್ಯಮರ್ಘ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಮುಖೇ ಆಚಮನೀಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಮಧುಪರ್ಕಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಆಪೋ ಹಿ ಷ್ಠಾ ಮಯೋಭುವಃ । ತಾ ನ ಊರ್ಜೇ ದಧಾತನ। ಮಹೇ ರಣಾಯ ಚಕ್ಷಸೇ ॥ ಯೋ ವಃ ಶಿವತಮೋ ರಸಃ । ತಸ್ಯ ಭಾಜಯತೇಹ ನಃ । ಉಶತೀರಿವ ಮಾತರಃ ॥ ತಸ್ಮಾ ಅರಂ ಗಮಾಮ ವಃ । ಯಸ್ಯ ಕ್ಷಯಾಯ ಜಿನ್ವಥ । ಆಪೋ ಜನಯಥಾ ಚ ನಃ ॥ (ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು) ಮನುನಾಮಕ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರಾಂತರ್ಗತ ಮ.ಭಾ.ಮು. ಶ್ರೀವಿಶ್ವಂಭರಮೂರ್ತಯೇ ನಮಃ । ದಿವ್ಯ ಸ್ನಾನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ವಸ್ತ್ರಯುಗ್ಮಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । (ಗೆಜ್ಜೆವಸ್ತ್ರ ಏರಿಸಬೇಕು) ಆಯುಧಾನಿ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ನಾನಾಭರಣಾನಿ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಯಜ್ಞೋಪವೀತಾರ್ಥೇ ಅಕ್ಷತಾನ್ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಗಂಧಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ಅಥ ನಾಮಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ (ಹೂ, ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಏರಿಸುವುದು) ಓಂ ಸುಮುಖಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಏಕದಂತಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಕಪಿಲಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಗಜಕರ್ಣಕಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಲಂಬೋದರಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ವಿಕಟಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ವಿಘ್ನರಾಜಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಗಣಾಧಿಪಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಧೂಮ್ರಕೇತವೇ ನಮಃ । ಓಂ ಗಣಾಧ್ಯಕ್ಷಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಭಾಲಚಂದ್ರಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಗಜಾನನಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಕುಮಾರಗುರವೇ ನಮಃ । ಓಂ ಹೇರಂಬಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಮೂಷಕವಾಹನಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ರಕ್ತಾಂಬರಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ರಕ್ತತನವೇ ನಮಃ। ಓಂ ರಕ್ತಮಾಲ್ಯಾನುಲೇಪನಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಮಹೋದರಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಕ್ಷಿಪ್ರಪ್ರಸಾದಾಯ ನಮಃ ॥ ಮನುನಾಮಕ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರಾಂತರ್ಗತ ಮ.ಭಾ.ಮು. ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಂಭರಮೂರ್ತಯೇ ನಮಃ । ನಾನಾವಿಧ ಪರಿಮಳ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ। ಧೂಪಮಾಘ್ರಾಪಯಾಮಿ । ದೀಪಂ ದರ್ಶಯಾಮಿ । ನೈವೇದ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ತಾಂಬೂಲಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಸುವರ್ಣಪುಷ್ಪದಕ್ಷಿಣಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ರಕ್ತಾಂಬರೋ ರಕ್ತತನೂ – (ಇತ್ಯಾದಿ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಮಂಗಳಾರತಿ ಮಾಡಬೇಕು) ವಕ್ರತುಂಡ ಮಹಾಕಾಯ ಕೋಟಿ ಸೂರ್ಯಸಮಪ್ರಭ । ನಿರ್ವಿಘ್ನಂ ಕುರು ಮೇ ದೇವ ಸರ್ವಕಾರ್ಯೇಷು ಸರ್ವದಾ ॥ (ಎಂದು ಪುಷ್ಪ,ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಏರಿಸಿ) ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕಾರಾನ್ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

(ಒಂದು ಉದ್ಧರಣೆ ನೀರು, ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು) ಅನಯಾ ಮನುನಾಮಕ ಮಹಾಗಣಪತ್ಯಂತರ್ಗತ ಮ.ಭಾ.ಮು. ಶ್ರೀವಿಶ್ವಂಭರಮೂರ್ತಿ ಪೂಜಯಾ ಶ್ರೀವಿಘ್ನೇಶ್ವರಾಂತರ್ಗತ ಮ.ಭಾ.ಮು. ಶ್ರೀವಿಶ್ವಂಭರಮೂರ್ತಿಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ । ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ॥ (ಎಂದು ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೆಗೆ ಹಾಕಿ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು)

ಅಥ ಪಂಚಲೋಕಪಾಲಕಪೂಜಾ – (ಕಲಶದ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಐದು ಅಡಕೆಗಳಲ್ಲಿ – ಗಣೇಶನನ್ನು ಸೇರಿಸಿ – ಮುಂದಿನಂತೆ ಐದು ಲೋಕಪಾಲಕರನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಮೊದಲು ವೇದಮಂತ್ರಗಳನ್ನೂ ನಂತರ ತಂತ್ರಸಾರೋಕ್ತ ಧ್ಯಾನಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ವೇದಮಂತ್ರಗಳ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದವರು ತಂತ್ರಸಾರೋಕ್ತ ಧ್ಯಾನಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.)

೧. ಗಣಪತಿ – ಗಣಾನಾಂ ತ್ವಾ ಶೌನಕೋ ಗೃತ್ಸಮದೋ ಗಣಪತಿರ್ಜಗತೀ । ಮನುನಾಮಕ ಗಣಪತ್ಯಾವಾಹನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ।

ಓಂ ಗಣಾನಾಂ ತ್ವಾ ಗಣಪತಿಂ ಹವಾಮಹೇ ಕವಿಂ ಕವೀನಾಮುಪಮಶ್ರವಸ್ತಮಮ್। ಜ್ಯೇಷ್ಠರಾಜಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತ, ಆ ನಃ ಶೃಣ್ವನ್ನೂತಿಭಿಃ ಸೀದ ಸಾದನಮ್ ॥

ರಕ್ತಾಂಬರೋ ರಕ್ತತನೂ ರಕ್ತಮಾಲ್ಯಾನುಲೇಪನಃ । ಮಹೋದರೋ ಗಜಮುಖಃ ಪಾಶದಂತಾಂಕುಶಾಭಯೇ । ಬಿಭ್ರದ್ ಧ್ಯೇಯೋ ವಿಘ್ನಹರಃ ಕಾಮದಸ್ತ್ವರಯಾ ಹ್ಯಯಮ್ ॥

ಮನುನಾಮಕ ಗಣಪತಿಂ ಲೋಕಪಾಲಕಂ ತದಂತರ್ಗತ ಮ.ಭಾ.ಮು. ಶ್ರೀವಿಶ್ವಂಭರಮೂರ್ತಿಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ, ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ, ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ (ಎಂದು ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು)

೨. ಗೌರೀ – ಗೌರೀರ್ಮಿಮಾಯ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯೋ ಗೌರೀ ಜಗತೀ ಮನುನಾಮಿಕ ಗೌರ್ಯಾವಾಹನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಹರಿಃ ಓಂ ॥ ಗೌರೀರ್ಮಿಮಾಯ ಸಲಿಲಾನಿ ತಕ್ಷ–ತ್ಯೇಕಪದೀ ದ್ವಿಪದೀ ಸಾ ಚತುಷ್ಪದೀ । ಅಷ್ಟಾಪದೀ ನವಪದೀ ಬಭೂವಿಷೀ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಣ ಪರಮೇ ವ್ಯೋಮನ್ ॥

(ತಂತ್ರ)ಗೌರೀ ವರಾಭಯಕರಾ ಧ್ಯೇಯಾ ಪೀತಾಂಬರಾ ಚ ಸಾ ॥

ಗೌರೀಂ ಲೋಕಪಾಲಕೀಂ ತದಂತರ್ಗತ ಮನುನಾಮಕ.ಭಾ.ಮು. ಶ್ರೀ ಸಂಕರ್ಷಣಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ, ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ, ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ (ಎಂದು ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು)

೩. ರುದ್ರ – ಕದ್ರುದ್ರಾಯ ಘೌರಃ ಕಾಣ್ವೋ ರುದ್ರೋ ಗಾಯತ್ರೀ । ರುದ್ರಾವಾಹನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಹರಿಃ ಓಂ ॥ ಕದ್ರುದ್ರಾಯ ಪ್ರಚೇತಸೇ ಮೀಳ್ಹುಷ್ಟಮಾಯ ತವ್ಯಸೇ । ವೋಚೇಮ ಶಂತಮಂ ಹೃದೇ ॥

(ತಂತ್ರ) ಧ್ಯೇಯಃ ಪಂಚಮುಖೋ ರುದ್ರಃ ಸ್ಫಟಿಕಾಮಲಕಾಂತಿಮಾನ್ । ವಿದ್ಯುಚ್ಛುಭ್ರಾಸಿತರಜಃ ಶ್ಯಾಮಾನ್ಯಸ್ಯ ಮುಖಾನಿ ಚ । ಜಟಾವಬದ್ಧೇಂದುಕಲಃ ಪ್ರಿಯಾಯುಜ್ ನಾಗಭೂಷಣಃ ॥

(ಇನ್ನೊಂದು ಶ್ಲೋಕ) ಫಣಿಗಣವರಭೂಷಃ ಪಾರ್ವತೀಶ್ಲಾಘ್ಯವೇಷಃ ಖಲಜನ-ಕೃತರೋಷಃ ಖಂಡಿತಾತ್ಮೀಯದೋಷಃ । ಸದರುಣಗಿರಿವಾಸಃ ಶಕ್ರಸೂರ್ಯಾದ್ಯಧೀಶಃ ಪರಿಹೃತಭವಪಾಶಃ ಪಾತು ಮಾಂ ಪಾರ್ವತೀಶಃ ॥ ಹರ ಶಂಭೋ ಮಹಾದೇವ ವಿಶ್ವೇಶಾಮರವಲ್ಲಭ । ಶಿವ ಶಂಕರ ಸರ್ವಾತ್ಮನ್ ನೀಲಕಂಠ ನಮೋಸ್ತು ತೇ ॥

ಮನುನಾಮಕ ರುದ್ರಂ ಲೋಕಪಾಲಕಂ ತದಂತರ್ಗತ ಮ.ಭಾ.ಮು. ಶ್ರೀ ಸಂಕರ್ಷಣಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ, ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ, ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ (ಎಂದು ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು)

೪. ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮ – ಬ್ರಹ್ಮಾ ದೇವಾನಾಂ ದೈವೋದಾಸಿಃ ಪ್ರತರ್ದನಶ್ಚತುರ್ಮುಖಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । ಬ್ರಹ್ಮಾವಾಹನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಹರಿಃ ಓಂ ॥ ಬ್ರಹ್ಮಾ ದೇವಾನಾಂ ಪದವೀಃ ಕವೀನಾಮೃಷಿರ್ವಿಪ್ರಾಣಾಂ ಮಹಿಷೋ ಮೃಗಾಣಾಮ್ । ಶ್ಯೇನೋ ಗೃಧ್ರಾಣಾಂ ಸ್ವಧಿತಿರ್ವನಾನಾಂ ಸೋಮಃ ಪವಿತ್ರಮತ್ಯೇತಿ ರೇಭನ್ ॥

(ತಂತ್ರ) ಧ್ಯಾಯೇನ್ನಿಷಣ್ಣಮಜಮಚ್ಯುತನಾಭಿಪದ್ಮೇ ಪ್ರೋದ್ಯದ್ದಿವಾಕರಸಹಸ್ರ-ನಿಕಾಶಮಗ್ರ್ಯಮ್ । ಮಾತೃಪ್ರಕಾರ ಕರಮುತ್ತಮಕಾಂತಿಮದ್ಭಿರ್ ವಕ್ತ್ರೈಃ ಸೃಜಂತಮಖಿಲೈಃ ಪರಮಾರ್ಥವಿದ್ಯಾಃ ॥

ಮನುನಾಮಕ ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮಾಣಂ ಲೋಕಪಾಲಕಂ ತದಂರ್ತಗತ ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ, ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ, ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ (ಎಂದು ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು)

೫. ವಿಷ್ಣು – (ವೇದೋಕ್ತ ಮಂತ್ರ) ಇದಂ ವಿಷ್ಣುಃ ಕಾಣ್ವೋ ಮೇಧಾತಿಥಿರ್ ವಿಷ್ಣುರ್ಗಾಯತ್ರೀ । ವಿಷ್ಣ್ವಾವಾಹನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಹರಿಃ ಓಂ ॥ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಚಕ್ರಮೇ ತ್ರೇಧಾ ನಿ ದಧೇ ಪದಮ್ । ಸಮೂಳ್ಹಮಸ್ಯ ಪಾಂಸುರೇ ॥

(ತಂತ್ರ) ಇಂದ್ರನೀಲಸಮಾಭಾಸಃ ಚಿದಾನಂದೈಕದೇಹವಾನ್ । ಶಂಖಚಕ್ರಗದಾಪದ್ಮ ಧರೋಧ್ಯೇಯೋಽಹಮೀಶ್ವರಃ ॥ ಲಕ್ಷ್ಮೀಧರಾಭ್ಯಾಮಾಶ್ಲಿಷ್ಟಃ ಸ್ವಮೂರ್ತಿಗಣಮಧ್ಯಗಃ। ಬ್ರಹ್ಮವಾಯು ಶಿವಾಹೀಶವಿಪೈಃ ಶಕ್ರಾದಿಕೈರಪಿ । ಸೇವ್ಯಮಾನೋಽಧಿಕಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ನಿತ್ಯನಿಶ್ಶೇಷಶಕ್ತಿಮಾನ್ ॥ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುಂ ಲೋಕಪಾಲಕಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ । ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ (ಎಂದು ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು)

ಗಣಪತ್ಯಾದಿ ಪಂಚಲೋಕಪಾಲಕದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜಾಃ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಗಂಧಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಅಕ್ಷತಾನ್ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ। ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಹರಿದ್ರಾಚೂರ್ಣಂ (ಅರಿಶಿನ) ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಕುಂಕುಮಚೂರ್ಣಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಧೂಪಮಾಘ್ರಾಪಯಾಮಿ । ದೀಪಂ ದರ್ಶ-ಯಾಮಿ। ನೈವೇದ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ತಾಂಬೂಲಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಮಂಗಳ ನೀರಾಜನಂ (ಮಂಗಳಾರತಿ) ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಪ್ರಾರ್ಥನಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ಅನಯಾ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಧ್ಯಾನಾವಾಹನಾದಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜಯಾ ಗೌರೀ ಗಣಪತ್ಯಾದಿ ಪಂಚಲೋಕಪಾಲಕದೇವತಾಃ ಪ್ರಸನ್ನಾ ವರದಾ ಭವಂತು ॥ (ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ನೀರು ಬಿಡಬೇಕು)

ಅಥ ನವಗ್ರಹ ದೇವತಾನಾಂ ಪೂಜಾ

(ನವಗ್ರಹ ಧಾನ್ಯಗಳಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕಲಶದ ಬಲಗಡೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಒಂಭತ್ತು ಅಡಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನವಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಅರ್ಚಿಸಬೇಕು)

ನವಗ್ರಹ ಧಾನ್ಯಗಳು – ೧. ಸೂರ್ಯ = ಗೋಧೀ (ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ) ೨. ಚಂದ್ರ = ಅಕ್ಕಿ (ಸೂರ್ಯನ ಆಗ್ನೇಯಕ್ಕೆ) ೩. ಮಂಗಳ (ಕುಜ) = ತೊಗರಿ (ಸೂರ್ಯನ ದಕ್ಷಿಣ (ಬಲ)ಕ್ಕೆ) ೪. ಬುಧ = ಹೆಸರು (ಸೂರ್ಯನ ಈಶಾನ್ಯಕ್ಕೆ) ೫. ಗುರು = ಚಣಕ(ಕಡಲೆ) (ಸೂರ್ಯನಿಗೆ) ಉತ್ತರಕ್ಕೆ (ಎಡಕ್ಕೆ) ೬. ಶುಕ್ರ= ನಿಷ್ಪಾವ (ಅವರೆ) (ಸಿಗದಿದ್ದರೆ ಅಲಸಂದೆ ಕಾಳು) (ಸೂರ್ಯನ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ), ೭. ಶನಿ = ಎಳ್ಳು (ಸೂರ್ಯನ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ) ೮. ರಾಹು = ಉದ್ದು (ಸೂರ್ಯನ ನೈಋತ್ಯಕ್ಕೆ) ೯. ಕೇತುಃ ಹುರುಳಿ (ಸೂರ್ಯನ ವಾಯವ್ಯಕ್ಕೆ) ೧೦. ಉಪ್ಪು =ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ೧೧. ಬೆಲ್ಲ = ಗಣೇಶ ೧೨. ರವೆ = ದುರ್ಗಾದೇವಿ. (ನವಗ್ರಹ ಧಾನ್ಯಗಳಿದ್ದರೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಇಟ್ಟು ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಹಾಕಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು)

ಈಶಾನ್ಯ ಪೂರ್ವ ಆಗ್ನೇಯ

ಉತ್ತರ ↓ / ದಕ್ಷಿಣ →		
೪ ಬುಧ ಹೆಸರು	೬ ಶುಕ್ರ ಅವರೆ	೨ ಚಂದ್ರ ಅಕ್ಕಿ
೫ ಗುರು ಕಡಲೆ	೧ ಸೂರ್ಯ ಗೋಧಿ	೩ ಕುಜ ತೊಗರಿ
೯ ಕೇತು ಹುರುಳಿ	೭ ಶನಿ ಎಳ್ಳು	೮ ರಾಹು ಉದ್ದು

ವಾಯವ್ಯ ಪಶ್ಚಿಮ ನೈಋತ್ಯ

(ಎಡಕ್ಕೆ: ಉತ್ತರ; ಬಲಕ್ಕೆ: ದಕ್ಷಿಣ)

೧೦. ಉಪ್ಪು=ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ೧೧. ಬೆಲ್ಲ-ಗಣೇಶ ೧೨.ರವೆ= ದುರ್ಗಾದೇವಿ

ನವಗ್ರಹ ಮಂತ್ರಗಳು

೧. ಆದಿತ್ಯ (ರವಿ) – ಆಕೃಷ್ಣೇನೇತ್ಯಸ್ಯ ಹಿರಣ್ಯಸ್ತೂಪಃ ಸವಿತಾ ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಾವಾಹನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಹರಿಃ ಓಂ ॥ ಆಕೃಷ್ಣೇನ ರಜಸಾ ವರ್ತಮಾನೋ ನಿವೇಶಯನ್ನಮೃತಂ ಮರ್ತ್ಯಂ ಚ । ಹಿರಣ್ಯಯೇನ ಸವಿತಾ ರಥೇನಾ ದೇವೋ ಯಾತಿ ಭುವನಾನಿ ಪಶ್ಯನ್ ॥

ಪುರಾಣೋಕ್ತ ಶ್ಲೋಕ – ಜಪಾಕುಸುಮಸಂಕಾಶಂ ಕಾಶ್ಯಪೇಯಂ ಮಹಾದ್ಯುತಿಮ್ । ತಮೋಽರಿಂ ಸರ್ವಪಾಪಘ್ನಂ ಪ್ರಣತೋಽಸ್ಮಿ ದಿವಾಕರಮ್ ॥

ಆದಿತ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಅಧಿದೇವತಾಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾಸಹಿತಂ ಮನುನಾಮಕ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಂ ತದಂತರ್ಗತ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವನಾರಾಯಣಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ । ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ (ಗೋಧಿಯಲ್ಲಿಆವಾಹಿಸಬೇಕು).

೨. ಚಂದ್ರ (ಸೋಮ)– (ವೇದೋಕ್ತ) ಆಪ್ಯಾಯಸ್ವ ಗೌತಮಶ್ಚಂದ್ರೋ ಗಾಯತ್ರೀ। ಚಂದ್ರಾವಾಹನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ

ಓಂ ॥ ಆ ಪ್ಯಾಯಸ್ವ ಸಮೇತು ತೇ ವಿಶ್ವತಃ ಸೋಮ ವೃಷ್ಣ್ಯಮ್ । ಭವಾ ವಾಜಸ್ಯ ಸಂಗಥೇ॥

(ಪುರಾಣೋಕ್ತ) – ದಧಿಶಂಖತುಷಾರಾಭಂ ಕ್ಷೀರೋದಾರ್ಣವಸಂಭವಮ್ । ನಮಾಮಿ ಶಶಿನಂ ಸೋಮಂ ಶುಭೋರ್ಮುಕುಟ ಭೂಷಣಮ್ ॥

ಚಂದ್ರಾಯ ನಮಃ । ಅಧಿದೇವತಾಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾಸಹಿತಂ ಮನುನಾಮಕ ಚಂದ್ರ ಗ್ರಹಂ ತದಂತರ್ಗತ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಸಂಕರ್ಷಣ ನಾರಾಯಣಂ ಸೂರ್ಯಮಂಡಲಾದಾಗ್ನೇಯೇ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ । ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ (ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ)–೧೦

೩. ಕುಜ (ಅಂಗಾರಕ ಅಥವಾ ಮಂಗಳ) – (ವೇದೋಕ್ತ) ಅಗ್ನಿರ್ಮೂರ್ಧಾ ವಿರೂಪೋಂಗಾರಕೋ ಗಾಯತ್ರೀ । ಅಂಗಾರಕ ಗ್ರಹಾವಾಹನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ॥ ಅಗ್ನಿರ್ಮೂರ್ಧಾ ದಿವಃ ಕಕುತ್ – ಪತಿಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಅಯಮ್ । ಅಪಾಂ ರೇತಾಂಸಿ ಜಿನ್ವತಿ ॥

(ಪುರಾಣೋಕ್ತ) ಓಂ ॥ ಧರಣೀಗರ್ಭಸಂಭೂತಂ ವಿದ್ಯುತ್ಕಾಂತಿಸಮಪ್ರಭಮ್ । ಕುಮಾರಂ ಶಕ್ತಿಹಸ್ತಂ ಚ ಮಂಗಳಂ ಪ್ರಣಮಾಮ್ಯಹಮ್ ॥

ಓಂ ॥ ಅಂಗಾರಕಾಯ ನಮಃ । ಅಧಿದೇವತಾಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾಸಹಿತಂ ಮನುನಾಮಕಮಂಗಾರಕಂ ತದಂತರ್ಗತ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನಾರಾಯಣಮಾವಾಹಯಾಮಿ । ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ । ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ (ತೊಗರಿಬೇಳೆಯಲ್ಲಿ)

೪. ಬುಧ – (ವೇದೋಕ್ತ) ಉದ್ಬುಧ್ಯಧ್ವಂ ಬುಧೋ ಬುಧಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । ಬುಧಗ್ರಹಾವಾಹನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ॥ ಉದ್ ಬುಧ್ಯಧ್ವಂ ಸಮನಸಃ ಸಖಾಯಃ ಸಮಗ್ನಿಮಿಂಧ್ವಂ ಬಹವಃ ಸನೀಳಾಃ । ದಧಿಕ್ರಾಮಗ್ನಿಮುಷಸಂ ಚ ದೇವೀಮಿಂದ್ರಾವತೋಽವಸೇ ನಿ ಹ್ವಯೇ ವಃ ॥

(ಪುರಾಣೋಕ್ತ) ಪ್ರಿಯಂಗುಕಲಿಕಾಶ್ಯಾಮಂ ರೂಪೇಣಾಪ್ರತಿಮಂ ಬುಧಮ್ । ಸೌಮ್ಯಂ ಸೌಮ್ಯಗುಣೋಪೇತಂ ತಂ ಬುಧಂ ಪ್ರಣಮಾಮ್ಯಹಮ್ ॥

ಓಂ ಬುಧಾಯ ನಮಃ । ಅಧಿದೇವತಾ ಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾಸಹಿತಂ ಮನುನಾಮಕ ಬುಧಂ ತದಂತರ್ಗತ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಅನಿರುದ್ಧ ನಾರಾಯಣಮಾವಾಹಯಾಮಿ । ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ । ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ (ಹೆಸರು ಕಾಳಿನಲ್ಲಿ)

೫. ಬೃಹಸ್ಪತಿ (ಗುರು) – (ವೇದೋಕ್ತ) ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಅತೀತ್ಯಸ್ಯ ಗೃತ್ಸಮದೋ ಬೃಹಸ್ಪತಿಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । ಬೃಹಸ್ಪತ್ಯಾವಾಹನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ॥ ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಅತಿ ಯದರ್ಯೋ ಅರ್ಹಾದ್ ದ್ಯುಮದ್ವಿಭಾತಿ ಕ್ರತುಮಜ್ಜನೇಷು । ಯದ್ದೀದಯಚ್ಛವಸ ಋತಪ್ರಜಾತ ತದಸ್ಮಾಸು ದ್ರವಿಣಂ ಧೇಹಿ ಚಿತ್ರಮ್ ॥

(ಪುರಾಣೋಕ್ತ) ದೇವಾನಾಂ ಚ ಋಷೀಣಾಂ ಚ ಗುರುಂ ಕಾಂಚನಸನ್ನಿಭಮ್ । ಬುದ್ಧಿಭೂತಂ ತ್ರಿಲೋಕೇಶಂ ತಂ ನಮಾಮಿ ಬೃಹಸ್ಪತಿಮ್ ॥

ಓಂ ಬೃಹಸ್ಪತಯೇ ನಮಃ । ಅಧಿದೇವತಾ ಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾಸಹಿತಂ ಮನುನಾಮಕ ಬೃಹಸ್ಪತಿಂ ತದಂತರ್ಗತ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣಮಾವಾಹಯಾಮಿ । ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ । ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ (ಕಡಲೆಯಲ್ಲಿ)

೬. ಶುಕ್ರ – (ವೇದೋಕ್ತ) ಶುಕ್ರಂ ತೇ ಭಾರದ್ವಾಜಃ ಶುಕ್ರಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । ಶುಕ್ರಾವಾಹನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ॥ ಶುಕ್ರಂ ತೇ ಅನ್ಯದ್ ಯಜತಂ ತೇ ಅನ್ಯದ್ ವಿಷುರೂಪೇ ಅಹನೀ ದ್ಯೌರಿವಾಸಿ । ವಿಶ್ವಾ ಹಿ ಮಾಯಾ ಅವಸಿ ಸ್ವಧಾವೋ ಭದ್ರಾ ತೇ ಪೂಷನ್ನಿಹ ರಾತಿರಸ್ತು ॥

(ಪುರಾಣೋಕ್ತ) ಹಿಮಕುಂದಮೃಣಾಲಾಭಂ ದೈತ್ಯಾನಾಂ ಪರಮಂ ಗುರುಮ್ । ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರವಕ್ತಾರಂ ಭಾರ್ಗವಂ ಪ್ರಣಮಾಮ್ಯಹಮ್ ॥

ಓಂ ॥ ಶುಕ್ರಾಯ ನಮಃ । ಅಧಿದೇವತಾ ಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾಸಹಿತಂ ಮನುನಾಮಕ ಶುಕ್ರಂ ತದಂತರ್ಗತ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ನಾರಾಯಣವಾಸುದೇವ ಮಾವಾಹಯಾಮಿ । ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ । ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ (ಅವರೇಕಾಳು ಅಥವಾ ಅಲಸಂದೆಯಲ್ಲಿ)

೭. ಶನೈಶ್ಚರ– (ವೇದೋಕ್ತ) ಶಮಗ್ನಿರಿರಿಂಬಠಿಃ ಶನೈಶ್ಚರ ಉಷ್ಣಿಕ್ । ಶನೈಶ್ಚರಾ ವಾಹನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ॥ ಶಮಗ್ನಿರಗ್ನಿಭಿಃ ಕರಚ್ಛಂ ನಸ್ತಪತು ಸೂರ್ಯಃ । ಶಂ ವಾತೋ ವಾತ್ವರಪಾ ಅಪ ಸ್ರಿಧಃ ॥

(ಪುರಾಣೋಕ್ತ) ನೀಲಾಂಜನಸಮಾಭಾಸಂ ರವಿಪುತ್ರಂ ಯಮಾಗ್ರಜಮ್ । ಛಾಯಾಮಾರ್ತಾಂಡಸಂಭೂತಂ ತಂ ನಮಾಮಿ ಶನೈಶ್ಚರಮ್ ॥

ಓಂ ॥ ಶ್ರೀ ಶನೈಶ್ಚರಾಯ ನಮಃ । ಅಧಿದೇವತಾ ಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾಸಹಿತಂ ಮನುನಾಮಕ ಶನೈಶ್ಚರಂ ತದಂತರ್ಗತ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ವಾಸುದೇವ ವಾಸುದೇವಮಾವಾಹಯಾಮಿ । ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ । ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ (ಎಳ್ಳಿನಲ್ಲಿ) (ಎಳ್ಳಿನಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣೆ ಇಡುವಾಗ ಮಿಕ್ಕ ಗ್ರಹಗಳಿಗೆ ಇಟ್ಟ ದಕ್ಷಿಣೆಯ ಎರಡರಷ್ಟು ದಕ್ಷಿಣೆ ಇಡಬೇಕು)

೮. **ರಾಹು** – (ವೇದೋಕ್ತ) ಕಯಾ ನಶ್ಚಿತ್ರ ವಾಮದೇವೋ ರಾಹುರ್ಗಾಯತ್ರೀ । ರಾಹುಗ್ರಹಾವಾಹನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ॥ ಕಯಾ ನಶ್ಚಿತ್ರ ಆ ಭುವ–ದೂತೀ ಸದಾವೃಧಃ ಸಖಾ । ಕಯಾ ಶಚಿಷ್ಠಯಾ ವೃತಾ ॥

(ಪುರಾಣೋಕ್ತ) ಅರ್ಧಕಾಯಂ ಮಹಾವೀರ್ಯಂ ಚಂದ್ರಾದಿತ್ಯವಿಮರ್ದನಮ್ । ಸಿಂಹಿಕಾಗರ್ಭಸಂಭೂತಂ ತಂ ರಾಹುಂ ಪ್ರಣಮಾಮ್ಯಹಮ್ ॥

ಓಂ ॥ ಶ್ರೀ ರಾಹವೇ ನಮಃ । ಅಧಿದೇವತಾ ಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾಸಹಿತಂ ಮನುನಾಮಕ ರಾಹುಗ್ರಹಂ ತದಂತರ್ಗತ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಸಂಕರ್ಷಣ ವಾಸುದೇವಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ । ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ (ಉದ್ದಿನಲ್ಲಿ)

೯. **ಕೇತುಃ** (ವೇದೋಕ್ತ) – ಕೇತುಂ ಕೃಣ್ವನ್ ಮಧುಚ್ಛಂದಾ ಕೇತುರ್ಗಾಯತ್ರೀ । ಕೇತ್ವಾವಾಹನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ॥ ಕೇತುಂ ಕೃಣ್ವನ್ನಕೇತವೇ ಪೇಶೋ ಮರ್ಯಾ ಅಪೇಶಸೇ । ಸಮುಷದ್ಭಿರಜಾಯಥಾಃ ॥

ಓಂ ॥ ಶ್ರೀ ಕೇತವೇ ನಮಃ । ಅಧಿದೇವತಾ ಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾಸಹಿತಂ ಮನುನಾಮಕ ಕೇತುಗ್ರಹಂ ತದಂತರ್ಗತ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನವಾಸುದೇವಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ । ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ (ಹುರುಳಿಯಲ್ಲಿ)

೧೦. **ಕರ್ಮಷಾಡ್ಗುಣ್ಯ ದೇವತೆಗಳು – (ಅ) ಗಣಪತಿ** – ಆ ತೂ ನಃ ಕುಸೀದೀ ಕಾಣ್ವ ಇಂದ್ರೋ ಗಾಯತ್ರೀ । ಗಣಪತಿ ಧ್ಯಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ॥ ಆ ತೂ ನ ಇಂದ್ರ ಕ್ಷುಮಂತಂ ಚಿತ್ರಂ ಗ್ರಾಭಂ ಸಂಗೃಭಾಯ । ಮಹಾಹಸ್ತೀ ದಕ್ಷಿಣೇನ ॥ (ಬೆಲ್ಲದ ಅಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ)

ಆ) ಮೃತ್ಯುಂಜಯ – (ವೇದೋಕ್ತ) ತ್ರ್ಯಂಬಕಂ ಮೈತ್ರಾವರುಣಿರ್ವಸಿಷ್ಠೋ ರುದ್ರೋಽನುಷ್ಟುಪ್ । ಮೃತ್ಯುಂಜಯಧ್ಯಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓ.॥ ತ್ರ್ಯಂಬಕಂ ಯಜಾಮಹೇ ಸುಗಂಧಿಂ ಪುಷ್ಟಿವರ್ಧನಮ್ । ಉರ್ವಾರುಕಮಿವ ಬಂಧನಾನ್ಮೃತ್ಯೋರ್ಮುಕ್ಷೀಯ ಮಾಮೃತಾತ್ ॥

(ಪುರಾಣೋಕ್ತ) ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ನಮಸ್ತೇऽಸ್ತು ತ್ರ್ಯಂಬಕ ತ್ರಿಪುರಾಂತಕ । ಶಿವಶಂಕರ ಸರ್ವಾತ್ಮನ್ ನೀಲಕಂಠ ನಮೋಸ್ತು ತೇ ॥ (ಉಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ)

(ಇ) ದುರ್ಗಾ (ವೇದೋಕ್ತ) ಜಾತವೇದಸೇ ಕಶ್ಯಪೋ ದುರ್ಗಾ ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । ದುರ್ಗಾಧ್ಯಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ॥ ಜಾತವೇದಸೇ ಸುನವಾಮ ಸೋಮ- ಮರಾತೀಯತೋ ನಿ ದಹಾತಿ ವೇದಃ । ಸ ನಃ ಪರ್ಷದತಿ ದುರ್ಗಾಣಿ ವಿಶ್ವಾ ನಾವೇವ ಸಿಂಧುಂ ದುರಿತಾತ್ಯಗ್ನಿಃ ॥

(ಪುರಾಣೋಕ್ತ) ಪ್ರಕಾಶಮಧ್ಯಸ್ಥಿತ-ಚಿತ್ ಸ್ವರೂಪಾಂ ವರಾಭಯೇ ಸಂದಧತೀಂ ತ್ರಿಣೇತ್ರಾಮ್ । ಸಿಂಧೂರವರ್ಣಾಮತಿ ಕೋಮಲಾಂಗೀಂ ಮಾಯಾಮಯೀಂ ತತ್ವಮಯೀಂ ನಮಾಮಿ ॥ ನಮಸ್ತೇऽಸ್ತು ಮಹಾದೇವಿ ದುರ್ಗೇ ದುರ್ಗತಿಹಾರಿಣಿ । ಭಕ್ತಾಭೀಷ್ಟಪ್ರದೇ ದೇವಿ ವಿಂಧ್ಯಾಚಲನಿವಾಸಿನಿ ॥

ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಯೈ ನಮಃ । ದುರ್ಗಾಂ ತದಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಪರಶುರಾಮಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ । ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ (ರವೆಯಲ್ಲಿ)

ನವಗ್ರಹಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪೂಜಾ – ಆವಾಹಿತ – ಆದಿತ್ಯಾದಿ ನವಗ್ರಹದೇವತಾಭ್ಯೋ ದುರ್ಗಾದಿ ಕರ್ಮಸಾದ್ಗುಣ್ಯ ದೇವತಾಭ್ಯಶ್ಚ ನಮಃ । ಅರ್ಘ್ಯಪಾದ್ಯಾದಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಗಂಧಾಕ್ಷತಾನ್ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಹರಿದ್ರಾಚೂರ್ಣಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಕುಂಕುಮಚೂರ್ಣಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಆದಿತ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಸೋಮಾಯ ನಮಃ । ಮಂಗಳಾಯ ನಮಃ । ಬುಧಾಯ ನಮಃ । ಬೃಹಸ್ಪತಯೇ ನಮಃ । ಶುಕ್ರಾಯ ನಮಃ । ಶನೈಶ್ಚರಾಯ ನಮಃ । ರಾಹವೇ ನಮಃ । ಕೇತವೇ ನಮಃ । ಗಣಪತಯೇ ನಮಃ । ಮೃತ್ಯುಂಜಯಾಯ ನಮಃ । ದುರ್ಗಾಯೈನಮಃ । ತದಂತರ್ಗತ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಪರಶುರಾಮಾಯ ನಮಃ । ನಾನಾವಿಧ ಪರಿಮಳ ಪತ್ರ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಧೂಪಮಾಘ್ರಾಪಯಾಮಿ । ದೀಪಂ ದರ್ಶಯಾಮಿ । ನೈವೇದ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ (ಮಂಗಳಾರತಿ ಮಾಡಿ ಹೂವು ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಕೈಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು)

ಆದಿತ್ಯಾಯ ಚ ಸೋಮಾಯ ಮಂಗಳಾಯ ಬುಧಾಯ ಚ । ಗುರುಶುಕ್ರಶನಿಭ್ಯಶ್ಚ ರಾಹವೇ ಕೇತವೇ ನಮಃ ॥

ವಾದಿರಾಜ ಕೃತ ನವಗ್ರಹ ಸ್ತೋತ್ರ – ಭಾಸ್ವಾನ್ ಮೇ ಭಾಸಯೇತ್ ತತ್ವಂ ಚಂದ್ರಶ್ಚಾಹ್ಲಾದಕೃದ್ ಭವೇತ್ । ಮಂಗಳೋ ಮಂಗಳಂ ದದ್ಯಾತ್ ಬುಧಶ್ಚ ಬುಧತಾಂ ದಿಶೇತ್ ॥೧॥ ಗುರುರ್ಮೇ ಗುರುತಾಂ ದದ್ಯಾತ್ ಕವಿಶ್ಚ ಕವಿತಾಂ ದಿಶೇತ್ । ಶನಿಶ್ಚ ಶಂ ಪ್ರಾಪಯತು ಕೇತುಃ ಕೇತುಂ ಜಯೇರ್ಪಯೇತ್ ॥೨॥ ರಾಹುರ್ಮೇ ರಹಯೇದ್ ರೋಗಂ ಗ್ರಹಾಃ ಸಂತು ಕರಗ್ರಹಾಃ । ನವಂ ನವಂ ಮಮೈಶ್ವರ್ಯಂ ದಿಶಂತ್ವೇತೇ ನವಗ್ರಹಾಃ ॥೩॥ ಶನೇ ದಿನಮಣೇಃ ಸೂನೋ ಹ್ಯನೇಕ ಗುಣಸನ್ಮಣೇ । ಅನಿಷ್ಟಂ ಹರ ಮೇऽಭೀಷ್ಟಂ ಕುರು ಮಾ ಕುರು ಸಂಕಟಮ್ ॥೪॥

(ಹೂವು ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಪೂಜಿಸಿ ಕೈಮುಗಿಯಬೇಕು) ಆದಿತ್ಯಾದಿ ನವಗ್ರಹ ಪ್ರಸಾದ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು। ಅನೇನ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಆದಿತ್ಯಾದಿ ನವಗ್ರಹಾಂತರ್ಗತ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಮದನಿರುದ್ಧ-ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ- ಸಂಕರ್ಷಣ -ವಾಸುದೇವಾತ್ಮಕ ಶ್ರೀನಾರಾಯಣಾರಾಧನೇನ ಆದಿತ್ಯಾದಿ ಸಕಲ ಗ್ರಹಾಂತರ್ಗತ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಹರಿಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಸುಪ್ರೀತೋ ವರದೋ ಭವತು ॥ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ॥ (ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ನೀರು ಬಿಡಬೇಕು)

ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲಕ ಮಂತ್ರ – ಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಯ ವಾಮದೇವೋ ಗೌತಮಃ । ಕ್ಷೇತ್ರಪತಿರನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಓಂ ॥ ಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಯ ಪತಿನಾ ವಯಂ ಹಿತೇನೇವ ಜಯಾಮಸಿ । ಗಾಮಶ್ವಂ ಪೋಷಯಿತ್ವಾ ಸ ನೋ ಮೃಳಾತೀದೃಶೇ ॥

ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತಿ ಮಂತ್ರ – ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತೇ ಮೈತ್ರಾವರುಣಿರ್ವಸಿಷ್ಠೋ ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತಿಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಓಂ ॥ ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತೇ ಪ್ರತಿ ಜಾನೀಹ್ಯಸ್ಮಾನ್ ತ್ಸ್ವಾವೇಶೋ ಅನಮೀವೋ ಭವಾ ನಃ । ಯತ್ ತ್ವೇಮಹೇ ಪ್ರತಿ ತನ್ನೋ ಜುಷಸ್ವ ಶಂ ನೋ ಭವ ದ್ವಿಪದೇ ಶಂ ಚತುಷ್ಪದೇ ॥

ಇಂದ್ರಾದ್ಯಷ್ಟ ದಿಕ್ಪಾಲಕ ಪೂಜಾ – (ಅಷ್ಟದಿಕ್ಪಾಲಕರ ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಎಂಟು ಅಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಷ್ಟದಿಕ್ಪಾಲಕರನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ ಪೂಜಿಸಬೇಕು)

೧. ಇಂದ್ರ (ವೇ) ಇಂದ್ರಂ ವೋ ಮಧುಚ್ಛಂದಾ ಇಂದ್ರೋ ಗಾಯತ್ರೀ ।

ಓಂ ॥ ಇಂದ್ರಂ ವೋ ವಿಶ್ವತಸ್ಪರಿ ಹವಾಮಹೇ ಜನೇಭ್ಯಃ । ಅಸ್ಮಾಕಮಸ್ತು ಕೇವಲಃ ॥

(ಪು) ಇಂದ್ರಸ್ತ್ವೈರಾವತಾರೂಢಃ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಃ ಶಚೀಪತಿಃ । ಸ್ವರ್ಣವರ್ಣೋ ವಜ್ರಪಾಣಿಃ ಸಾಭಯಸ್ತ್ವಮರೇಶ್ವರಃ ॥

ಸಾಂಗಂ ಸಾಯುಧಂ ಸವಾಹನಂ ಸಶಕ್ತಿಕಂ ಸಪರಿವಾರಂ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಪಾಲಕಂ ಶಚೀಪತಿಮಿಂದ್ರಂ ತದಂತರ್ಗತ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಅನಿರುದ್ಧಾನಿರುದ್ಧಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ । ಪೂಜಯಾಮಿ ॥

೨. ಅಗ್ನಿ- (ವೇ) ಅಗ್ನಿಮೀಳೇ ಮಧುಚ್ಛಂದಾ ಅಗ್ನಿರ್ಗಾಯತ್ರೀ ।

ಓಂ ॥ ಅಗ್ನಿಮೀಳೇ ಪುರೋಹಿತಂ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ದೇವಮೃತ್ವಿಜಮ್ । ಹೋತಾರಂ ರತ್ನಧಾತಮಮ್ ॥

(ಪು) ಅಗ್ನಿಸ್ತು ಸ್ವರ್ಣವರ್ಣಾಂಗಃ ಸಪ್ತಾರ್ಚಿಃ ಸಪ್ತಹಸ್ತಯುಕ್ । ಸ್ವಾಹಾಸಖೋ ಮೇಷವಾಹೋಽಭಯಶಕ್ತಿಸ್ರುವಾದಿಯುಕ್ ॥

ಸಾಂಗಂ ಸಾಯುಧಂ ಸವಾಹನಂ ಸಶಕ್ತಿಕಂ ಸಪರಿವಾರಂ ಆಗ್ನೇಯ ದಿಕ್ಪಾಲಕಂ

ಸ್ವಾಹಾಪತಿಮಗ್ನಿಂ ತದಂತರ್ಗತ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾನಿರುದ್ಧಮಾವಾಹಯಾಮಿ । ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ । ಪೂಜಯಾಮಿ ॥

೩. ಯಮ (ವೇ) ಯಮಾಯ ಸೋಮಂ ಯಮೋ ಯಮೋಽನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಓಂ ॥ ಯಮಾಯ ಸೋಮಂ ಸುನುತ ಯಮಾಯ ಜುಹುತಾ ಹವಿಃ । ಯಮಂ ಹ ಯಜ್ಞೋ ಗಚ್ಛತ್ಯಗ್ನಿದೂತೋ ಅರಂಕೃತಃ ॥

(ಪು) ಇಲಾಪ್ರಿಯೋ ದಂಡಧರೋ ಯಮೋ ಮಹಿಷವಾಹನಃ । ಸಾಭಯಃ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣಶ್ಚ ಲೋಕಕರ್ಮಫಲಪ್ರದಃ ॥

ಸಾಂಗಂ ಸಾಯುಧಂ ಸವಾಹನಂ ಸಶಕ್ತಿಕಂ ಸಪರಿವಾರಂ ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಪಾಲಕಂ ಇಳಾ (ಶ್ಯಾಮಲಾ)ಪತಿಂ ಯಮಂ ತದಂತರ್ಗತ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಸಂಕರ್ಷಣಾನಿರುದ್ಧಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ । ಪೂಜಯಾಮಿ ॥

೪. ನಿರ್‌ಋತಿ (ವೇ) ಮೋಷುಣಃ ಕಣ್ವೋ ನಿರ್‌ಋತಿರ್ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಓಂ ॥ ಮೋಷುಣಃ ಪರಾಪರಾ ನಿರ್‌ಋತಿ ದುರ್ಹರ್ಣಾ ವಧೀತ್ । ಪದೀಷ್ಟ ತೃಷ್ಣಯಾ ಸಹ ॥

(ಪು) ಅಭಯಾಸಿಧರೋ ನೀಲೋ ನಿರ್‌ಋತಿರ್ನರವಾಹನಃ । ಊರ್ಧ್ವಕೇಶೋ ವಿರೂಪಾಕ್ಷೋ ಕರಾಲಃ ಕಾಲಿಕಾಪ್ರಿಯಃ ॥

ಸಾಂಗಂ ಸಾಯುಧಂ ಸವಾಹನಂ ಸಶಕ್ತಿಕಂ ಸಪರಿವಾರಂ ನೈಋತ್ಯದಿಕ್ಪಾಲಕಂ ಕಾಲಿಕಾಪತಿಂ ನಿರ್‌ಋತಿಂ ತದಂತರ್ಗತ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ವಾಸುದೇವಾನಿರುದ್ಧಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ । ಪೂಜಯಾಮಿ ॥

೫. ವರುಣ –(ವೇ) ಇಮಂ ಮ ಅಜೀಗರ್ತಿಃ ಶುನಶ್ಶೇಪೋ ವರುಣೋ ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಓಂ ॥ ಇಮಂ ಮೇ ವರುಣ ಶ್ರುಧೀ ಹವಮದ್ಯಾ ಚ ಮೃಳಯ । ತ್ವಾಮವಸ್ಯುರಾ ಚಕೇ ।

(ಪು) ಪಾಶಾಭಯಧರೋ ರಕ್ತಭೂಷಣಃ ಪದ್ಮಿನೀಪತಿಃ । ವರುಣೋಂಬುಪತಿಃ ಸ್ವರ್ಣವರ್ಣೋ ಮಕರವಾಹನಃ ॥

ಸಾಂಗಂ ಸಾಯುಧಂ ಸವಾಹನಂ ಸಶಕ್ತಿಕಂ ಸಪರಿವಾರಂ ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಪಾಲಕಂ ಪದ್ಮಿನೀಪತಿಂ ವರುಣಂ ತದಂತರ್ಗತ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ನಾರಾಯಣಾನಿರುದ್ಧಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ । ಪೂಜಯಾಮಿ ॥

೬. ವಾಯು– (ವೇ) ತವ ವಾಯೋ ವ್ಯಶ್ವೋ ವಾಯುರ್ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಓಂ ॥ ತವ ವಾಯವೃತಸ್ಪತೇ ತ್ವಷ್ಟುರ್ಜಾಮಾತರದ್ಭುತ । ಅವಾಂಸ್ಯಾ ವೃಣೀಮಹೇ ॥

(ಪು) ಪ್ರಾಣರೂಪೋ ಹಿ ಜಗತೋ ವಾಯುಃ ಕೃಷ್ಣಮೃಗಾಸನಃ । ಗದಾಭಯಧರಃ ಶ್ಯಾಮೋ ವರ್ಣತೋ ಮೋಹಿನೀಪ್ರಿಯಃ ॥

ಸಾಂಗಂ ಸಾಯುಧಂ ಸವಾಹನಂ ಸಶಕ್ತಿಕಂ ಸಪರಿವಾರಂ ವಾಯವ್ಯದಿಕ್ಪಾಲಕಂ ಮೋಹಿನೀಪತಿಂ ವಾಯುಂ ತದಂತರ್ಗತ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಅನಿರುದ್ಧಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ । ಪೂಜಯಾಮಿ ॥

೭. ಸೋಮ ಅಥವಾ ಕುಬೇರ– (ವೇ) ತ್ವಂ ನಃ ಸೋಮ ರಾಹೂಗಣೋ ಗೋತಮಃ। ಕುಬೇರೋ ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಓಂ ॥ ತ್ವಂ ನಃ ಸೋಮ ವಿಶ್ವತೋ ರಕ್ಷಾ ರಾಜನ್ನಘಾಯತಃ । ನ ರಿಷ್ಯೇತ್ ತ್ವಾವತಃ ಸಖಾ ॥

(ಪು) ಮನುಜವಾಹ್ಯವಿಮಾನವರಸ್ಥಿತಂ ಗರುಡರತ್ನನಿಭಂ ನಿಧಿನಾಯಕಮ್ । ಶಿವಸಖಂ ಮುಕುಟಾದಿ ವಿಭೂಷಿತಂ ವರಗಣೇ ದಧತಂ ಭಜ ತುಂದಿಲಮ್ ॥

ಸಾಂಗಂ ಸಾಯುಧಂ ಸವಾಹನಂ ಸಶಕ್ತಿಕಂ ಸಪರಿವಾರಂ ಉತ್ತರದಿಕ್ಪಾಲಕಂ ನವನಿಧಿಪತಿಂ ಕುಬೇರಂ ತದಂತರ್ಗತ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ । ಪೂಜಯಾಮಿ ॥

೮. ಈಶಾನ – (ವೇ) ಕದ್ರುದ್ರಾಯ ಘೌರಃ ಕಾಣ್ವೋ ರುದ್ರೋ ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಓಂ ॥ ಕದ್ರುದ್ರಾಯ ಪ್ರಚೇತಸೇ ಮೀಳ್ಹುಷ್ಟಮಾಯ ತವ್ಯಸೇ । ವೋಚೇಮ ಶಂತಮಂ ಹೃದೇ ॥

(ಪು) ಈಶಾನಂ ಶೂಲಿನಂ ಧ್ಯಾಯೇತ್ ನಾಗಭೂಷಣ ಭೂಷಿತಮ್ । ಶುಭ್ರಾಂಗಂ ಸಾಭಯಂ ಗೌರೀ ಸಹಾಯಂ ಸೇವ್ಯಮವ್ಯಯಮ್ ॥

ಸಾಂಗಂ ಸಾಯುಧಂ ಸವಾಹನಂ ಸಶಕ್ತಿಕಂ ಸಪರಿವಾರಂ ಈಶಾನ್ಯದಿಕ್ಪಾಲಕಂ ಗೌರೀಪತಿಮೀಶಾನಂ ತದಂತರ್ಗತ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಸಂಕರ್ಷಣ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ । ಪೂಜಯಾಮಿ ॥

ಆವಾಹಿತ ಇಂದ್ರಾದಿ ಸಕಲ ದಿಕ್ಪಾಲಕ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ । (ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಪೂಜಿಸಿ) ಅರ್ಘ್ಯ ಪಾದ್ಯಾದಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜಾಃ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಗಂಧಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಅಕ್ಷತಾನ್ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಹರಿದ್ರಾಕುಂಕುಮಚೂರ್ಣಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಧೂಪಮಾಘ್ರಾಪಯಾಮಿ । ದೀಪಂ

ದರ್ಶಯಾಮಿ । ನೈವೇದ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಮಂಗಳನೀರಾಜನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ। ಪ್ರಾರ್ಥನಾಂ ಚ ಸಮರ್ಪಯಮಾಮಿ ॥ (ಮಂಗಳಾರತಿ ಮಾಡಿ ಹೂವು ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಕೈ ಮುಗಿದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು). ಮನುನಾಮಕ ಇಂದ್ರಾದಿ ದಿಕ್ಪಾಲಕ ದೇವತಾಪ್ರಸಾದಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು ॥ ಅನೇನ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಧ್ಯಾನಾವಾಹನಾದಿ ಷೋಡಶೋಪ-ಚಾರೇಣ ಇಂದ್ರಾದಿ ದಿಕ್ಪಾಲಕಾಂತರ್ಗತ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಸುಪ್ರೀತೋ ವರದೋ ಭವತು ॥ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ॥ (ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ನೀರು ಬಿಡಬೇಕು)

ಅಥ ದ್ವಾರಪಾಲಕ ಪೂಜಾ

ಹರಿಃ ಓಂ ॥ ಪೂರ್ವದ್ವಾರೇ ದ್ವಾರಶ್ರಿಯೈ ನಮಃ । ಜಯಾಯ ನಮಃ । ವಿಜಯಾಯ ನಮಃ ॥ ದಕ್ಷಿಣ ದ್ವಾರೇ ದ್ವಾರಶ್ರಿಯೈ ನಮಃ । ನಂದಾಯ ನಮಃ ॥ ಸುನಂದಾಯ ನಮಃ ॥ ಪಶ್ಚಿಮ ದ್ವಾರೇ ದ್ವಾರಶ್ರಿಯೈ ನಮಃ । ಬಲಾಯ ನಮಃ । ಪ್ರಬಲಾಯ ನಮಃ ॥ ಉತ್ತರದ್ವಾರೇ ದ್ವಾರಶ್ರಿಯೈ ನಮಃ । ಕುಮುದಾಯ ನಮಃ । ಕುಮುದಾಕ್ಷಾಯ ನಮಃ । (ಇತಿ ದ್ವಾರಪಾಲಕಾನ್ ನತ್ವಾ)

ಪ್ರಧಾನ ಕಲಶಸ್ಥಾಪನ ಮಂತ್ರಾಃ

(ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣನ ಕಲಶ ಇಡುವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ– ಮಣೆಯ ಮೇಲೆ, ಮಂದಾಸನದ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಆಸನದ ಮೇಲೆ– ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹರಡಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಬೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಅಷ್ಟದಳ ಪದ್ಮ ಬರೆದು ಅದರ ಮೇಲೆ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಅಥವಾ ತಾಮ್ರದ ಕಲಶ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಕಲಶದಲ್ಲಿ ಗೋಧಿಯನ್ನೋ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನೋ ಹಾಕಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಡಕೆ, ಉತ್ತತ್ತಿ, ದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಬಾದಾಮಿ ಮೊದಲಾದ ಫಲಗಳನ್ನೂ ಒಂದು ಬೆಳ್ಳಿ ನಾಣ್ಯವನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಬಂಗಾರದ ಕಾಸು ಇತ್ಯಾದಿ ಬಂಗಾರದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಮುತ್ತು-ರತ್ನಗಳನ್ನೂ ಗಂಧವನ್ನೂ ಹಾಕುವರು. ಕಲಶದ ಮೇಲೆ ಕುಂಕುಮದಿಂದ 'ಶ್ರೀಂ' ಎಂಬ ಶ್ರೀ ಬೀಜವನ್ನೋ ಅಥವಾ 'ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಮೇತ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಃ ಪ್ರಸನ್ನಃ' ಎಂದೋ ಬರೆದು, ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಳ್ಳೇದೆಲೆ ಅಥವಾ ಮಾವಿನ ಎಲೆ (ಪಲ್ಲವವನ್ನು) ಇಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಗೆ ಬದಲು ಮತ್ತೊಂದು ಕಲಶ ಇಟ್ಟು ಈ ಮೇಲಿನ ಕಲಶದಲ್ಲಿ ನೀರು– ಓಕಳಿ ನೀರು ಹಾಕಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಬೆಳ್ಳಿ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಕಲಶದ ಕಂಠಕ್ಕೆ ಬಂಗಾರದ ಸರಗಳನ್ನೂ ಇತರ ಆಭರಣಗಳನ್ನೂ ಹಾಕಿ ಅಲಂಕರಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹೂವಿನ ಹಾರ ಸುತ್ತಿ ಅಲಂಕರಿಸಬೇಕು. ಈ ಒಂದೊಂದು ಕೃತಿಗೂ (ಕೆಲಸಕ್ಕೂ) ಒಂದೊಂದು ಮಂತ್ರವಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ. ಅಥವಾ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಟ್ಟು ಈ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಓದಿದರೂ ಸಾಕು. ಆದರೆ ಈ ವೇದಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಓದುವ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ– ಕರಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಏಕಾಏಕಿ ಆವಾಹನೆಗೇ ಹೋಗಬಹುದು. ವೇದಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ತಪ್ಪುತಪ್ಪಾಗಿ ಓದುವುದಕ್ಕಿಂತ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದು ಕ್ಷೇಮ. ಅಪಸ್ವರದಲ್ಲೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಓದಬಾರದು.)

ದೀಪಸ್ಥಾಪನಮ್ – ಅಥ ದೇವಸ್ಯ ವಾಮಭಾಗೇ ವಾ ಪಾರ್ಶ್ವದ್ವಯೇ ವಾ ದೀಪಸ್ಥಾಪನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । (ದೇವರಿಗೆ ಎಡಗಡೆ ಅಥವಾ ಎಡ–ಬಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೀಪವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರ–)

ಓಂ ॥ ಅಗ್ನಿನಾಗ್ನಿಃ ಸಮಿಧ್ಯತೇ ಕವಿರ್ಗೃಹಪತಿರ್ಯುವಾ । ಹವ್ಯವಾಟ್ ಜುಹ್ವಾಸ್ಯಃ ॥ (ಅಥವಾ) ದೀಪಸ್ತಂಭೇ ಅಶ್ವಿನ್ಯಾದಿ ಸಪ್ತವಿಂಶತಿ ನಕ್ಷತ್ರೇಭ್ಯೋ ನಮಃ । ನಾಳೇ ವಾಸುಕಿದೇವತಾಯೈ ನಮಃ । ಪಾದೇ ಅರ್ಕಾಯ ನಮಃ । ಚಂದ್ರಾಯ ನಮಃ । ಪಾತ್ರೇ ವಹ್ನಯೇ ನಮಃ ॥

ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ದೀಪಂ ಪ್ರಜ್ವಾಲ್ಯ । ಭೂಮಿಂ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ ॥ (ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ದೀಪವನ್ನು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿ, ಮುಂದಿನ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು)

ಭೂಮಿ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ

ಮಹೀ ದ್ಯೌಃ ಕಾಣ್ವೋ ಮೇಧಾತಿಥಿಃ ಭೂಮಿರ್ಗಾಯತ್ರೀ । ಭೂಮಿಪ್ರಾರ್ಥನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ॥ ಮಹೀ ದ್ಯೌಃ ಪೃಥಿವೀ ಚನ ಇಮಂ ಯಜ್ಞಂ ಮಿಮಿಕ್ಷತಾಮ್ । ಪಿಪೃತಾಂ ನೋ ಭರೀ ಮಭಿಃ ॥ (ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಭೂಮಿಂ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ)

ಧಾನ್ಯ ಹಾಕುವ ಮಂತ್ರ

ಓಷಧಯ ಇತ್ಯಸ್ಯಾಥರ್ವಣೋ ಭಿಷಗ್ । ಓಷಧಯೋಽನುಷ್ಟುಪ್ । ಧಾನ್ಯರಾಶಿಕರಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ॥ ಓಷಧಯಃ ಸಂ ವದಂತೇ ಸೋಮೇನ ಸಹ ರಾಜ್ಞಾ । ಯಸ್ಮೈ ಕೃಣೋತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತಂ ರಾಜನ್ ಪಾರಯಾಮಸಿ ॥

ಇತಿ ಪೀಠೋಪರಿಕೃತ – ಅಷ್ಟದಲಪದ್ಮೇ ಗೋಧೂಮಾದಿ ಧಾನ್ಯರಾಶಿಂ ಕೃತ್ವಾ

(ಮೇಲಿನ ಮಂತ್ರ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಮಣೆಯ ಮೇಲೆ ಧಾನ್ಯರಾಶಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟದಲ ಪದ್ಮ ಬರೆದು ಮುಂದಿನ ಮಂತ್ರ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಲಶವನ್ನು ಇಡಬೇಕು)

ಕಲಶಸ್ಥಾಪನ ಮಂತ್ರ

ಆ ಕಲಶೇಷ್ವಿತ್ಯಸ್ಯ ಕಾಶ್ಯಪೋ ದೇವಲ । ಸೋಮಃ ಪವಮಾನೋ ಗಾಯತ್ರೀ । ಕಲಶಸ್ಥಾಪನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ॥ ಆ ಕಲಶೇಷು ಧಾವತಿ ಪವಿತ್ರೇ ಪರಿ ಷಿಚ್ಯತೇ । ಉಕ್ಥೈರ್ಯಜ್ಞೇಷು ವರ್ಧತೇ ॥

ಇತಿ ಧಾನ್ಯರಾಶೌ ಕಲಶಂ ನಿಧಾಯ (ಎಂದು ಧಾನ್ಯರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಶವನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಮುಂದಿನ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಆ ಕಲಶದ ಮೇಲೆ ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿಯನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಅಥವಾ ಹಾಗೆ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದ್ದರೆ, ಮೊದಲನೇ ಕಲಶದ ಮೇಲೆ ಎರಡನೇ ಚಿಕ್ಕ ಕಲಶ ಇಟ್ಟು ಅದರಲ್ಲಿ ನೀರು ಹಾಕಬೇಕು)

ನಾರಿಕೇಳಸ್ಥಾಪನಾ (ಅಥವಾ ಪಕ್ಷಾಂತರೇ ದ್ವಿತೀಯ ಕಲಶಸ್ಥಾಪನ) ಮಂತ್ರ–

ಇಮಂ ಮೇ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಸಿಂಧೂಕ್ಷಿತ್ ಪ್ರೈಯಮೇಧೋ ನದ್ಯೋ ಜಗತೀ । ಉದಕಪೂರಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ॥ ಇಮಂ ಮೇ ಗಂಗೇ ಯಮುನೇ ಸರಸ್ವತಿ ಶುತುದ್ರಿ ಸ್ತೋಮಂ ಸಚತಾ ಪರುಷ್ಣ್ಯಾ। ಅಸಿಕ್ನ್ಯಾ ಮರುದ್ವೃಧೇ ವಿತಸ್ತಯಾರ್ಜೀಕೀಯೇ ಶೃಣುಹ್ಯಾ ಸುಷೋಮಯಾ ॥

(ಮುಂದಿನ ಮಂತ್ರದಿಂದ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಗೆ ಗಂಧ, ಅರಿಶಿನ ಕುಂಕುಮಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಎರಡನೇ ಕಲಶ ಇಟ್ಟರೆ ಅದರ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಗಂಧ, ಅರಿಶಿನ ಕುಂಕುಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು)

ಗಂಧಲೇಪನ ಮಂತ್ರ

ಓಂ ॥ ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ ದುರಾಧರ್ಷಾಂ ನಿತ್ಯಪುಷ್ಟಾಂ ಕರೀಷಿಣೀಮ್ । ಈಶ್ವರೀಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ತಾಮಿಹೋಪ ಹ್ವಯೇ ಶ್ರಿಯಮ್ ॥

ಇತಿ ಗಂಧಂ ಕಲಶೇ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ । ಚಂದನಾದಿನಾ ತದನುಲಿಪ್ಯ । ಪುಷ್ಪಮಾಲಾದಿಭಿರ್ಭೂಷಿತಂ ಕೃತ್ವಾ । (ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಗಂಧವನ್ನು ಕಲಶದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ, ಗಂಧಾದಿಗಳಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿ ಹೂಮಾಲೆಗಳಿಂದ ಕಲಶವನ್ನು– ಪ್ರಧಾನಕಲಶ ಮತ್ತು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಎರಡನ್ನೂ– ಅಲಂಕರಿಸಬೇಕು)

ಫಲನಿಕ್ಷೇಪ ಮಂತ್ರ

ಯಾಃ ಫಲಿನೀರಿತ್ಯಸ್ಯಾಥರ್ವಣೋ ಭಿಷಗೋ । ಓಷಧಯೋ ಅನುಷ್ಟುಪ್ । ಫಲಪ್ರಕ್ಷೇಪಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ॥ ಯಾಃ ಫಲಿನೀರ್ಯಾ ಅಫಲಾ ಅಪುಷ್ಪಾ ಯಾಶ್ಚಪುಷ್ಪಿಣೀಃ । ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಪ್ರಸೂತಾಸ್ತಾನೋ ಮುಂಚಂತ್ವಂ ಹಸಃ ॥

ಇತಿ ಕಲಶೇ ಫಲಂ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ।

(ಈ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅಡಕೆ, ಉತ್ತುತ್ತೆ, ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮೊದಲಾದ ಫಲಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಕಲಶದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು.)

ರತ್ನಾರ್ಪಣ ಮಂತ್ರ

ಸ ಹಿ ರತ್ನಾನೀತ್ಯಸ್ಯ ಶ್ಯಾವಾಶ್ವಃ । ಸವಿತಾ ಗಾಯತ್ರೀ । ರತ್ನಕ್ಷೇಪಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ॥

ಓಂ ॥ ಸ ಹಿ ರತ್ನಾನಿ ದಾಶುಷೇ ಸುವಾತಿ ಸವಿತಾ ಭಗಃ । ತಂ ಭಾಗಂ ಚಿತ್ರಮೀಮಹೇ । ಕಲಶೇ ಪಂಚರತ್ನಾನಿ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ । (ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಕಲಶದೊಳಗೆ ಮುತ್ತು-ರತ್ನಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಕಡೇ ಪಕ್ಷ ಯಾವುದಾದರೂ ಬೆಳ್ಳಿ ನಾಣ್ಯವನ್ನಾದರೂ ಹಾಕಬೇಕು)

ಹಿರಣ್ಯ (ಬಂಗಾರದ) ಮಂತ್ರ

ಓಂ ॥ ಹಿರಣ್ಯರೂಪಃ ಸ ಹಿರಣ್ಯಸಂದೃಗಪಾಂ ನಪಾತ್ ಸೇದು ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಃ । ಹಿರಣ್ಯಯಾತ್ ಪರಿ ಯೋನೇರ್ನಿಷದ್ಯಾ ಹಿರಣ್ಯದಾ ದದತ್ಯನ್ನಮಸ್ಮೈ ॥

ಇತಿ ಹಿರಣ್ಯಂ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ (ಈ ಮಂತ್ರ ಹೇಳಿ ಕಲಶದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರದ ಕಾಸು ಅಥವಾ ಬಂಗಾರದ ಸರ-ಹಾರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿದ್ದರೆ ಹಾಕಬೇಕು)

ದೂರ್ವಾಪ್ರಕ್ಷೇಪಣ ಮಂತ್ರ

ಓಂ ॥ ಕಾಂಡಾತ್ ಕಾಂಡಾತ್ ಪ್ರರೋಹಂತೀ ಪರುಷಃ ಪರುಷಃ ಪರಿ । ಏವಾ ನೋ ದೂರ್ವೇ ಪ್ರ ತನು ಸಹಸ್ರೇಣ ಶತೇನ ಚ ॥

ಇತಿ ದೂರ್ವಾಂ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ॥ (ಹುಲ್ಲುಗರಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು)

ಪಂಚಪಲ್ಲವನಿಕ್ಷೇಪಣ ಮಂತ್ರ

ಓಂ ॥ ಅಶ್ವತ್ಥೇ ವೋ ನಿಷದನಂ ಪರ್ಣೇ ವೋ ವಸತಿಷ್ಕೃತಾ । ಗೋಭಾಜ ಇತ್ ಕಿಲಾಸಥ ಯತ್ ಸ ನವಥ ಪೂರುಷಮ್ ॥

ಇತಿ ಕಲಶೇ ಪಂಚಪಲ್ಲವಾನ್ ನಿಧಾಯ (ಈ ಮಂತ್ರ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಕಲಶದ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಳ್ಳೇದೆಲೆಗಳನ್ನೋ ಮಾವಿನ ಎಲೆಗಳನ್ನೋ ಸೆಗಿಸಬೇಕು. ಮುಂದಿನ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಕಲಶದ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ವಸ್ತ್ರ ಹೊದಿಸಬೇಕು)

ವಸ್ತ್ರಾಚ್ಛಾದನ ಮಂತ್ರ

ಓಂ ॥ ಪೂರ್ಣಾ ದರ್ವಿ ಪರಾಪತ ಸುಪೂರ್ಣಾ ಪುನರಾಪತ । ವಸ್ನೇವ ವಿ ಕ್ರೀಣಾವಹ ಇಷಮೂರ್ಜಂ ಶತಕ್ರತೋ ॥

ಇತಿ ಕಲಶಂ ವಸ್ತ್ರೇಣಾಚ್ಛಾದ್ಯ, ಕುಂಕುಮೇನಾಷ್ಟದಲಂ ಕೃತ್ವಾ ತತ್ರ ವರುಣಮಾವಾಹಯೇತ್ ॥

(ಕಲಶದ ಮೇಲಿರುವ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಗೆ ಕುಂಕುಮ ಹಚ್ಚಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಮಂತ್ರದಿಂದ ವರುಣ ದೇವರನ್ನು ಆವಾಹಿಸಬೇಕು)

ವರುಣಾವಾಹನಂ ಪೂಜನಂ ಚ

ತತ್ವಾಯಾಮಿ ಶುನಶ್ಶೇಪೋ ವರುಣಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । ಕಲಶೇ ವರುಣಾವಾಹನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ॥ ತತ್ತ್ವಾ ಯಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ವಂದಮಾನಸ್ ತದಾಶಾಸ್ತೇ ಯಜಮಾನೋ ಹವಿರ್ಭಿಃ । ಅಹೇಳಮಾನೋ ವರುಣೇಹ ಬೋಧ್ಯುರು ಶಂಸಮಾನ ಆಯುಃ ಪ್ರಮೋಷೀಃ ॥

ಓಂ ಭೂಃ ವರುಣಮಾವಾಹಯಾಮಿ । ಓಂ ಭುವಃ ವರುಣಮಾವಾಹಯಾಮಿ । ಓಂ ಸುವಃ ವರುಣಮಾವಾಹಯಾಮಿ। ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ವರುಣಮಾವಾಹಯಾಮಿ।। ಮನುನಾಮಕ ವರುಣಾಂತರ್ಗತ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವಾಯ ನಮಃ । ಧ್ಯಾನಾವಾಹನಾದಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜಾಃ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ।। (ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಕಲಶದ ಮೇಲೆ ಹೂವು ಪೂಜಿಸಿ ಧೂಪ-ದೀಪ-ನೈವೇದ್ಯ-ಮಂಗಳಾರತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಕೈಮುಗಿದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೂ-ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಹಿಡಿದು) ವರುಣಾಂತರ್ಗತ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವಃ ಪ್ರಸನ್ನಃ ಸುಪ್ರೀತೋ ವರದೋ ಭವತು ।। (ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಕಲಶದ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಕೈ ಮುಗಿಯಬೇಕು. ಇನ್ನು ಕಲಶದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಆವಾಹನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಪೀಠಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು)

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪೀಠಪೂಜಾ – ವಿಷ್ಣೋರಾಸನಭೂತಾಯ ದಿವ್ಯರತ್ನಮಯಾಯ ಚ । ಪ್ರಧಾನ ಪುರುಷೇಶಾಯ ಮಹಾಪೀಠಾಯ ತೇ ನಮಃ। (ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಂದಾಸನದ ಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಹಾಕಬೇಕು ನಂತರ ಕೈಲಿ ಹೂ-ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಭಗವಂತನನ್ನು ಈ ಮುಂದಿನ ಶ್ಲೋಕಗಳಿಂದ ಆಹ್ವಾನಿಸಬೇಕು)

ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಾವಾಹನವ್।। ಉದ್ಯದ್ಭಾಸ್ವತ್ಸಮಾಭಾಸಃ ಚಿದಾನಂದೈಕದೇಹವಾನ್ । ಚಕ್ರಶಂಖಗದಾಪದ್ಮ-ಧರೋ ಧ್ಯೇಯೋಹಮೀಶ್ವರಃ ।।೧।। ಲಕ್ಷ್ಮೀಧರಾಭ್ಯಾಮಾಶ್ಲಿಷ್ಟಃ ಸ್ವಮೂರ್ತಿಗಣಮಧ್ಯಗಃ । ಬ್ರಹ್ಮವಾಯು ಶಿವಾಹೀಶ- ವಿಪೈಃ ಶಕ್ರಾದಿಕೈರಪಿ । ಸೇವ್ಯಮಾನೋಧಿಕಂ ಭಕ್ತ್ಯಾನಿತ್ಯನಿಶ್ಶೇಷಶಕ್ತಿಮಾನ್ ।।೨।। ಧ್ಯಾಯೇತ್ ಸತ್ಯಂ ಗುಣೈಃ ಪೂರ್ಣಂ ಸರ್ವದೋಷ ವಿವರ್ಜಿತಮ್ । ಲೋಕನಾಥಂ ತ್ರಿಲೋಕೇಶಂ ಕೌಸ್ತುಭಾಭರಣಂ ಹರಿಮ್ ।।೩।। ನೀಲವರ್ಣಂ ಪೀತವಾಸಂ ಶ್ರೀವತ್ಸಪದಭೂಷಿತಮ್ । ಗೋವಿಂದ ಗೋಕುಲಾನಂದಂ ಬ್ರಹ್ಮಾದ್ಯೈರಪಿ ಪೂಜಿತಮ್ ।।೪।। ಇತಿ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಮನಸ್ಯೇವಾರ್ಚಯೇತ್ ।। (ಎಂದು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಅರ್ಚಿಸಬೇಕು ಮಾನಸಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು)

ಓಂ ಲಂ ಪೃಥಿವ್ಯಾತ್ಮಕಂ ಗಂಧಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಓಂ ಹಂ ಆಕಾಶಾತ್ಮಕಂ ಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಓಂ ಯಂ ವಾಯ್ವಾತ್ಮಕಂ ಧೂಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಓಂ ರಂ ಅಗ್ನ್ಯಾತ್ಮಕಂ ದೀಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಓಂ ವಂ ಅಮೃತಾತ್ಮಕಂ ನೈವೇದ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ।।

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ – (ಸ್ವಂತ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸುವಾಗ) ಏಹ್ಯೇಹಿ ಮಮ ಹೃತ್ಪದ್ಮಸ್ಥಿತ ಶ್ರೀ ಪುರುಷೋತ್ತಮ । ಆವಾಹಯಾಮಿ ಪೀಠಸ್ಥ- ಕಲಶೇऽಸ್ಮಿನ್ ರಮಾಪತೇ ।।

(ಇತರರಿಗಾಗಿ ಪೂಜಿಸುವಾಗ) ಏಹ್ಯೇ ಹಿ ದೇವ ಸೂರ್ಯಾಗ್ನಿ-ಸ್ಥಿತ ಶ್ರೀಪುರುಷೋತ್ತಮ। ಆವಾಹಯಾಮಿ ಪೀಠಸ್ಥಕಲಶೇऽಸ್ಮಿನ್ ರಮಾಪತೇ ।।

ಆಗಚ್ಛ ದೇವದೇವೇಶ ತೇಜೋರಾಶೇ ಜಗತ್ಪತೇ । ಕ್ರಿಯಮಾಣಾಂ ಮಯಾ ಪೂಜಾಂ ಗೃಹಾಣ ಸುರಸತ್ತಮ ।।

(ವೇ) ಓಂ ॥ ಆತ್ಮಾ ದೇವಾನಾಂ ಭುವನಸ್ಯ ಗರ್ಭೋ ಯಥಾವಶಂ ಚರತಿ ದೇವ ಏಷಃ। ಘೋಷಾ ಇದಸ್ಯ ಶೃಣ್ವಿರೇ ನ ರೂಪಂ ತಸ್ಮೈ ವಾತಾಯ ಹವಿಷಾ ವಿಧೇಮ ॥

ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಧ್ಯಾನಮ್ । ಓಂ ಕೌಶೇಯ ಪೀತವಸನಾಮರವಿಂದನೇತ್ರಾಂ ಪದ್ಮದ್ವಯಾಭಯವರೋದ್ಯತಪದ್ಮಹಸ್ತಾಮ್ । ಉದ್ಯಚ್ಛತಾಂಕಸದೃಶೀಂ ಪರಮಾಂಕ ಸಂಸ್ಥಾಂ ಧ್ಯಾಯೇದ್ ವಿಧೀಶ ಪಾದನುತಪಾದಯುಗಾಂ ಜನತ್ರೀಮ್ ॥

(ಹೂವು ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಕಲಶದ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ, ಷಣ್ಮುದ್ರೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು)

ಆವಾಹನಾದಿ ಷಣ್ಮುದ್ರಾಃ – ಭೋಃ ಸ್ವಾಮಿನ್ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮೇತ ಭಗವನ್ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ । ಆವಾಹಿತೋ ಭವ । ಸಂಸ್ಥಾಪಿತೋ ಭವ । ಸನ್ನಿಹಿತೋ ಭವ । ಸನ್ನಿರುದ್ಧೋ ಭವ । ಅಭಿಸಂಮುಖೋ ಭವ । ಅವಗುಂಠಿತೋ ಭವ । ಸುಪ್ರಸನ್ನೋ ಭವ । ವರದೋ ಭವ ॥

ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಂ ಕುರು ಮೇ ದೇವ ಸರ್ವಸಂಪತ್ ಪ್ರದೋ ಭವ । ತ್ವಾಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪೂಜಯಾಮ್ಯದ್ಯ ಭೋಗೈರರ್ಘ್ಯಾದಿಭಿಃ ಕ್ರಮಾತ್ ॥ ವಿಭೋ ಸಕಲಲೋಕೇಶ ಕೃಷ್ಣವಿಷ್ಣೋ ಹರೇ ಪ್ರಭೋ । ಯಾಗಾವಸಾನಪರ್ಯಂತಂ ಅತ್ರ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಜನಾರ್ದನ । ಭಕ್ತಸ್ಯ ಮಮ ಪೂಜಾಂ ಚ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಪಾಹಿ ಮಾಂ ಪ್ರಭೋ ॥

(ತತ್ವನ್ಯಾಸ – ಮಾತೃಕಾನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನಾರಾಯಣಾಷ್ಟಾಕ್ಷರದ ವರ್ಣನ್ಯಾಸವನ್ನೂ ಕಲಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವಿಶೇಷವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.)

ಅಥ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜಾರಂಭಃ

(ಶ್ರೀಸೂಕ್ತ ಪುರುಷಸೂಕ್ತ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದವರು, ಪೌರಾಣಿಕ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಪೂಜೆ ಮಾಡಬಹುದು)

೧. **ಆಸನಮ್** – ನಾನಾರತ್ನೈಃ ಸಮಾಯುಕ್ತಂ ಸ್ವರ್ಣಪೀಠವಿರಾಜಿತಮ್ । ಆಸನಂ ದೇವದೇವೇಶ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಂ ॥ (ಅಥವಾ ಪಾಠಾಂತರ)

ನಾನಾರತ್ನಸಮಾಯುಕ್ತಂ ಕಾರ್ತಸ್ವರವಿಭೂಷಿತಮ್ ॥ (ಅಥವಾ) ರತ್ನೈ-ರ್ನಾನಾವಿಧೈರ್ಯುಕ್ತಂ ಸ್ವರ್ಣತೇಜೋ ವಿಭೂಷಿತಮ್ । ಆಸನಂ ದೇವದೇವೇಶ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಮ್ ॥

(ಪುರುಷಸೂಕ್ತ) ಹರಿಃ ಓಂ ॥ ಸಹಸ್ರಶೀರ್ಷಾ ಪುರುಷಃ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಃ ಸಹಸ್ರಪಾತ್ । ಸ ಭೂಮಿಂ ವಿಶ್ವತೋ ವೃತ್ವಾ ಅತ್ಯತಿಷ್ಠದ್ದಶಾಂಗುಲಮ್ ॥ ೧ ॥

(ಶ್ರೀಸೂಕ್ತ) ಓಂ ॥ ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾಂ ಹರಿಣೀಂ ಸುವರ್ಣರಜತಸ್ರಜಾಮ್ । ಚಂದ್ರಾಂ ಹಿರಣ್ಮಯೀಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಜಾತವೇದೋ ಮ ಆವಹ ॥ ೧ ॥

ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ । ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯ-ಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮೇತ ಶ್ರೀಸತ್ಯನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿನೇ ನಮಃ । ದಿವ್ಯರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ (ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಹಾಕಬೇಕು)

(ಈಗ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಗಳಾಗಲೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಮೂರ್ತಿ ಪ್ರತಿಮೆಯಾಗಲೀ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಬೇರೆ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪಾದ್ಯ, ಅರ್ಘ್ಯ ಆಚಮನ ಮಧುಪರ್ಕ ಪಂಚಾಮೃತ ಅಭಿಷೇಕ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧೋದಕಾಭಿಷೇಕಗಳನ್ನು ಆ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಹೂವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿ ಪ್ರತಿ ಪೂಜೆಗೂ ಕಲಶದಲ್ಲಿ ಆವಾಹನೆ ಮಾಡಿದ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಶುದ್ಧೋದಕ ಸ್ನಾನದ ಜಲವೇ ತೀರ್ಥ. ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿಡಬೇಕು)

೨. ಪಾದ್ಯಮ್ (ಪೌರಾಣಿಕ) ನಾರಾಯಣ ನಮಸ್ತೇಽಸ್ತು ನರಕಾರ್ಣವತಾರಕ । ಗೃಹಾಣ ಪಾದ್ಯಂ ಸತ್ಯೇಶ ಮಮ ಸೌಖ್ಯವಿವರ್ಧನ ॥ (ಅಥವಾ ಪಾಠಾಂತರ) ಗಂಗಾದಿ ಸರ್ವತೀರ್ಥೇಭ್ಯೋ ಮಯಾ ಪ್ರಾರ್ಥನಯಾಹೃತಮ್ । ತೋಯಮೇತತ್ ಸುಖಸ್ಪರ್ಶಂ ಪಾದ್ಯಾರ್ಥಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಮ್ ॥

(ಪು) ಓಂ ಪುರುಷ ಏವೇದಗ್ಂ ಸರ್ವಂ । ಯದ್ಭೂತಂ ಯಚ್ಚ ಭವ್ಯಮ್ । ಉತಾ-ಮೃತತ್ವಸ್ಯೇಶಾನಃ । ಯದನ್ನೇನಾತಿ ರೋಹತಿ ॥೨॥

(ಶ್ರೀ) ಓಂ ॥ ತಾಂ ಮ ಆವಹ ಜಾತವೇದೋ ಲಕ್ಷ್ಮೀಮನಪಗಾಮಿನೀಮ್ । ಯಸ್ಯಾಂ ಹಿರಣ್ಯಂ ವಿಂದೇಯಂ ಗಾಮಶ್ವಂ ಪುರುಷಾನಹಮ್ ॥೨॥

ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ॥ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮೇತ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿನೇ ನಮಃ ॥ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಸ್ತೇನ ಪಾದಯೋಃ ಪಾದ್ಯಂ ಪಾದ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

೩. ಅರ್ಘ್ಯಮ್ (ಪೌ) ವ್ಯಕ್ತಾವ್ಯಕ್ತಸ್ವರೂಪಾಯ ಹೃಷೀಕಪತಯೇ ನಮಃ । ಮಯಾ ನಿವೇದಿತಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ದಿವ್ಯಾರ್ಘ್ಯಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಮ್ ॥ (ಅಥವಾ) ನಮಸ್ತೇ ದೇವದೇವೇಶ ನಮಸ್ತೇ ಧರಣೀಧರ । ನಮಸ್ತೇ ಕಮಲಾಕಾಂತ ಗೃಹಾಣಾರ್ಘ್ಯಂ ನಮೋಸ್ತು ತೇ ॥

(ಪು) ಓಂ ॥ ಏತಾವಾನಸ್ಯ ಮಹಿಮಾ । ಅತೋ ಜ್ಯಾಯಾಗ್ಂಶ್ಚ ಪೂರುಷಃ । ಪಾದೋಽಸ್ಯ ವಿಶ್ವಾ ಭೂತಾನಿ । ತ್ರಿಪಾದಸ್ಯಾಮೃತಂ ದಿವಿ ॥೩॥

(ಶ್ರೀ) ಓಂ ॥ ಅಶ್ವಪೂರ್ವಾಂ ರಥಮಧ್ಯಾಂ ಹಸ್ತಿನಾದಪ್ರಬೋಧಿನೀಮ್ । ಶ್ರಿಯಂ ದೇವೀಮುಪಹ್ವಯೇ ಶ್ರೀರ್ಮಾ ದೇವೀ ಜುಷತಾಮ್ ॥೩॥

ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ । ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮೇತ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿನೇ ನಮಃ। ಸರಸ್ವತೀ ಹಸ್ತೇನ ಹಸ್ತಯೋರರ್ಘ್ಯಮರ್ಘ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

೪. ಆಚಮನಮ್ – (ಪೌ) ಕರ್ಪೂರವಾಸಿತಂ ತೋಯಂ ಮಂದಾಕಿನ್ಯಾಃ ಸಮಾಹೃತಮ್ । ಆಚಮ್ಯತಾಂ ಜಗನ್ನಾಥ ಮಯಾ ದತ್ತಂ ಹಿ ಭಕ್ತಿತಃ ॥ (ಅಥವಾ) ಮಂದಾಕಿನ್ಯಾಸ್ತು ಯದ್ವಾರಿ ಸರ್ವ ಪಾಪಹರಂ ಶುಭಮ್ । ತದಿದಂ ಕಲ್ಪಿತಂ ದೇವ ಸಮ್ಯಗಾಚಮ್ಯತಾಂ ತ್ವಯಾ ॥

(ಪು) ಓಂ ॥ ತ್ರಿಪಾದೂರ್ಧ್ವ ಉದೈತ್ಪುರುಷಃ । ಪಾದೋಽಸ್ಯೇಹಾಭವಾತ್ಪುನಃ । ತತೋ ವಿಶ್ವಙ್ ವ್ಯಕ್ರಾಮತ್ । ಸಾಶನಾನಶನೇ ಅಭಿ ॥೪॥

(ಶ್ರೀ) ಕಾಂ ಸೋಸ್ಮಿತಾಂ ಹಿರಣ್ಯಪ್ರಾಕಾರಾಮಾರ್ದ್ರಾಂ ಜ್ವಲಂತೀಂ ತೃಪ್ತಾಂ ತರ್ಪಯಂತೀಮ್ । ಪದ್ಮೇಸ್ಥಿತಾಂ ಪದ್ಮವರ್ಣಾಂ ತಾಮಿಹೋಪಹ್ವಯೇ ಶ್ರಿಯಮ್॥

ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ । ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮೇತ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿನೇ ನಮಃ। ರತಿಹಸ್ತೇನ ಆಚಮನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

೫. ಮಧುಪರ್ಕಃ–(ಪೌ) ಮಧುಪರ್ಕಂ ಗೃಹಾಣೇದಂ ದಧಿಮಧ್ವಾಜ್ಯಸಂಯುತಮ್। ಭಕ್ತ್ಯಾ ದದಾಮಿ ದೇವೇಶ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದವಿಗ್ರಹ ॥

(ಪು) ಓಂ ॥ ತಸ್ಮಾದ್ವಿರಾಡಜಾಯತ । ವಿರಾಜೋ ಅಧಿ ಪೂರುಷಃ । ಸ ಜಾತೋ ಅತ್ಯರಿಚ್ಯತ । ಪಶ್ಚಾದ್ ಭೂಮಿಮಥೋ ಪುರಃ ॥೫॥

(ಶ್ರೀ) ಓಂ ॥ ಚಂದ್ರಾಂ ಪ್ರಭಾಸಾಂ ಯಶಸಾ ಜ್ವಲಂತೀಂ ಶ್ರಿಯಂ ಲೋಕೇ ದೇವ ಜುಷ್ಟಾಮುದಾರಾಮ್ । ತಾಂ ಪದ್ಮಿನೀಮೀಂ ಶರಣಮಹಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ಅಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ಮೇ ನಶ್ಯತಾಂ ತ್ವಾಂ ವೃಣೇ ॥೫॥

ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ । ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮೇತ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿನೇ ನಮಃ । ಪಿತಾಮಹ ಹಸ್ತೇನ ಮಧುಪರ್ಕಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ಪಂಚಾಮೃತ ಅಭಿಷೇಕ–(ಪಂಚಾಮೃತ ಸೂಕ್ತಗಳಿಂದ ಪಂಚಾಮೃತ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ, ಪ್ರತಿಮಾ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ತೊಳೆದು ಬೇರೆ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು) ಶುದ್ಧೋದಕ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

೬. ಶುದ್ಧೋದಕ ಸ್ನಾನಮ್ (ಪೌ) – ಗಂಗಾ ಚ ಯಮುನಾ ಚೈವ ನರ್ಮದಾ ಚ ಸರಸ್ವತೀ। ತಾಪೀ ಪಯೋಷ್ಣೀ ರೇವಾ ಚ ತಾಭ್ಯಃ ಸ್ನಾನಾರ್ಥಮಾಹೃತಮ್ । ಸ್ನಾನಾರ್ಥಂ ತೇ ಪ್ರಯಚ್ಛಾಮಿ ಸ್ವೀಕುರುಷ್ವ ದಯಾನಿಧೇ ॥

(ಪು) ಓಂ ॥ ಯತ್ ಪುರುಷೇಣ ಹವಿಷಾ । ದೇವಾ ಯಜ್ಞಮತನ್ವತ । ವಸಂತೋ ಅಸ್ಯಾಸೀದಾಜ್ಯಮ್ । ಗ್ರೀಷ್ಮ ಇಧ್ಮಃ ಶರದ್ಧವಿಃ ॥೬॥

(ಶ್ರೀ) ಓಂ ॥ ಆದಿತ್ಯವರ್ಣೇ ತಪಸೋಽಧಿ ಜಾತೋ ವನಸ್ಪತಿಸ್ತವ ವೃಕ್ಷೋಽಥ ಬಿಲ್ವಃ । ತಸ್ಯ ಫಲಾನಿ ತಪಸಾ ನುದಂತು ಮಾಯಾಂತರಾ ಯಾಶ್ಚ ಬಾಹ್ಯಾ ಅಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ॥೬॥

ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ । ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮೇತ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿನೇ ನಮಃ । ವರುಣಹಸ್ತೇನ ಸ್ನಾನೀಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ (ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿ, ಮುಂದಿನ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಿಗೆ ಪುನರಾಚಮನವನ್ನಿತ್ತು ನಂತರ ಒರಸಿ ಇಡಬೇಕು)

ಪುನರಾಚಮನಮ್ (ಪು) ಓಂ ॥ ಸಪ್ತಾಸ್ಯಾಸನ್ ಪರಿಧಯಃ । ತ್ರಿಃ ಸಪ್ತ ಸಮಿಧಃ ಕೃತಾಃ । ದೇವಾ ಯದ್ಯಜ್ಞಂ ತನ್ವಾನಾಃ । ಅಬಧ್ನನ್ ಪುರುಷಂ ಪಶುಮ್ ॥೭॥

೭. ವಸ್ತ್ರಮ್ (ಗೆಜ್ಜೆವಸ್ತ್ರ) (ಪೌ) ತಪ್ತಕಾಂಚನವರ್ಣಾಭೇ ಅನರ್ಘೇ ಮೃದುಳೇ ಶುಭೇ । ಸರ್ವವರ್ಣಯುತೇ ದೇವ ವಾಸಸೀ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಮ್ ॥ (ಅಥವಾ) ವೇದಸೂಕ್ತಸಮಾಯುಕ್ತೇ ಯಜ್ಞಸಾಮಸಮನ್ವಿತೇ । ಪಾಹಿ ಮಾಂ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ (ಅಥವಾ) ಸರ್ವವರ್ಣಯುತೇ ದೇವ ವಾಸಸೀ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಮ್ ॥

(ಪು) ಓಂ ॥ ತಂ ಯಜ್ಞಂ ಬರ್ಹಿಷಿ ಪ್ರೌಕ್ಷನ್ । ಪುರುಷಂ ಜಾತಮಗ್ರತಃ । ತೇನ ದೇವಾ ಅಯಜಂತ । ಸಾಧ್ಯಾ ಋಷಯಶ್ಚ ಯೇ ॥೮॥

(ಶ್ರೀ) ಓಂ ॥ ಉಪೈತು ಮಾಂ ದೇವಸಖಃ ಕೀರ್ತಿಶ್ಚ ಮಣಿನಾ ಸಹ । ಪ್ರಾದುರ್ಭೂತೋಽಸ್ಮಿ ರಾಷ್ಟ್ರೇಽಸ್ಮಿನ್ ಕೀರ್ತಿಮೃದ್ಧಿಂ ದದಾತು ಮೇ ॥

ವಸ್ತ್ರ ಏರಿಸುವ ಇನ್ನೊಂದು ಮಂತ್ರ ಓಂ ॥ ಅಭಿವಸ್ತ್ರಾ ಸುವಸನಾನ್ಯರ್ಷಾಭಿಧೇನೂಃ ಸುದುಘಾಃ ಪೂಯಮಾನಃ । ಅಭಿ ಚಂದ್ರಾ ಭರ್ತವೇ ನೋ ಹಿರಣ್ಯಾಭ್ಯಶ್ವಾನ್ ರಥಿನೋ ದೇವ ಸೋಮ ॥(ಅಥವಾ) ಓಂ ಯುವಂ ವಸ್ತ್ರಾಣಿ ಪೀವಸಾ ವಸಾಥೇ ಯುವೋರಚ್ಛಿದ್ರಾ ಮಂತವೋ ಹ ಸರ್ಗಾಃ । ಅವಾತಿರತಮನೃತಾನಿ ವಿಶ್ವ ಋತೇನ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ಸಚೇಥೇ ॥

ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ । ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮೇತ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿನೇ ನಮಃ । ವಸ್ತ್ರಯುಗ್ಮಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ (ಗೆಜ್ಜೆವಸ್ತ್ರ ಏರಿಸಬೇಕು)

ದಿವ್ಯಾಭರಣಾನಿ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಚಕ್ರಾದ್ಯಾಯುಧಾನಿ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ (ಎಂದು ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಏರಿಸಬೇಕು)

೮. ಯಜ್ಞೋಪವೀತಮ್ - (ಪೌ) ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣುಮಹೇಶಾನ ನಿರ್ಮಿತಂ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಕಮ್ । ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ತದ್ದಾನಾತ್ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಕಮಲಾಪತಿಃ ॥

(ಪು) ಓಂ ॥ ತಸ್ಮಾದ್ ಯಜ್ಞಾತ್ ಸರ್ವಹುತಃ । ಸಂಭೃತಂ ಪೃಷದಾಜ್ಯಮ್ । ಪಶೂಗ್‍ಗ್ ಸ್ತಾಗ್ ಶ್ಚಕ್ರೇ ವಾಯವ್ಯಾನ್ । ಆರಣ್ಯಾನ್ ಗ್ರಾಮ್ಯಾಶ್ಚಯೇ ॥೯॥

(ಶ್ರೀ) ಓಂ ॥ ಕ್ಷುತ್ ಪಿಪಾಸಾಮಲಾಂ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಮಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ ನಾಶಯಾಮ್ಯಹಮ್ । ಅಭೂತಿಮಸಮೃದ್ಧಿಂ ಚ ಸರ್ವಾಂ ನಿರ್ಣುದ ಮೇ ಗೃಹಾತ್ ॥೮॥

ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಪರಮಂ ಪವಿತ್ರಂ ಪ್ರಜಾಪತೇರ್ಯತ್ ಸಹಜಂ ಪುರಸ್ತಾತ್ । ಆಯುಷ್ಯಮಗ್ರ್ಯಂ ಪ್ರತಿಮುಂಚ ಶುಭ್ರಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಬಲಮಸ್ತು ತೇಜಃ ॥

ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ । ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯ-ಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮೇತ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿನೇ ನಮಃ । ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ (ಜನಿವಾರ ಏರಿಸಬೇಕು. ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು)

೯. ಗಂಧಃ - (ಪೌ) ಶ್ರೀಖಂಡಂ ಚಂದನಂ ದಿವ್ಯಂ ಗಂಧಾಢ್ಯಂ ಸುಮನೋಹರಮ್। ವಿಲೇಪನಂ ಸುರಶ್ರೇಷ್ಠ ಗಂಧೋಽಯಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಮ್ ॥ ಗೋರೋಚನಂ ಚಂದನ ದೇವದಾರು - ಕರ್ಪೂರಕೃಷ್ಣಾಗರು ನಾಗರಾಣಿ । ಕಸ್ತೂರಿಕಾ ಕೇಶರಮಿಶ್ರಿತಾನಿ ಗೃಹಾಣ ದೇವೇಶ ಮಯಾರ್ಪಿತಾನಿ ॥

(ಪು) ಓಂ ॥ ತಸ್ಮಾದ್ ಯಜ್ಞಾತ್ ಸರ್ವಹುತಃ । ಋಚಃ ಸಾಮಾನಿ ಜಜ್ಞಿರೇ । ಛಂದಾಗ್‍ಂಸಿ ಜಜ್ಞಿರೇ ತಸ್ಮಾತ್ । ಯಜುಸ್ತಸ್ಮಾದಜಾಯತ ॥೧೦॥

(ಶ್ರೀ) ಓಂ ॥ ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ ದುರಾಧರ್ಷಾಂ ನಿತ್ಯಪುಷ್ಟಾಂ ಕರೀಷಿಣೀಮ್ । ಈಶ್ವರೀಗ್‍ಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ತಾಮಿಹೋಪಹ್ವಯೇ ಶ್ರಿಯಮ್ ॥೯॥

ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ । ಮನುನಾಮಕಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮೇತ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿನೇ ನಮಃ ॥ ದಿವ್ಯ ಗಂಧಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ (ಗಂಧವನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ಉಂಡೆ ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ತುಳಸೀದಳದಲ್ಲಿ ಏರಿಸಬೇಕು)

ಅಕ್ಷತೆ ಏರಿಸುವ ಮಂತ್ರ - ಕಸ್ತೂರೀಕಲ್ಕಜಂ ಭಾಲೇ ತಿಲಕಂ ತು ಮಯಾ ಕೃತಮ್ । ಸಂಗ್ರಹಾಣ ಸುರಶ್ರೇಷ್ಠ ಶ್ರೀಶ ಭಕ್ತಾರ್ತಿನಾಶನ ॥ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ । ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮೇತ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿನೇ ನಮಃ ॥ ಅಕ್ಷತಾನ್ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ (ತುಳಸೀದಳದಿಂದ ಅಕ್ಷತೆ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು)

ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಏರಿಸುವ ಮಂತ್ರ - ಶಾಲೇಯಾನಕ್ಷತಾನ್ ಶ್ವೇತಾನ್ ಚಂದ್ರಾಭಾನ್ ವಿಮಲಾನ್ ಶುಭಾನ್ । ಗೃಹಾಣ ಸತ್ಯದೇವೇಶ ಪುರಾಣಪುರುಷೋತ್ತಮ ॥ (ಅಥವಾ) ಶ್ವೇತತಂಡುಲ ಸಂಯುಕ್ತಾನ್ ಕುಂಕುಮೇನ ವಿರಾಜಿತಾನ್ । ಅಕ್ಷತಾನ್ ಪರಿಗೃಹ್ಣೀಷ್ವ

ನಾರಾಯಣ ನಮೋಸ್ತು ತೇ ॥ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ । ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಮೇತ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿನೇ ನಮಃ ॥ ಅಕ್ಷತಾನ್ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪೂಜಾ - ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮ್ಯೈ ನಮಃ । ಕಂಚುಕಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ॥ ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾಯ್ಯೈ ನಮಃ । ಕಂಠಸೂತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ (ತಾಳಿ) । ಹರಿಣ್ಯೈ ನಮಃ। ತಾಡಪತ್ರಂ (ಬಿಚ್ಚಾಲೆ) ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಸುವರ್ಣರಜತಸ್ರಜಾಯೈ ನಮಃ । ಕಂಕಣಾನಿ (ಬಳೆ) ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಚಂದ್ರಾಯೈ ನಮಃ । ಹರಿದ್ರಾಚೂರ್ಣಂ (ಅರಿಶಿನ) ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಹಿರಣ್ಮಯೈ ನಮಃ । ಕುಂಕುಮಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಸಿಂಧೂರಂ ನಾನಾಭೂಷಣಾನಿ ಪರಿಮಲದ್ರವ್ಯಾಣಿ ಚ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

೧೦. ಪತ್ರ - ಪುಷ್ಪ ಪೂಜಾ – ಮಾಲ್ಯಾದೀನಿ ಸುಗಂಧೀನಿ ಮಾಲತ್ಯಾದೀನಿ ವೈ ಪ್ರಭೋ । ಮಯಾಹೃತಾನಿ ಪೂಜಾರ್ಥಂ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಮ್ ॥ ಅಹಿಂಸಾ ಪ್ರಥಮಂ ಪುಷ್ಪಂ ಪುಷ್ಪಮಿಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹಃ । ಸರ್ವಭೂತದಯಾ ಪುಷ್ಪಂ ಸತ್ಯಪುಷ್ಪಂ ವಿಶೇಷತಃ ॥ ಜ್ಞಾನಪುಷ್ಪಂ ತಪಃ ಪುಷ್ಪಂ ಕ್ರಿಯಾಪುಷ್ಪಂ ತಥೈವ ಚ । ಧ್ಯಾನಂ ಚೈವಾಷ್ಟಮಂ ಪುಷ್ಪಂ ಏಭಿಸ್ತುಷ್ಯತಿ ಕೇಶವಃ ॥

ಅಥ ಅಂಗಪೂಜಾ (ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯಿಂದ) –ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯದೇವಾಯ ನಮಃ । ಪಾದೌ ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಾತ್ಮನೇ ನಮಃ । ಗುಲ್ಫೌ ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಿಧಯೇ ನಮಃ । ಜಾನುನೀ ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪಾಯ ನಮಃ । ಜಂಘೇ ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಾಧೀಶಾಯ ನಮಃ । ಊರೂ ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯರೂಪಾಯ ನಮಃ । ಗುಹ್ಯಂ ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸೇವ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಜಘನಂ ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯವಟವೇ ನಮಃ । ಕಟಿಂ ಪೂಜಯಾಮಿ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯೋದರಾಯ ನಮಃ । ಉದರಂ ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಧೈರ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಹೃದಯಂ ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಕಾಮಾಯ ನಮಃ। ಪಾರ್ಶ್ವೇ ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯೇಷ್ಟಾಯ ನಮಃ । ಪೃಷ್ಠದೇಶಂ ಪೂಜಯಾಮಿ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಪರಾಯಣಾಯ ನಮಃ । ಸ್ಕಂಧೌ ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಶೌರ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಬಾಹೂನ್ ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಕ್ಷಮಾಯ ನಮಃ। ಹಸ್ತಾನ್ ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಂತುಷ್ಟಾಯ ನಮಃ । ಕಂಠಂ ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯವೇದ್ಯಾಯ ನಮಃ । ವದನಂ ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಾಚ್ಯುತಾಯ ನಮಃ । ನಾಸಿಕಾಂ ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಧರ್ಮಾಯ ನಮಃ । ಶ್ರೋತ್ರೇ ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಪೂರ್ಣಾಯ ನಮಃ । ನೇತ್ರೇ ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯೌಷಧಾಯ ನಮಃ । ಭ್ರುವೌ ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಂದಾಯ ನಮಃ। ಭ್ರೂಮಧ್ಯಂ ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯವಪುಷೇ ನಮಃ । ಲಲಾಟಂ ಪೂಜಯಾಮಿ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಗ್ರಹರೂಪಿಣೇ ನಮಃ । ಶಿರಃ ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ । ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮೇತ ಶ್ರೀಸತ್ಯನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ । ಸರ್ವಾಂಗಾನಿ ಪೂಜಯಾಮಿ॥

ಅಥ ಪತ್ರಪೂಜಾ- ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯದೇವಾಯ ನಮಃ । ತುಲಸೀಪತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಾತ್ಮನೇ ನಮಃ । ಜಾಜೀಪತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಿಧಯೇ ನಮಃ । ಚಂಪಕಪತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪಾಯ ನಮಃ । ಬಿಲ್ವಪತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಾಧೀಶಾಯ ನಮಃ । ದೂರ್ವಾಯುಗ್ಮಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯರೂಪಾಯ ನಮಃ । ಸೇವಂತಿಕಾ ಪತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸೇವ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಮರುವಕಪತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯೌಷಧಾಯ ನಮಃ । ದಮನಪತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯೋದರಾಯ ನಮಃ । ಕರವೀರಪತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಧೈರ್ಯಾಯ ನಮಃ । ವಿಷ್ಣುಕ್ರಾಂತಪತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಕಾಮಾಯ ನಮಃ । ಮಾಚೀಪತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯೇಷ್ಟಾಯ ನಮಃ । ಮಲ್ಲಿಕಾಪತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಪರಾಯಣಾಯ ನಮಃ । ಇರುವಂತಿಕಾಪತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಶೌರ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಅಪಾಮಾರ್ಗಪತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯದಕ್ಷಾಯ ನಮಃ । ಪಾರಿಜಾತಪತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಂತುಷ್ಟಾಯ ನಮಃ । ದಾಡಿಮೀ ಪತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯದೇವಾಯ ನಮಃ । ಬದರೀಪತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಾಚ್ಯುತಾಯ ನಮಃ । ದೇವದಾರುಪತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಧರ್ಮಾಯ ನಮಃ । ಶಮೀಪತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಪೂರ್ಣಾಯ ನಮಃ । ಚೂತಪತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯೈಶ್ವರ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಆಮಲಕಪತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಂಧಾಯ ನಮಃ । ವಟಪತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯವಪುಷೇ ನಮಃ । ಕಮಲಪತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಗ್ರಹರೂಪಿಣೇ ನಮಃ । ವೇಣುಪತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ । ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮೇತ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿನೇ ನಮಃ । ನಾನಾ ವಿಧ ಪತ್ರಾಣಿ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ಅಥ ಪುಷ್ಪಪೂಜಾ – ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯದೇವಾಯ ನಮಃ । ಕರವೀರಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಾತ್ಮನೇ ನಮಃ । ಜಾಜೀ ಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಿಧಯೇ ನಮಃ । ಚಂಪಕ ಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪಾಯ ನಮಃ । ವಕುಳಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಾಧೀಶಾಯ ನಮಃ । ಶತಪತ್ರಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯರೂಪಾಯ ನಮಃ । ಕಲ್ಹಾರ ಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸೇವ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಸೇವಂತಿಕಾ ಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯವರ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಮಲ್ಲಿಕಾಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯೋದರಾಯ ನಮಃ । ಇರುವಂತಿಕಾಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಧೈರ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಗಿರಿಕರ್ಣಿಕಾ ಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಕಾಮಾಯ ನಮಃ । ಅಸಿತ ಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯೇಷ್ಟಾಯ ನಮಃ । ಪಾರಿಜಾತಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ

ಸತ್ಯಪರಾಯಣಾಯ ನಮಃ । ಪುನ್ನಾಗಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಶೌರ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಕುಂದಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯದಕ್ಷಾಯ ನಮಃ । ಮಾಲತೀ ಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಂತುಷ್ಟಾಯ ನಮಃ । ಕೇತಕೀಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯವೇದಾಯ ನಮಃ । ಮಂದಾರಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಾಚ್ಯುತಾಯ ನಮಃ । ಪಾಟಲೀ ಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಧರ್ಮಾಯ ನಮಃ । ಅಶೋಕಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಪೂರ್ಣಾಯ ನಮಃ । ಪೂಗಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯೌಷಧಾಯ ನಮಃ । ದಾಡಿಮೀ ಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಂದಾಯ ನಮಃ । ದೇವದಾರು ಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯವಪುಷೇ ನಮಃ । ಸುಗಂಧರಾಜಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಗ್ರಹರೂಪಿಣೇ ನಮಃ। ಕಮಲಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ । ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮೇತ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ದೇವಾಯ ನಮಃ । ನಾನಾವಿಧ ಪರಿಮಳಸುಗಂಧ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ಅಥ ನಾಮಾವಳೀ ಪೂಜಾ –(ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ) ಓಂ ಶ್ರೀ ಕೇಶವಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಮಾಧವಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಮಧುಸೂದನಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ವಾಮನಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಧರಾಯ ನಮಃ। ಓಂ ಶ್ರೀ ಹೃಷೀಕೇಶಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಪದ್ಮನಾಭಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ದಾಮೋದರಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸಂಕರ್ಷಣಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಅನಿರುದ್ಧಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಪುರುಷೋತ್ತಮಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಅಧೋಕ್ಷಜಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ನಾರಸಿಂಹಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಅಚ್ಯುತಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಜನಾರ್ದನಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಉಪೇಂದ್ರಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಹರಯೇ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ ॥ ಓಂ ಮತ್ಸ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಕೂರ್ಮಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ವರಾಹಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ನಾರಸಿಂಹಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ವಾಮನಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಭಾರ್ಗವಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಸೀತಾರಾಮಚಂದ್ರಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಬುದ್ಧಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಕಲ್ಕಿನೇ ನಮಃ ॥

ಅಥ ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತನಾಮಾವಳಿ ಪೂಜಾ – ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯದೇವಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಾತ್ಮನೇ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಭೂತಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಪುರುಷಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾಥಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಕ್ಷಿಣೇ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಯೋಗಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಜ್ಞಾನಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಜ್ಞಾನಪ್ರಿಯಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಿಧಯೇ ನಮಃ ।(೧೦) ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಂಭವಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಪ್ರಭವೇ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಕರ್ಮಿಣೇ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಪವಿತ್ರಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ

ಸತ್ಯಮಂಗಳಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಗರ್ಭಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಪ್ರಜಾಪತಯೇ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯವಿಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಿದ್ಧಾಯ ನಮಃ (೨೦)। ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಾಚ್ಯುತಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯವೀರಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಬೋಧಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಧರ್ಮಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಾಗ್ರಜಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಂತುಷ್ಟಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯವರಾಹಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಪೂರ್ಣಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯೌಷಧಾಯ ನಮಃ (೩೦)। ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಶಾಶ್ವತಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಪ್ರವರ್ಧನಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯವಿಭವೇ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಜ್ಯೇಷ್ಠಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಶ್ರೇಷ್ಠಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯವಿಕ್ರಮಿಣೇ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಧನ್ವಿನೇ ನಮಃ । ಓಂ ಸತ್ಯಮೇಧಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಾಧೀಶಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಕ್ರತವೇ ನಮಃ ।(೪೦) ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಕಲಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯವತ್ಸಲಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯವಸವೇ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಮೋದಾಯ ನಮಃ। ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯುರುದ್ರಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಾಮೃತಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯವೇದಾಂಗಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಚತುರಾತ್ಮನೇ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಭೋಕ್ತ್ರೇ ನಮಃ ।(೫೦) ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಶುಚಯೇ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಾರ್ಜಿತಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯೇಂದ್ರಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಂಗಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸ್ವರ್ಗಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಿಯಮಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯವೇದಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯವೇದ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಪೀಯೂಷಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಮಾಯಾಯ ನಮಃ ।(೬೦) ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಮೋಹಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸುರಾನಂದಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಗರಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯತಪಸೇ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಿಂಹಾಯ ನಮಃ। ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಮೃಗಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಲೋಕಪಾಲಕಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸ್ಥಿರಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯೌಷಧಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯದಿಕ್ಪಾಲಕಾಯ ನಮಃ (೭೦)। ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಧನುರ್ಧರಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಭುಜಾಯ ನಮಃ। ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯವಾಕ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಗುರವೇ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನ್ಯಾಯಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಕ್ಷಿಣೇ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಂವೃತಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಂಪ್ರದಾಯಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯವಹ್ನಯೇ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯವಾಯವೇ ನಮಃ (೮೦) ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಶಿಖರಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಾನಂದಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀಸತ್ಯಾಧಿರಾಜಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಶ್ರೀಪಾದಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಗುಹ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯೋದರಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಹೃದಯಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಕಮಲಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾಳಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಹಸ್ತಾಯ ನಮಃ ।(೯೦) ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಬಾಹವೇ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಮುಖಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಜಿಹ್ವಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯದಂಷ್ಟ್ರಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾಸಿಕಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಶ್ರೋತ್ರಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಚಕ್ಷುಷೇ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಶಿರಸೇ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಮುಕುಟಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ

ಸತ್ಯಾಂಬರಾಯ ನಮಃ ।(೧೦೦) ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಾಭರಣಾಯ ನಮಃ। ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಾಯುಧಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಶ್ರೀವಲ್ಲಭಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಗುಪ್ತಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಪುಷ್ಕರಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯದೃಢಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಭಾಮಾರತಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಗ್ರಹರೂಪಿಣೇ ನಮಃ (೧೦೮)। ಓಂ ಶ್ರೀ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮೇತಾಯ ಭಗವತೇ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ । ಅಷ್ಟೋತ್ತರಶತನಾಮಪೂಜಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

೧೧. ಧೂಪಮ್ - (ಪೌ) ವನಸ್ಪತ್ಯುದ್ಭವೋ ದಿವ್ಯೋ ಗಂಧಾಢ್ಯೋ ಗಂಧ ಉತ್ತಮಃ। ಆಘ್ರೇಯಃ ಸರ್ವದೇವಾನಾಂ ಧೂಪೋಽಯಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಮ್ ॥

(ಪು) ಓಂ ॥ ಯತ್ ಪುರುಷಂ ವ್ಯದಧುಃ । ಕತಿಧಾ ವ್ಯಕಲ್ಪಯನ್ ॥ ಮುಖಂ ಕಿಮಸ್ಯ ಕೌ ಬಾಹೂ । ಕಾವೂರೂ ಪಾದಾವುಚ್ಯೇತೆ ॥೧೨॥

(ಶ್ರೀ) ಓಂ ॥ ಕರ್ದಮೇನ ಪ್ರಜಾ ಭೂತಾ ಮಯಿ ಸಂಭವ ಕರ್ದಮ । ಶ್ರಿಯಂ ವಾಸಯ ಮೇ ಕುಲೇ ಮಾತರಂ ಪದ್ಮಮಾಲಿನೀಮ್ ॥೧೧॥

ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ । ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮೇತ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿನೇ ನಮಃ । ಧೂಪಮಾಘ್ರಾಪಯಾಮಿ ।

ಏಕಾರ್ತಿಕ್ಯ ದೀಪಮ್ - (ಮೂರು ಬತ್ತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಕರ್ಪೂರದಿಂದ)

(ಪೌ) ಸಾಜ್ಯಂ ತ್ರಿವರ್ತಿಸಂಯುಕ್ತಂ ವಹ್ನಿನಾ ಯೋಜಿತಂ ಮಯಾ । ಗೃಹಾಣ ಮಂಗಳಂ ದೀಪಂ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯತಿಮಿರಾಪಹ ॥ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿನೇ ನಮಃ। ಏಕಾರ್ತಿಕ್ಯ ದೀಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

೧೨. ದೀಪಮ್ - (ಮುಂದಿನ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ದೀಪಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕು)

(ಪೌ) ಭಕ್ತ್ಯಾ ದೀಪಂ ಪ್ರಯಚ್ಛಾಮಿ ದೇವಾಯ ಪರಮಾತ್ಮನೇ । ತ್ರಾಹಿ ಮಾಂ ನರಕಾದ್ ಘೋರಾತ್ ದಿವ್ಯಜ್ಯೋತಿರ್ ನಮೋಸ್ತು ತೇ ॥

(ಪು) ಓಂ ॥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಽಸ್ಯ ಮುಖಮಾಸೀತ್ । ಬಾಹೂ ರಾಜನ್ಯಃ ಕೃತಃ । ಊರೂ ತದಸ್ಯ ಯದ್ ವೈಶ್ಯಃ । ಪದ್ಭ್ಯಾಗ್‍ಂ ಶೂದ್ರೋ ಅಜಾಯತ ॥೧೩॥

(ಶ್ರೀ) ಆಪಃ ಸೃಜಂತು ಸ್ನಿಗ್ಧಾನಿ ಚಿಕ್ಲೀಥ ವಸ ಮೇ ಗೃಹೇ । ನಿಚ ದೇವೀಂ ಮಾತರಂ ಶ್ರಿಯಂ ವಾಸಯ ಮೇ ಕುಲೇ ॥೧೨॥

ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿನೇ ನಮಃ । ದೀಪಂ ದರ್ಶಯಾಮಿ ॥

೧೩. ನೈವೇದ್ಯಕಲಾಪಃ - ನೈವೇದ್ಯಸಮರ್ಪಣ ಕಾಲೇ ಯಥಾಶಕ್ತಿದ್ವಾದಶಸ್ತೋತ್ರಂ ಪಠೇತ್ ।

ದ್ವಾದಶಸ್ತೋತ್ರಮ್ - ವಂದೇ ವಂದ್ಯಂ ಸದಾನಂದಂ ವಾಸುದೇವಂ ನಿರಂಜನಮ್। ಇಂದಿರಾಪತಿಮಾದ್ಯಾದಿ ವರದೇಶವರಪ್ರದಮ್ ॥ (ಇತ್ಯಾದಿ)

ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮ - (ದೇವರ ಬಲಗಡೆಗೆ ಎರಡು ಚೌಕನೆಯ ಮಂಡಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ರಂಗೋಲಿ ಹಾಕಿ ಶ್ರೀಃ ಬೀಜ ಬರೆದು, ಹಣ್ಣು-ಹಂಪಲು ತಾಂಬೂಲಾದಿಗಳನ್ನೂ, ಸಪಾದ ಭಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಒಂದು ಮಂಡಲದಲ್ಲೂ, ಮುಸುರೆಯ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಮಂಡಲದಲ್ಲೂ ಇಟ್ಟು ಅಭಿಘಾರ ಮಾಡಿ, ಶಂಖಕ್ಕೆ ನೀರು ಹಾಕಿ ಮೂಲ ಮಂತ್ರದಿಂದ (ಎಂಟು ಸಾರಿ) ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ನೈವೇದ್ಯದ ಮೇಲೆ ಮುಂದಿನ ವಿಷ್ಣುಗಾಯತ್ರಿಯಿಂದ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಬೇಕು)

ಓಂ ॥ ನಾರಾಯಣಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ವಾಸುದೇವಾಯ ಧೀಮಹಿ । ತನ್ನೋ ವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥ (ಅನಂತರ) ಸತ್ಯಂ ತ್ವರ್ತೇನ ಪರಿಷಿಂಚಾಮಿ ॥

ಅಮೃತೀಕರಣಾರ್ಥಂ ಧೇನುಮುದ್ರಾಂ ಪ್ರದರ್ಶಯಾಮಿ । ಪವಿತ್ರೀಕರಣಾರ್ಥಂ ಶಂಖ ಮುದ್ರಾಂ ಪ್ರದರ್ಶಯಾಮಿ । ಸಂರಕ್ಷಣಾರ್ಥಂ ಚಕ್ರಮುದ್ರಾಂ ಪ್ರದರ್ಶಯಾಮಿ। ಶೈತಲ್ಯಾರ್ಥಂ ಚಂದ್ರಮುದ್ರಾಂ ಪ್ರದರ್ಶಯಾಮಿ । ನಿರ್ವಿಷೀಕರಣಾರ್ಥಂ ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯಮುದ್ರಾಂ ಪ್ರದರ್ಶಯಾಮಿ । ಅಭಿವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಮೇರುಮುದ್ರಾಂ ಪ್ರದರ್ಶಯಾಮಿ ॥ (ಶಂಖಕ್ಕೆ ಪುನಃ ನೀರು ಹಾಕಿ, ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು) ಸುಧಾರಸಂ ಸುವಿಪುಲಂ ಆಪೋಶನಮಿದಂ ತವ । ಗೃಹಾಣ ತ್ವಂ ಸುರಶ್ರೇಷ್ಠ ಯಥೇಷ್ಟಮುಪಭುಜ್ಯತಾಮ್ ॥ (ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ) ಅಮೃತೋಪಸ್ತರಣಮಸಿ ಸ್ವಾಹಾ॥

(ಎಂದು ಹೇಳಿ ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕಿಟ್ಟ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ, ಬೇರೆ ಒಂದು ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಆರು ಸರಿ ಪ್ರಾಣಾಹುತಿ ಕೊಡಬೇಕು).

ಓಂ ಪ್ರಾಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಪ್ರಾಣಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀ ಶಾಂತಿಪತಿ ಅನಿರುದ್ಧಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ॥ ಅಪಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಪಾನಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀ ಕೃತಿಪತಿ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ॥ ಓಂ ವ್ಯಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ವ್ಯಾನಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀ ಜಯಾಪತಿ ಸಂಕರ್ಷಣಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ॥ ಓಂ ಉದಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಉದಾನಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀ ಮಾಯಾಪತಿ ವಾಸುದೇವಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ॥ ಓಂ ಸಮಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಸಮಾನಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ ನಾರಾಯಣಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ॥ ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಭಗವತೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

(ಆಮೇಲೆ ಮುಖಕ್ಕೆ ಮುಸುಕು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಭಗವಂತ ಭೋಜನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆಂದು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ ಈ ಋಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು)

(ಪು) ಓಂ ॥ ಚಂದ್ರಮಾ ಮನಸೋ ಜಾತಃ । ಚಕ್ಷೋಃ ಸೂರ್ಯೋ ಅಜಾಯತ । ಮುಖಾದಿಂದ್ರಶ್ಚಾಗ್ನಿಶ್ಚ । ಪ್ರಾಣಾದ್ವಾಯುರಜಾಯತ ॥೧೪॥

(ಶ್ರೀ) ಆರ್ದ್ರಾಂ ಪುಷ್ಕರಿಣೀಂ ಪುಷ್ಟಿಂ ಸುವರ್ಣಾಂ ಹೇಮಮಾಲಿನೀಮ್ । ಸೂರ್ಯಾಂ ಹಿರಣ್ಮಯೀಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಜಾತವೇದೋ ಮ ಆವಹ ॥೧೩॥

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಮಹಾನ್ನೈವೇದ್ಯಮುತ್ತಮಮ್ । ಸಂಗ್ರಹಾಣ ಸುರಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃಪಯಾ ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ॥ ರಂಭಾಫಲಂ ಘೃತಂ ಕ್ಷೀರಂ ಗೋಧೂಮಸ್ಯ ಚ ಚೂರ್ಣಕಮ್। ಶರ್ಕರಾಯುಕ್ತನೈವೇದ್ಯಂ ಸಪಾದಂ ಭಕ್ಷ್ಯಮುತ್ತಮಮ್ ॥

('ಭಕ್ಷ್ಯಂ ವಾಯುರ್ಜಗತ್ಪತಿಃ' ಎಂಬ ಪ್ರಮಾಣದಂತೆ ಸಪಾದಭಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣದೇವರೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಕರ್ಷಣಮೂರ್ತಿಯ ರೂಪದಿಂದ ಭಗವಂತ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾನೆಂದೂ ಚಿಂತಿಸಬೇಕು.) ಮಧ್ಯೇ ಮಧ್ಯೇ ಪಾನೀಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ಎಂದು ಒಂದು ಉದ್ಧರಣೆ ನೀರನ್ನು ಅರ್ಘ್ಯದ ಬಟ್ಟಲಿಗೆ ಹಾಕಿ 'ವಾಸುದೇವಸ್ತು ಚಾನ್ನಸ್ಥಃ' ಇತ್ಯಾದಿ ಅನುಸಂಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಸುಕು ತೆಗೆದು ಉತ್ತರಾಪೋಶನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು.)

(**ಅನ್ನಾದಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಭಗವದ್ರೂಪಗಳು** - ಅನ್ನದಲ್ಲಿ - ವಾಸುದೇವ; ಭಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಸಂಕರ್ಷಣ; ಪಾಯಸದಲ್ಲಿ - ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ; ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ-ಅನಿರುದ್ಧ; ತರಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಗರುಡಧ್ವಜ; ತೊವ್ವೆಯಲ್ಲಿ - ಉಪೇಂದ್ರ; ಮಿಕ್ಕ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ - ನಾರಾಯಣ.)

ವಾಸುದೇವಸ್ತು ಚಾನ್ನಸ್ಥಃ ಭಕ್ಷ್ಯೇ ಸಂಕರ್ಷಣಃ ಸ್ಮೃತಃ । ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಃ ಪರಮಾನ್ನೇ ಚ ಅನಿರುದ್ಧೋ ಘೃತೇ ಸ್ಥಿತಃ । ಗರುಡಧ್ವಜಸ್ತು ಶಾಕೇಷು ಸೂಪೇ ತೂಪೇಂದ್ರ ಉಚ್ಯತೇ । ನಾರಾಯಣಸ್ತು ಸರ್ವತ್ರೇತ್ಯೇವಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ನಿವೇದಯೇತ್ ॥

(**ಹರಿಕಥಾಮೃತಸಾರದ ಪದ್ಯ** - ವಾಸುದೇವನು ಅನ್ನದೊಳು ನಾ । ನಾ ಸುಭಕ್ಷ್ಯದಿ ಸಂಕರುಷಣ ಕೃ- । ತೀಶ ಪರಮಾನ್ನದೊಳು ಘೃತದೊಳಗಿಪ್ಪನನಿರುದ್ಧ ॥ ಆ ಸುಪರ್ಣಾಂಸಗನು ಸೂಪದಿ । ವಾಸವಾನುಜ ಶಾಕದೊಳು ಮೂ । ಲೇಶ ನಾರಾಯಣನು ಸರ್ವತ್ರದಲಿ ನೆಲೆಸಿಹನು ॥೧೦॥ ಈ ಪರಿಯಲರಿತುಂಬ ನರ ನಿ- । ತ್ಯೋಪವಾಸಿ ನಿರಾಮಯನು ನಿ । ಷ್ಪಾಪಿ ನಿತ್ಯ ಮಹತ್ಸುಯಜ್ಞಗಳಾಚರಿಸಿದವನು ॥ ಪೋಪದಿಪ್ಪುದು ಬಪ್ಪುದೆಲ್ಲ ರ- । ಮಾಪತಿಗಧಿಷ್ಠಾನವೆನ್ನು ಕೃ- । ಪಾಪಯೋನಿಧಿ ಮಾತನಾಲಿಸುವನು ಜನನಿಯಂತೆ ॥೧೨॥)

ಉತ್ತರಾಪೋಶನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ - ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಾ ದೀಯಮಾನಂ ಕರೇ ತೇ ದಕ್ಷಿಣೇಽನಘ । ಉತ್ತರಾಪೋಶನಂ ದಿವ್ಯಂ ಪಿಬದೇವ ರಮಾಪತೇ ॥

ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಶಂಖಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಹಾಕಿಕೊಂಡು

ಓಂ ಅಮೃತಾಪಿಧಾನಮಸಿ ಸ್ವಾಹಾ । ಎಂದು ಹೇಳಿ ಉತ್ತರಾಪೋಶನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಹಸ್ತಪ್ರಕ್ಷಾಲನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಪಾದಪ್ರಕ್ಷಾಲನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ದಂತಶೋಧನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ।.ದ್ವಾದಶ ಗಂಡೂಷಾನ್ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಮುಖವಸ್ತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಪುನರಾಚಮನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ॥ (ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು)

೧೪. ತಾಂಬೂಲಮ್ - (ಪೌ) ಪೂಗೀಫಲ ಸಮಾಯುಕ್ತಂ (ಏಲಾಲವಂಗ ಸಂಯುಕ್ತಂ) ನಾಗವಲ್ಲೀ ದಳೈರ್ಯುತಮ್ । ಕರ್ಪೂರಚೂರ್ಣಸಂಯುಕ್ತಂ ತಾಂಬೂಲಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಮ್ ॥

(ಪು) ಓಂ ॥ ನಾಭ್ಯಾ ಆಸೀದಂತರಿಕ್ಷಂ । ಶೀರ್ಷ್ಣೋ ದ್ಯೌಃ ಸಮವರ್ತತ । ಪದ್ಭ್ಯಾಂ ಭೂಮಿರ್ದಿಶಃ ಶ್ರೋತ್ರಾತ್ । ತಥಾ ಲೋಕಾಗ್‍ಂ ಅಕಲ್ಪಯನ್ ॥೧೫॥

(ಶ್ರೀ) ಆರ್ದ್ರಾಂ ಯಃ ಕರಿಣೀಂ ಯಷ್ಟಿಂ ಪಿಂಗಲಾಂ ಪದ್ಮಮಾಲಿನೀಮ್ । ಚಂದ್ರಾಂ ಹಿರಣ್ಮಯೀಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಜಾತವೇದೋ ಮ ಆವಹ ॥೧೪॥

ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಸತ್ಯನಾರಾಯಣಾಯ ಸ್ವಾಮಿನೇ ನಮಃ । ತಾಂಬೂಲಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಸುವರ್ಣಪುಷ್ಪದಕ್ಷಿಣಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ಅನಂತರ ವಾಯನದಾನ ಕೊಡಲು ಒಂದು ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ತಾಂಬೂಲ-ದಕ್ಷಿಣೆ ಒಂದು ಫಲ ಇಟ್ಟು ಆ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ದೇವರ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಈ ಶ್ಲೋಕ ಹೇಳಿ ಕೈ ಮುಗಿಯಬೇಕು.

ಇದಂ ಫಲಂ ಮಯಾ ದೇವ ಸ್ಥಾಪಿತಂ ಪುರತಸ್ತವ । ತೇನ ಮೇ ಸಫಲಾವಾಪ್ತಿರ್ ಭವೇಜ್ಜನ್ಮನಿ ಜನ್ಮನಿ ॥

(ಪೂಜೆಯೆಲ್ಲ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಇದನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು)

ಮಂಗಳನೀರಾಜನಮ್ (ಮಹಾಮಂಗಳಾರತಿ)–ಹರಿಃ ಓಂ ॥ ಜಯತ್ಯಜೋಽಖಂಡ ಗುಣೋರುಮಂಡಲಃ ಸದೋದಿತೋ ಜ್ಞಾನಮರೀಚಿಮಾಲೀ । ಸ್ವಭಕ್ತಹಾರ್ದೋಚ್ಚತಮೋ ನಿಹಂತಾ ವ್ಯಾಸಾವತಾರೋ ಹರಿರಾತ್ಮಭಾಸ್ಕರಃ ॥ ಇತ್ಯಾದಿ

ಶಂಖಭ್ರಮಣಮ್ (ಶಂಖಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ದೇವರ ಮುಂದೆ ಮೂರು ಸರಿ, ಕಾಲಿನಿಂದ ಕಿರೀಟದವರೆಗೆ, ನಾಭಿಯಿಂದ ಕಿರೀಟದವರೆಗೆ, ಹಾಗೂ ಹೃದಯದಿಂದ ಕಿರೀಟದವರೆಗೆ ಸುತ್ತಿಸಿ ಪಂಚಪಾತ್ರೆಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಇದು ಶಂಖತೀರ್ಥ - ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ)

ದುಷ್ಟಯಕ್ಷರಕ್ಷಃ ಪಿಶಾಚಾದಿ ದೃಷ್ಟಿದೋಷಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಛಾಯಾದೋಷ-ಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ದುಷ್ಟಶರೀರೇಂದ್ರಿಯ ಸ್ಪರ್ಶದೋಷನಿವೃತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಚ ಶಂಖಭ್ರಮಣಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಪಾದಾದಿ ಮುಕುಟಪರ್ಯಂತಂ, ನಾಭ್ಯಾದಿ ಮುಕುಟಪರ್ಯಂತಂ, ಹೃದಯಾದಿ ಮುಕುಟಪರ್ಯಂತಂ ತ್ರಿಃ ಭ್ರಾಮಯೇತ್ ॥

ತವ ಭ್ರಮಾಸ ಇತ್ಯಸ್ಯ ವಾಮದೇವೋ ಗೌತಮಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ರಕ್ಷೋಹಾಗ್ನಿಃ ।

ತವ ಭ್ರಮಾಸ ಆಶುಯಾ ಪತಂ-ತ್ಯನುಸ್ಪೃಶ ಧೃಷತಾ ಶೋಶುಚಾನಃ । ತಪೂಂಷ್ಯಗ್ನೇ ಜುಹ್ವಾಪತಂಗಾ - ನಸಂದಿತೋ ವಿ ಸೃಜ ವಿಷ್ವಗುಲ್ಕಾಃ ॥

೧೫ ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಮ್ (ಹೂವು-ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ-ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟು)

ಓಂ ॥ ವೇದಾಹಮೇತಂ ಪುರುಷಂ ಮಹಾಂತಮ್ । ಆದಿತ್ಯವರ್ಣಂ ತಮಸಸ್ತು ಪಾರೇ॥ ಸರ್ವಾಣಿ ರೂಪಾಣಿ ವಿಚಿತ್ಯ ಧೀರಃ । ನಾಮಾನಿ ಕೃತ್ವಾಽಭಿವದನ್ ಯದಾಸ್ತೇ ॥ ಇತ್ಯಾದಿ

ಓಂ ॥ ರಾಜಾಧಿರಾಜಾಯ ಪ್ರಸಹ್ಯ ಸಾಹಿನೇ । ನಮೋ ವಯಂ ವೈಶ್ರವಣಾಯ ಕುರ್ಮಹೇ । ಸ ಮೇ ಕಾಮಾನ್ ಕಾಮಕಾಮಾಯ ಮಹ್ಯಮ್ । ಕಾಮೇಶ್ವರೋ ವೈಶ್ರವಣೋ ದಧಾತು । ಕುಬೇರಾಯ ವೈಶ್ರವಣಾಯ । ಮಹಾರಾಜಾಯ ನಮಃ ॥ ಇತ್ಯಾದಿ ॥

ದೇವರ ಮೇಲೆ ಹೂವು-ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಏರಿಸಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ

ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಛತ್ರಂ, ಚಾಮರಂ, ದರ್ಪಣಂ, ಗೀತಂ, ನೃತ್ಯಂ, ಆಂದೋಳಿಕಾಂ, ಅಶ್ವಾರೋಹಣ - ಗಜಾರೋಹಣಾದಿ ಸಮಸ್ತ ರಾಜೋಪಚಾರ - ದೇವೋಪಚಾರ ಪೂಜಾಃ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ 'ಪ್ರದಕ್ಷಿಣನಮಸ್ಕಾರಾನ್ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥'ಯಾನಿ ಕಾನಿ ಚ ಪಾಪಾನಿ .. ' ಇತ್ಯಾದಿ

೧೬. ಪ್ರಾರ್ಥನಾ - ಅಪರಾಧ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಕ್ರಿಯಂತೇಽಹರ್ನಿಶಂ ಮಯಾ । ತಾನಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಮೇ ದೇವ ಕ್ಷಮಸ್ವ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ॥ ಆವಾಹನಂ ನ ಜಾನಾಮಿ ನ ಜಾನಾಮಿ ವಿಸರ್ಜನಮ್ । ಪೂಜಾಂ ಚೈವ ನ ಜಾನಾಮಿ ಕ್ಷಮ್ಯತಾಂ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ॥ ನಾಹಂ ಕರ್ತಾ ಹರಿಃ ಕರ್ತಾ ತತ್ಪೂಜಾ ಕರ್ಮ-ಚಾಖಿಲಮ್ । ತಥಾಪಿ ಮತ್ಕೃತಾ ಪೂಜಾ ತ್ವತ್ಪ್ರಸಾದೇನ ನಾನ್ಯಥಾ ॥ ಆರಾಧ್ಯಸೇ ಪ್ರಾಣಭೃತಾಂ ಪ್ರಣೇತ್ರಾ ಪ್ರಾಣಾಧಿನಾಥೇನ ಸಮೀರಣೇನ । ನಾರಾಯಣ ಜ್ಞಾನಸುಖೈಕಪೂರ್ಣ-ಸ್ವಾಮಿನ್ ಮಮ ಶ್ರೀರಮಣ ಪ್ರಸೀದ ॥

(ಪು) ಓಂ ॥ ಯಜ್ಞೇನ ಯಜ್ಞಮಯಜಂತ ದೇವಾಃ । ತಾನಿ ಧರ್ಮಾಣಿ ಪ್ರಥಮಾನ್ಯಾಸನ್॥ ತೇ ಹ ನಾಕಂ ಮಹಿಮಾನಃ ಸಚಂತ । ಯತ್ರ ಪೂರ್ವೇ ಸಾಧ್ಯಾಃ ಸಂತಿ ದೇವಾಃ ॥೧೮॥

(ಶ್ರೀ) ಓಂ ॥ ತಾಂ ಮ ಆವಹ ಜಾತವೇದೋ ಲಕ್ಷ್ಮೀಮನಪಗಾಮಿನೀಮ್ ॥ ಯಸ್ಯಾಂ ಹಿರಣ್ಯಂ ಪ್ರಭೂತಂ ಗಾವೋ ದಾಸ್ಯೋಽಶ್ವಾನ್ ವಿಂದೇಯಂ ಪುರುಷಾನಹಮ್ ॥೧೫॥

ವಿದ್ಯಾಬುದ್ಧಿಧನೈಶ್ವರ್ಯ - ಪುತ್ರಪೌತ್ರಾದಿ ಸಂಪದಃ । ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿ ಪ್ರದಾನೇನ ದೇಹಿ ಮೇ ಈಪ್ಸಿತಂ ವರಮ್ ॥

ಅರ್ಘ್ಯಪ್ರದಾನಮ್ - (ಹಾಲು-ನೀರು ಸಹಿತ) ಕಾವೇರೀತೀರಜಂ ತೋಯಂ ಕಪಿಲಾ ವಾರಿಮಿಶ್ರಿತಮ್ । ಮಯಾ ನಿವೇದಿತೋ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಅರ್ಘ್ಯೋಽಯಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಮ್॥

ಪೂಜಾಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಃ - ಯಸ್ಯ ಸ್ಮೃತ್ಯಾಚ ನಾಮೋಕ್ತ್ಯಾತಪಃ ಪೂಜಾ ಕ್ರಿಯಾದಿಷು । ನ್ಯೂನಂ ಸಂಪೂರ್ಣತಾಂ ಯಾತಿ ಸದ್ಯೋ ವಂದೇ ತಮಚ್ಯುತಮ್ ॥ ಮಂತ್ರಹೀನಂ ಕ್ರಿಯಾಹೀನಂ ಭಕ್ತಿಹೀನಂ ರಮಾಪತೇ । ಯತ್ ಕೃತಂ ತು ಮಯಾ ದೇವ ಪರಿಪೂರ್ಣಂ ತದಸ್ತು ಮೇ ॥

ಅನೇನ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಶ್ರೀ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮೇತ ಶ್ರೀಸತ್ಯನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿನಃ ಯಥಾಜ್ಞಪ್ತಿ ಯಥಾವೈಭವಂ ಧ್ಯಾನಾವಾಹನಾದಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜಾವಿಧಿನಾ ಭಗವಾನ್ ಅನಂತ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣಪರಿಪೂರ್ಣಃ ಶ್ರೀಮದ್ಹನುಮದ್ಭೀಮ ಮಧ್ವಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣವೇದ-ವ್ಯಾಸಾತ್ಮಕ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ, ಸುಪ್ರೀತೋ ವರದೋ ಭವತು ॥ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ॥

ಲೋಪದೋಷ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥಮ್ - ಮಧ್ಯೇ ಮಂತ್ರ ತಂತ್ರ ಸ್ವರವರ್ಣ ಪದವೃತ್ತಲೋಪದೋಷಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥಂ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ನಾಮತ್ರಯ ಮಂತ್ರಜಪಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಓಂ ಅಚ್ಯುತಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಅನಂತಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮಃ ॥ ಓಂ ಅಚ್ಯುತಾನಂತ ಗೋವಿಂದೇಭ್ಯೋ ನಮಃ ॥

ಉಪಾಯನದಾನಮ್ - ಆಚಮ್ಯ । ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ । ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ । ಪೂರ್ವೋಚ್ಚರಿತ ಏವಂ ಗುಣವಿಶೇಷಣ ವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಪ್ರೇರಣಯಾ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ದೇವತಾಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಮದನುಷ್ಠಿತ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ವ್ರತಪೂರ್ಣತಾ ಸಾಂಗತಾ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಶ್ರೋತ್ರಿಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಯ ಉಪಾಯನದಾನಮಹಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥

(ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ನೀರು ಬಿಡಬೇಕು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಕಾಳು ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಏರಿಸಿ ಗಂಧ ಹೂವು ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ಮಂತ್ರ ಹೇಳಿ ದೇವರ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದ ಉಪಾಯನ ವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಅವರಿಂದ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು)

ನಾರಾಯಣಃ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣಾತಿ ನಾರಾಯಣೋ ವೈ ದಧಾತಿ ಚ । ನಾರಾಯಣಸ್ತಾರಕೋ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಹೇ(ಭೋ) ನಾರಾಯಣ ನಮೋಸ್ತು ತೇ ॥

ಇತಿ ಶ್ರೀಮಾಧ್ವಸಂಪ್ರದಾಯರೀತ್ಯಾ ಶ್ರೀಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಪೂಜಾವಿಧಿಃ ಸಮಾಪ್ತಃ

ಅಥ ಉತ್ತರಪೂಜಾ (ವಿಸರ್ಜನ ಕ್ರಮಃ) ಆಚಮ್ಯ । ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ । ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ । ಏವಂಗುಣವಿಶೇಷಣ ವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಪ್ರೇರಣಯಾ ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಉತ್ತರಪೂಜಾಪೂರ್ವಕ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ದೇವತಾ ವಿಸರ್ಜನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥

ಮನುನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿನೇ ನಮಃ । ಅಲಂಕಾರಾರ್ಥೇ ಅಕ್ಷತಾನ್ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ವಿಲೇಪನಾರ್ಥೇ ಚಂದನಂ (ಗಂಧಂ) ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಪೂಜಾರ್ಥೇ ತುಲಸೀದಲಾನಿ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಚ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಶ್ರೀ ಕೇಶವಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ । ... ಓಂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ । ಧೂಪಮಾಘ್ರಾಪಯಾಮಿ । ದೀಪಂ ದರ್ಶಯಾಮಿ । ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ ನೈವೇದ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಉತ್ತರ ಮಹಾನೀರಾಜನಂ ದರ್ಶಯಾಮಿ। ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । "ಯಜ್ಞೇನ ಯಜ್ಞಮಯಜಂತ ದೇವಾಃ - ಸಂತಿ ದೇವಾಃ ॥" ಪ್ರಾರ್ಥನಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ (ಕಲಶವನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸಿ)

ಓಂ ॥ ಉತ್ತಿಷ್ಠ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೇ ದೇವಯಂತಸ್ತ್ವೇ ಮಹೇ । ಉಪ ಪ್ರಯಂತು ಮರುತಃ ಸುದಾನವ ಇಂದ್ರ ಪ್ರಾಶೂರ್ಭವಾ ಸಚಾ ॥

ಯಾಂತು ದೇವಗಣಾಃ ಸರ್ವೇ ಪೂಜಾಮಾದಾಯ ಪಾರ್ಥಿವೀಮ್ ।
ಇಷ್ಟಕಾಮ್ಯಾರ್ಥಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಪುನರಾಗಮನಾಯ ಚ ॥

ಕಥೆ ಕೇಳಿದ ನಂತರ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೂ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಮಂಗಳಾರತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನಂತರ ತೀರ್ಥ ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು.

★★★

ಶ್ರೀಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ವ್ರತ ಕಥೆಯ ಸರಳಾನುವಾದ

ಶುಕ್ಲಾಂಬರಧರಂ ವಿಷ್ಣುಂ ಶಶಿವರ್ಣಂ ಚತುರ್ಭುಜಮ್ ।
ಪ್ರಸನ್ನವದನಂ ಧ್ಯಾಯೇತ್ ಸರ್ವವಿಘ್ನೋಪಶಾಂತಯೇ ॥ ೧ ॥

ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಂ ವಂದೇ ತದ್ಭಕ್ತಪ್ರವರೋ ಹಿ ಯಃ ।
ಶ್ರೀಮದಾನಂತೀರ್ಥಾಖ್ಯೋ ಗುರುಸ್ತಂ ಚ ನಮಾಮ್ಯಹಮ್ ॥ ೨ ॥

ಹಯಗ್ರೀವ ಹಯಗ್ರೀವ ಹಯಗ್ರೀವೇತಿ ಯೋ ವದೇತ್ ।
ತಸ್ಯ ನಿಸ್ಸರತೇ ವಾಣೀ ಜಹ್ನುಕನ್ಯಾಪ್ರವಾಹವತ್ ॥ ೩ ॥

ಸ್ವಸ್ತ್ಯಸ್ತು ಸತಾಮ್ । (ಸಜ್ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿ) ಸಮಸ್ತಸನ್ಮಂಗಳಾನಿ ಭವಂತು ॥ ಯತ್ಕಥಾ ಶ್ರವಣ ಪಠನ ಮಾತ್ರೇಣ ವಕ್ತುಶ್ಚ ಶ್ರೋತೃಣಾಂ ಚ ನಿಖಿಲ-ಕಲಿಕೃತ-ಕಲ್ಮಷಾಪನೋದನಪಟುತರೇ ಶ್ರೀಮತ್ ಸ್ಕಾಂದೇ ಪುರಾಣೇ ರೇವಾಖಂಡೇ ಶ್ರೀಮತ್ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣವ್ರತಕಥಾ ಪ್ರಾರಂಭಃ ॥

ಶ್ರೀಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ ॥ ಹರಿಃ ಓಮ್ ॥

ಏಕದಾ ನೈಮಿಷಾರಣ್ಯೇ ಋಷಯಃ ಶೌನಕಾದಯಃ ।
ಪಪ್ರಚ್ಛುರ್ ಮುನಯಃ ಸರ್ವೇ ಸೂತಂ ಪೌರಾಣಿಕಂ ಖಲು ॥

೧. ಶೌನಕಾದಿಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ – ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೈಮಿಷಾರಣ್ಯವಾಸಿಗಳಾದ ಶೌನಕಾದಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಸೂತಪುರಾಣಿಕರನ್ನು ಹೀಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರು– ಹೇ ಸೂತರೇ, ಮಹಾತ್ಮರೇ, ನೀವು ನಮಗೆ ಅನೇಕ ಆಖ್ಯಾನಗಳನ್ನೂ ವ್ರತಕಥೆಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಕಲೇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಡುವಂಥಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಸುಲಭೋಪಾಯವಿದ್ದರೆ ಆ ವ್ರತವನ್ನು ನಮಗೆ ಹೇಳಿರಿ – ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

೨. ಸೂತಪುರಾಣಿಕರ ಉತ್ತರ – ಶೌನಕಾದಿಗಳೇ, ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ನೀವು ಸಜ್ಜನೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ, ಈ ವಿಚಾರ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದೆ, ಇದೇ ರೀತಿಯೇ ನಾರದ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಗ ಅನೇಕ ಜನಗಳು ಅನೇಕ ವಿಧವಾಗಿ ಕಷ್ಟ, ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ದುಃಖಪೂರ್ಣರಾಗಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಕರಗಿಹೋಯಿತು. ಈ ಕಷ್ಟನಿವಾರಣೆಗೆ ಸುಲಭೋಪಾಯ ಯಾವುದೆಂದು ಭಗವಂತ ವಿಷ್ಣುವನ್ನೇ ಕೇಳಿ ಬಿಡುವೆನು ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡು ವೈಕುಂಠಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು -

ನಮೋ ವಾಙ್ಮನಸಾತೀತ ನಾರಾಯಣ ನಮೋಸ್ತು ತೇ ।
ಆದಿಮಧ್ಯಾಂತದೂರಾಯ ನಿರ್ಗುಣಾಯ ಗುಣಾತ್ಮನೇ ॥

ಆಗ ವಿಷ್ಣುವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ 'ಹೇ ನಾರದ, ನೀನು ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು? ಏನಾಗಬೇಕು?' ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಆಗ ನಾರದರು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ತಾವು ಕಂಡ ದುಃಖವನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿವರಿಸಿ, 'ಹೇ ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಕಲ ದುಃಖನಿವಾರಣೆಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸುಲಭೋಪಾಯವನ್ನು ಹೇಳು. ಅದರಿಂದ ಜನರು ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಲಿ' ಎಂದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾರಾಯಣನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು –

೩. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಪೂಜಾ ವಿಧಾನ – ಹೇ ನಾರದ, ಲೋಕ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಕೇಳು. ನಾನು ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಅತಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಕಲೇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಪೂಜೆಯೂ ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಯಾರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಭಕ್ತಿಯುಂಟಾಗುವುದೋ ಆಗ ಅವರು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಯಾವ ದಿನವೇ ಆಗಲಿ, ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬಹುದು.

ಯಸ್ಮಿನ್ ಕಸ್ಮಿನ್ ದಿನೇ ಮರ್ತ್ಯೋ ಭಕ್ತಿಶ್ರದ್ಧಾಸಮನ್ವಿತಃ ।
ದೇವಾಲಯೇ ನದೀತೀರೇ ವೃಕ್ಷಮೂಲೇಽಥ ಸ್ವಗೃಹೇ ॥

ಹಗಲಾಗಲಿ, ರಾತ್ರಿಯಾಗಲಿ, ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಾಗಲಿ, ನದೀ ದಡದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಮರದ ಕೆಳಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ, ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ನನ್ನ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕೆ 'ಸಪಾದ' ಎಂಬ ಪದಾರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕು.

ರಂಭಾಫಲಂ ಘೃತಂ ಕ್ಷೀರಂ ಗೋಧೂಮಸ್ಯ ಚ ಚೂರ್ಣಕಮ್ ।
ಅಭಾವೇ ಶಾಲಿಚೂರ್ಣಂ ವಾ ಶರ್ಕರಾಸಹಿತಂ ತಥಾ ॥

ಬಾಳೆಹಣ್ಣು, ತುಪ್ಪ, ಹಾಲು, ಗೋಧಿಹಿಟ್ಟು (ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಕ್ಕಿಹಿಟ್ಟು) ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆ ಈ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸಮ ಸಮವಾಗಿ ಹಾಕಿ ಬೇಯಿಸಿ, ಅದನ್ನೇ – ಸಪಾದವನ್ನೇ – ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕೆ ಇಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಬಂಧು-ಬಾಂಧವರಿಂದ ಕೂಡಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಉದ್ಯಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಸಕಲೇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳೂ ಸಿದ್ಧಿಸುವುವು.

ಏವಂ ಕೃತೇ ಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ ವಾಂಛಾಸಿದ್ಧಿರ್ ಭವೇದ್ ಧ್ರುವಮ್ ।
ವಿಶೇಷತಃ ಕಲಿಯುಗೇ ಲಘೂಪಾಯೋಽಸ್ತಿ ಭೂತಲೇ ॥

ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಸಕಲೇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳೂ ತಪ್ಪದೇ ಸಿದ್ಧಿಸುವುವು. ಇದು ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾದ ಪೂಜಾವಿಧಾನವಾಗಿದೆ, ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ವ್ರತ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಾಧ್ಯಾಯ ಸಮಾಪ್ತವಾಯಿತು.

ದ್ವಿತೀಯಾಧ್ಯಾಯ

೪. ನಾರದರ ಪ್ರಶ್ನೆ – ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ ನಾರದರು ಭಗವಂತನನ್ನು ಪುನಃ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರು. 'ಒಳ್ಳೆಯದು, ಸ್ವಾಮಿ. ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಯಾರಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದರಾ? ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಫಲ ಲಭಿಸಿತು? ಎಂಬುದನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿಸು' ಎಂದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾರದರಿಗೆ ನಾರಾಯಣನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನೆಂದು ಶೌನಕಾದಿ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಸೂತ ಪುರಾಣಿಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

೫. ಕಾಶಿಯ ದರಿದ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಕಥೆ –

ಕಶ್ಚಿತ್ ಕಾಶೀಪುರೇ ರಮ್ಯೇ ಹ್ಯಾಸೀತ್ ವಿಪ್ರೋಽತಿ ನಿರ್ಧನಃ ।

ಹಿಂದೆ ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ದಟ್ಟ ದರಿದ್ರನಾದ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿದ್ದನು. ಅವನ ಸಂಸಾರ ದೊಡ್ಡದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ದಿನವೆಲ್ಲ ಅಡ್ಡಾಡಿದರೂ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಭಿಕ್ಷೆ ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿನ ಬಹಳ ಬೇಸತ್ತು ಗೋಳಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಭಗವಂತನೇ ವೃದ್ಧ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವೇಷದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಬೋಧಿಸಿದನು. ಆ ದರಿದ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲ ನಿದ್ದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು, 'ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಭಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು. ಆ ದಿನ ಅವನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಭಿಕ್ಷೆ ದೊರಕಿತು. ಅದರಿಂದ ಪೂಜಾ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಂದು ಬಂಧುಗಳೊಡನೆ ಕೂಡಿ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದನು. ಹೀಗೆ ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಅವನ ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ಕಳೆದು ಐಶ್ವರ್ಯ ಕೂಡುತ್ತಾ ಬಂದಿತು. ಸುಖವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಯಿತು.

ಸರ್ವ ದುಃಖವಿನಿರ್ಮುಕ್ತೋ ಸರ್ವ ಸಂಪತ್ ಸಮನ್ವಿತಃ ।
ಬಭೂವ ಸ ದ್ವಿಜಶ್ರೇಷ್ಠೋ ವ್ರತಸ್ಯಾಸ್ಯ ಪ್ರಭಾವತಃ ।

ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು - ಈ ವ್ರತದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಸಕಲ ದುಃಖಗಳನ್ನೂ ದಾಟಿ ಸರ್ವ ಸಂಪತ್ತು ಸಮೃದ್ಧಿಯುಳ್ಳವನಾದನು.

೬. ಕಟ್ಟಿಗೆ ಮಾರುವವನ ಕಥೆ –

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ಕಾಲೇ ಕಾಷ್ಠಕ್ರೇತಾ ಸಮಾಗತಃ ।

ಹೀಗೆ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಒಬ್ಬ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಮಾರುವವನು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಪೂಜೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ತಾನೂ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, 'ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಪೂಜೆಯನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಬಹುದೇ?' ಎಂದು ಕೇಳಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು 'ಅವಶ್ಯ ಮಾಡಬಹುದು' ಎಂದನು.

ಸತ್ಯನಾರಾಯಣೋ ವಿಷ್ಣುರ್ ವಾಂಛಿತಾರ್ಥ ಫಲಪ್ರದಃ ॥

ಭಗವಂತ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವರವರ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪೂಜಾ ವಿಧಾನವನ್ನೂ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ಕಟ್ಟಿಗೆಯವನು 'ಇವತ್ತು ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಣದಲ್ಲೇ ಈ ವ್ರತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೊರಟನು. ಆ ದಿನ ಅವನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಲಭಿಸಿತು. ಆ ದುಡ್ಡಿನಿಂದ ಪೂಜಾ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಂದು ವೈಭವದಿಂದ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಅದರಿಂದ ಬರುಬರುತ್ತಾ ಅವನು ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾಗ್ಯವಂತನಾದನು. ಅಲ್ಲದೆ

ಇಹಲೋಕೇ ಸುಖಂ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಚಾಂತೇ ಸತ್ಯಪುರಂ ಯಯೌ ।

ಅವನು ಬದುಕಿರುವವರೆಗೂ ಸಕಲ ಭೋಗಗಳನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಿ ಸತ್ತಮೇಲೂ ಕೂಡ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯಾಧ್ಯಾಯವು ಸಮಾಪ್ತವಾಯಿತು.

ಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ.

೭. ಉಲ್ಕಾಮುಖ ರಾಜನ ಕಥೆ.

ಪುರಾ ಚೋಲ್ಕಾಮುಖೋ ನಾಮ ನೃಪಶ್ಚಾಸೀತ್ ದಯಾನ್ವಿತಃ ।

ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಕಾಮುಖನೆಂಬ ಒಬ್ಬ ದಯಾಮಯನೂ ಧರ್ಮಶೀಲನೂ ಆದ ರಾಜನಿದ್ದನು.

ಭಾರ್ಯಾ ತಸ್ಯ ಪ್ರಮುಗ್ಧಾ ಚ ಭದ್ರಶೀಲಾಽಭವತ್ ಸತೀ ।

ಅವನಿಗೆ ಪತಿಪರಾಯಣೆಯೂ, ಗುಣವಂತೆಯೂ ಆದ ಭದ್ರಶೀಲಾ ಎಂಬ ರಾಣಿಯು ಇದ್ದಳು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂತಾನವಿರಲಿಲ್ಲ . ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಮಕ್ಕಳಾಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ನದೀತೀರದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಪೂಜೆಯನ್ನು ವೈಭವದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

೮. ವೈಶ್ಯ ಸಾಧುವಿನ ಆಗಮನ – ಅವರು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನು ಹೇರಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ವೈಶ್ಯಸಾಧು ಬಂದು ಪೂಜಾ ಸಂಭ್ರಮವನ್ನು ನೋಡಿ, ಪೂಜೆಯೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಆ ದಂಪತಿಗಳನ್ನು 'ಈ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು, ಸಂತಾನಾರ್ಥವಾಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ವೈಶ್ಯ, 'ನನಗೂ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲ; ಮಕ್ಕಳಾದರೆ ನಾನೂ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡುವೆನು' ಎಂದು ಹರಸಿಕೊಂಡನು. ಮತ್ತು ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ ತನ್ನ ಭಾರ್ಯೆಯಾದ ಲೀಲಾವತಿಗೂ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದನು. ಆಕೆಯು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ 'ನಮಗೆ ಮಕ್ಕಳಾದರೆ ನಾವೂ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ' ಎಂದು ಹರಸಿಕೊಂಡಳು.

೯. ಕನ್ಯಾಜನನ – ಆ ಲೀಲಾವತಿಯು ಭಕ್ತಿಭರದಿಂದ ಆಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಶಿಶುವನ್ನು ಪ್ರಸವಿಸಿದಳು. ಆ ಮಗುವಿಗೆ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು 'ಕಲಾವತೀ' ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರು. ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಲೀಲಾವತಿಯು ತನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿದಳು.

ತತೋ ಲೀಲಾವತೀ ಪ್ರಾಹ ಸ್ವಾಮಿನಂ ಮಧುರಂ ವಚಃ ।
ನ ಕರೋಷಿ ಕಿಮರ್ಥಂ ವಾ ಪುರಾ ಸಂಕಲ್ಪಿತಂ ವ್ರತಮ್ ॥

'ಹಿಂದೆ, ನೀವು ಮಕ್ಕಳಾದರೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹರಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ವ್ರತವನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ?' ಎಂದು ನೆನಪು ಮಾಡಿದಳು. ವೈಶ್ಯಸಾಧು ಲೋಭದಿಂದಲೂ, ಉದಾಸೀನತೆಯಿಂದಲೂ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದೆ,

ವಿವಾಹಸಮಯೇ ತಸ್ಯ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ವ್ರತಂ ಪ್ರಿಯೇ ।

'ಇವಳ ವಿವಾಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡುವೆ'ನೆಂದು ಆ ಮಾತನ್ನು

ತಳ್ಳಿಹಾಕಿದನು. ಅತ್ತಲಾಗಿ ಆ ಶಿಶು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆದು ವಿವಾಹವಯಸ್ಕಳಾದಳು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ತಂದೆಯು ಯೋಗ್ಯ ವರನನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಅವಳ ವಿವಾಹವನ್ನೂ ಮಾಡಿದನು. ಆದರೂ ವೈಶ್ಯನಿಗೆ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಲು ಮನಸ್ಸು ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದರೂ ತನ್ನ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಭ್ರಷ್ಟಪ್ರತಿಜ್ಞನಾದ ವೈಶ್ಯಸಾಧುವನ್ನು ಕಂಡು ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿಯು

ಭ್ರಷ್ಟಪ್ರತಿಜ್ಞಮಾಲೋಕ್ಯ ಶಾಪಂ ತಸ್ಮೈ ಪ್ರದತ್ತವಾನ್ ।

ಅವನಿಗೆ ಅನಿಷ್ಟವಾಗಲೆಂದು ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು.

೧೦. ವೈಶ್ಯಸಾಧುವಿಗೆ ದುಃಖಪ್ರಾಪ್ತಿ – ವೈಶ್ಯ ಸಾಧುವು ಮಗು ಹುಟ್ಟಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಸತ್ಯವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಅಸಡ್ಡೆ ಮಾಡಿದನು. ಅದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣನ ಶಾಪವು ತಟ್ಟಿತು. ಆ ಸಾಧು ವೈಶ್ಯನು ಅಳಿಯನನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ವ್ಯಾಪಾರದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಹೇರಿಕೊಂಡು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆಂದು ಹೊರಟು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ

ರತ್ನಸಾನುಪುರೇ ರಮ್ಯೇ ಗತ್ವಾ ಸಿಂಧು ಸಮೀಪತಃ ।

ಸಮುದ್ರತೀರದಲ್ಲಿದ್ದ ರತ್ನಸಾನುಪುರವೆಂಬ ಊರಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಬಿಡಾರ ಮಾಡಿದನು. ಅಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಕೆಲವು ಜನ ಕಳ್ಳರು ರಾಜನ ಮನೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಧನವನ್ನು ಕದ್ದು ಓಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ರಾಜಭಟರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕುಬೀಳುವಂತಾದ್ದರಿಂದ ಅವಸರದಲ್ಲಿ ವೈಶ್ಯರಿದ್ದ ಕಡೆಯೇ

ಧನಂ ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ ತತ್ರೈವ ಶೀಘ್ರಮೇವ ಪಲಾಯಿತಾ ।

ತಾವು ಕದ್ದಿದ್ದ ದುಡ್ಡನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಪಲಾಯನ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು. ಅತ್ತಲಾಗಿ ಕಳ್ಳರನ್ನು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ರಾಜಭಟರು,

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ನೃಪಧನಂ ತತ್ರ ಬಧ್ವಾ ನೀತೌ ವಣಿಕ್‌ಸುತೌ ।

ರಾಜನ ದುಡ್ಡು ಅಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು, ಇವರೇ ಕಳ್ಳರೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿ ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಬೇಡಿ ಹಾಕಿ, ಆ ಇಬ್ಬರು ವೈಶ್ಯರನ್ನೂ ರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ 'ನಿಮ್ಮ ದುಡ್ಡು ಇವರ ಬಳಿಯಲ್ಲೇ ಇತ್ತು' ಎಂದು ಹೇಳಿ ದುಡ್ಡನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟರು. ವೈಶ್ಯರು ತಾವು ಕಳ್ಳರಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಚಂದ್ರಕೇತುವೆಂಬ ಆ ರಾಜನು ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ

ಅತಸ್ತಯೋರ್ಧನಂ ರಾಜ್ಞಾ ಗೃಹೀತಂ ಚಂದ್ರಕೇತುನಾ ।

ರಾಜನು ಅವರ ಬಳಿಯಿದ್ದ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಕಾರಾಗೃಹಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಬಿಟ್ಟನು. ಹೀಗೆ ಭಗವಂತನ ಆಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದರೆ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳು ಒದಗುವುವು.

ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ ದೇವರ ಶಾಪ. ಊರಲ್ಲಿ ವೈಶ್ಯನ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಮಗಳೂ ಇದ್ದ ಕಡೆ ಚೋರನು ನುಗ್ಗಿ, ಇದ್ದ ಬದ್ದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋದನು.

ಚೋರೇಣಾಪಹೃತಂ ಸರ್ವಂ ತತ್ರ ಯದ್ಯತ್ ಸ್ಥಿತಂ ಧನಮ್ ।
ಅನ್ನ ಚಿಂತಾಪರಾ ಭೂತ್ವಾ ಬಿಭ್ರಾಮ ಚ ಗೃಹೇ ಗೃಹೇ ॥

ಕಳ್ಳರು ಎಲ್ಲ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋದದ್ದರಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿ ಲೀಲಾವತಿ, ಕಲಾವತಿ ಇಬ್ಬರೂ ಅನ್ನಕ್ಕಾಗಿ ಮನೆಮನೆ ಅಲೆಯುವಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಯಿತು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಪೂಜೆ ಮಾಡದೆ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳು, ಹಾನಿ, ದುಃಖ ಎಲ್ಲವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ವ್ರತಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಮಾಪ್ತವಾಯಿತು.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

೧೧. ದುಃಖಪರಿಹಾರ – ಆ ಭಗವಂತನನ್ನು 'ಭಯಕೃದ್ ಭಯನಾಶನಃ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವನನ್ನು ಮರೆತರೆ ಭಯ, ನಷ್ಟ,ಹಾನಿ ಎಲ್ಲವೂ ಆಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವನನ್ನು ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಕಷ್ಟಗಳೂ ದೂರವಾಗಿ ಸುಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ವೈಶ್ಯಸಾಧು ಅವನನ್ನು ಮರೆತದ್ದರಿಂದ – ಅವನ ವ್ರತ ಮಾಡದೆ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ –ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಅವನಿಗೆ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಕಷ್ಟಗಳು ಬಂದಡರಿದುವು. ಅವನ ಸ್ಮರಣೆಯಿಂದ ಹೇಗೆ ಎಲ್ಲ ಆಪತ್ತುಗಳು ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಾಯ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೧೨. ತಾಯಿ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ – ಒಂದು ದಿನ ಕಲಾವತಿ ಭಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಪೂಜೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳನ್ನು ಮನೆಯ ಯಜಮಾನಿ ಆದರಿಸಿ ಕರೆದು ಪೂಜೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಹೇಳಿದಳು. ಅದರಿಂದ ಕಲಾವತಿ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದಳು.ತಾಯಿ ಲೀಲಾವತಿ ಮಗಳನ್ನು 'ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಿ? ಏಕೆ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಗಳು 'ಸತ್ಯನಾರಾಯಣನ ಪೂಜೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಕೂತಿದ್ದೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಂದಿದ್ದ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಳು. ಲೀಲಾವತಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಾಗ ಅವಳಿಗೆ ವೈಶ್ಯಸಾಧು ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಭಂಗದ ವಿಚಾರ ನೆನಪಾಯಿತು. ಆ ಕ್ಷಣ ಆಕೆ ಹರಕೆ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟು 'ನಾವೂ ನಿನ್ನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಸ್ವಾಮಿ

ಅಪರಾಧಂ ಚ ಮೇ ಭರ್ತುರ್ ಜಾಮಾತುಃ ಕ್ಷಂತುಮರ್ಹಸಿ ।

ನನ್ನ ಯಜಮಾನನ ಮತ್ತು ಅಳಿಯನ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು. ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟವನ್ನು ದೂರಮಾಡು. ನನ್ನ ಯಜಮಾನರಿಗೂ ಅಳಿಯನಿಗೂ ಕ್ಷೇಮವಾಗಲಿ' ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡಳು.

೧೩. ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ – ಅದರಿಂದ ಪ್ರಸನ್ನನಾದ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣನು ಚಂದ್ರಕೇತುರಾಜನಿಗೆ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಹೀಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು – 'ನೀನು

ಸೆರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟ ಇಬ್ಬರು ವೈಶ್ಯರೂ ಕಳ್ಳರಲ್ಲ, ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರ ಹಣವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸು.' ಅದರಂತೆ ರಾಜನು ಆ ವೈಶ್ಯರನ್ನು ಸೆರೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ, ಅವರ ಹಣವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ

ಪುರಸ್ಕೃತ್ಯ ವಣಿಕ್ ಪುತ್ರೌ ವಚನಾತ್ ತೋಷಯದ್ ಭೃಶಮ್ ।

(ಭೃಶಮ್ - ಚೆನ್ನಾಗಿ, ಬಹಳ)

ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಸತ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟನು. ಹೀಗೆ ಸೆರೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಇಬ್ಬರು ವೈಶ್ಯರೂ ತಮ್ಮ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು.

೧೪. ವೈಶ್ಯಸಾಧುವಿನ ದುರ್ಬುದ್ಧಿ – ವೈಶ್ಯರು ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದರೂ ವೈಶ್ಯಸಾಧುವಿನ ಮನಸ್ಸು ಪರಿಪಕ್ವವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಭಗವಂತನೇ ಓರ್ವ ಸಾಧು ರೂಪದಿಂದ ಬಂದು ಆ ವೈಶ್ಯನನ್ನು 'ಅಯ್ಯಾ ವೈಶ್ಯರೇ, ನಿಮ್ಮ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಸಾಮಾನಿದೆ?' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡ ವೈಶ್ಯಸಾಧುವು ಅವನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು –

ಕಥಂ ಪೃಚ್ಛಸಿ ಮೇ ದಂಡಿನ್ ಮುದ್ರಾಂ ನೇತುಂ ಕಿಮಿಚ್ಛಸಿ ।
ಲತಾ ಪತ್ರಾದಿಕಂ ಚೈವ ವರ್ತತೇ ॥

ಎಲೋ ಸಾಧು, ನಿನಗೇಕೋ ನನ್ನ ಗೊಡವೆ. ನೀಚನೆ, ನನ್ನ ದುಡ್ಡು ಅಪಹರಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀಯಾ? ಹಡಗಿನಲ್ಲೇನಿದೆ, ಎಲ್ಲಾ ಎಲೆ ಬಳ್ಳಿಗಳು ಎಂದು ಕೋಪದಿಂದ ಹೇಳಿದನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಾಧುವು –

ಸತ್ಯಂ ಭವತು ತೇ ವಚಃ । ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ಗತಃ ಶೀಘ್ರಮ್ ।

'ನಿನ್ನ ಮಾತು ಸತ್ಯವಾಗಲಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬೇಗನೆ ಹೊರಟು ಹೋದನು. ವೈಶ್ಯನು ಹಡಗಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಅವನ ಪದಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲಾ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲವೂ ಎಲೆ ಬಳ್ಳಿಯೇ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದುವು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಲತಾದಿಕಂ ಚೈವ ಮೂರ್ಛಿತೋ ನ್ಯಪತದ್ ಭುವಿ ।

ಎಲೆ ಬಳ್ಳಿಯಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಮೂರ್ಛಿತನಾಗಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಹೊರಳಾಡಿದನು. ಆಗ ಅವನ ಅಳಿಯನೇ ಅವನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ 'ಆ ಸಾಧುವಿಗೆ ಸುಳ್ಳೇಕೆ ಹೇಳಿದಿರಿ? ಅವನು ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾನೆ, ಬನ್ನಿ, ಅವನನ್ನೇ ಮೊರೆಹೋಗೋಣ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಸಾಧುವಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡರು. ವೈಶ್ಯನು ಸಾಧುವನ್ನು ಕುರಿತು

ಕ್ಷಮಸ್ವ ಚಾಪರಾಧಂ ಮೇ ಮದುಕ್ತಂ ತವ ಸನ್ನಿಧೌ ।

'ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದ ತಪ್ಪನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿರಿ' ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ಆಗ ಸಾಧುವು, ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ವ್ರತ ಮಾಡದಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ವೈಶ್ಯನನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೈದು

ಮಾ ರೋಧೀಃ ಶೃಣು ಮದ್ವಾಕ್ಯಂ ಮಮ ಪೂಜಾ ಬಹಿರ್ಮುಖಃ ।

'ಅಳಬೇಡ ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳು. ನನ್ನ ಪೂಜೆ ಮಾಡದೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಇನ್ನಾದರೂ ಪೂಜೆ ಮಾಡು' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ವೈಶ್ಯನು ಹಡಗನ್ನು ಊರಿನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿಸಿದನು.

೧೫. ವೈಶ್ಯನು ಊರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದ್ದು – ಭಗವಂತನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಹೋಗಲು ವೈಶ್ಯನೂ ಅವನ ಅಳಿಯನೂ ಎಲ್ಲಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ತಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡು, ಒಬ್ಬ ದೂತನ ಮುಖಾಂತರ ತಾವಿಬ್ಬರೂ ಬರುವ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಹಡಗನ್ನು ಊರಿನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿಸಿದರು. ಪತಿಯು ಬರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿ ಲೀಲಾವತೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಪೂಜೆ ಮುಗಿಸಿ, ಮಗಳಿಗೆ 'ನೀನೂ ಪೂಜೆ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಾನು ಗಂಡನನ್ನೂ ಅಳಿಯನನ್ನೂ ಎದುರುಗೊಳ್ಳಲು ಹೊರಟಳು.

೧೬. ಕಲಾವತಿ ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧ – ಆದರೆ ಕಲಾವತಿ ಪೂಜೆಯನ್ನೇನೋ ಮಾಡಿದಳು. ಆದರೆ ಗಂಡ ಬರುವನೆಂಬ ಆತುರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸದೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಗಂಡನನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟುಬಿಟ್ಟಳು.

ವ್ರತಂ ಕೃತ್ವಾ ಸಮಾಪ್ಯ ಚ । ಪ್ರಸಾದಂ ತು ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಗತಾ ಸಾ ಹಿ ಪತಿಂ ಪ್ರತಿ ॥

ಅದರಿಂದ ಅವಳು ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅಳಿಯ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಹಡಗೇ ಮುಳುಗು-ವಂತಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವಳು ಬಿದ್ದು ಹೊರಳಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಆಗ ಒಂದು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಾಗಿ 'ಅವಳು ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸದೆ ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಕಷ್ಟ ಬಂದಿತು. ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಬಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಹೋಗುವುದು' ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಅದರಂತೆ ಕಲಾವತೀ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿ ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಬಂದಳು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಮುಳುಗುತ್ತಿದ್ದ ಹಡಗನ್ನು ಯಾರೋ ಎತ್ತಿದರು. ಅಳಿಯ ಮಾವ ಇಬ್ಬರೂ ಸುಖವಾಗಿ ದಡ ಸೇರಿದರು.

೧೭. ವೈಶ್ಯನಿಗೆ ಸದ್ಗತಿಯಾದುದು – ಅನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ವ್ರತವನ್ನು ಸಕಲ ಬಂಧು ಬಾಂಧವರೊಡನೆ ಕೂಡಿ ವೈಭವದಿಂದ ಮಾಡಿದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲೂ ಪೂರ್ಣಿಮಾಂ ಚ ಸಂಕ್ರಾಂತೌ ಮಾಸಿ ಮಾಸಿ ಚಚಾರ ಹ ॥ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯಲ್ಲೂ ಸಂಕ್ರಮಣ ದಿನಗಳಲ್ಲೂ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೊನೆಗೆ ಉದ್ಯಾಪನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿದರು. ಅದರಿಂದ

ಇಹಲೋಕೇ ಸುಖಂ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಚಾಂತೇ ಸತ್ಯಪುರಂ ಯಯೌ ।

ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಸುಖಭೋಗಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಮರಣಾನಂತರ ಸತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೂ ಹೋದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ವ್ರತ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಮಾಪ್ತವಾಯಿತು.

ಐದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

೧೮. ಅಧ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಪೀಠಿಕೆ – ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮೊದಲನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಪೂಜಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಎರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಆ ವ್ರತಾನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಕಾಶಿಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೂ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಮಾರುವವನಿಗೂ ಹೇಗೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಕಳೆದು ಐಶ್ವರ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು. ಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಉಲ್ಕಾಮುಖ ಮತ್ತು ಭದ್ರಶೀಲಾ ಎಂಬ ರಾಜ ರಾಣಿಯರನ್ನು ನೋಡಿ ವೈಶ್ಯಸಾಧು ತನಗೂ ಮಕ್ಕಳಾದರೆ ತಾನೂ ಆ ವ್ರತ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹರಸಿಕೊಂಡನು. ಮಗಳು ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಆ ವ್ರತ ಮಾಡದೆ ವಚನ ಭ್ರಷ್ಟನಾದನೆಂಬುದನ್ನು ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಹೇಗೆ ಕಷ್ಟಪರಂಪರೆಗಳು ಬಂದೊದಗಿದವು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡರೆ ಆ ಸ್ವಾಮಿ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ದೂರಮಾಡುತ್ತಾನೆಂಬುದನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾ ಆ ವೈಶ್ಯ ಕುಟುಂಬವು ಹೇಗೆ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದರೆಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು. ಈಗ ಈ ಐದನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ವ್ರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ಅನರ್ಥವಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕಥೋಪಸಂಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

೧೯. ಅಂಗಧ್ವಜರಾಜನ ಕಥೆ –

ಆಸೀದಂಗಧ್ವಜೋ ರಾಜಾ ಪ್ರಜಾಪಾಲನತತ್ಪರಃ ।

ಹಿಂದೆ ಅಂಗಧ್ವಜನೆಂಬ ರಾಜನಿದ್ದನು. ಅವನು ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಧರ್ಮತತ್ಪರನಾಗಿದ್ದನು.

ಏಕದಾ ಸ ಚ ರಾಜೇಂದ್ರೋ ಮೃಗಯಾ ವ್ಯಸನಾರ್ಥತಃ ।
ವನಂ ಗತ್ವಾ ಜನೌ ಸಾಕಂ ಬಭ್ರಾಮ ಚ ಇತಸ್ತತಃ ॥

ಒಂದಾವರ್ತಿ ಆ ರಾಜನು ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವನಾಗಿ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತನಾಗಿ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮೃಗಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತಾ ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಅಡ್ಡಾಡಿದನು. ಅದರಿಂದ ಹಸಿವು ಬಾಯಾರಿಕೆಗಳಾಗಿ ತಲ್ಲಣಿಸಿ ಹೋದನು. ಹಾಗೆಯೇ ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ಆಲದ ಮರದ ಬುಡಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಅಲ್ಲಿ ಗೋಪಾಃ ಕುರ್ವಂತಿ ಸಂತುಷ್ಟಾಃ ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತಾಃ ಸಬಾಂಧವಾಃ ॥ ಅನೇಕ ಜನ ಗೊಲ್ಲರು ಬಂಧು–ಬಾಂಧವರಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

೨೦. ಗೊಲ್ಲರ ಭಕ್ತಿಶ್ರದ್ಧೆಗಳು – ಅವರು ರಾಜನನ್ನು ಕಂಡು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು 'ನಾ ವಿಷ್ಣುಃ ಪೃಥಿವೀಪತಿಃ' ರಾಜನು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಅಂಶವೆಂದು ತಿಳಿದು ಭಕ್ತಿಶ್ರದ್ಧಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೂವು ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ದೇವರ ಪ್ರಸಾದವನ್ನೂ ರಾಜನ ಮುಂದೆ ತಂದಿಟ್ಟು ರಾಜನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ –

ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ ಪುನರಾಗತ್ಯ ಭುಕ್ತಾಃ ಸರ್ವೇ ಯಥೋಚಿತಮ್ ॥

ತಾವು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಯಥಾಕ್ರಮವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು.

೨೧. ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸದೇ ಹೋದದ್ದರಿಂದ ಕೇಡಾಯಿತು – ರಾಜನು ಆ ಗೊಲ್ಲರು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆಂದು ಆ ಹೂವು-ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಸಾದವನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸದೆ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದನು.

ತತ್ ಪ್ರಸಾದಂ ತುಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ರಾಜಾ ದುಃಖಮವಾಪ ಚ ।
ತಸ್ಯ ಪುತ್ರ ಶತಂ ನಷ್ಟಂ ಧನಧಾನ್ಯಾದಿಕಂ ಚ ಯತ್ ।
ಸತ್ಯದೇವೇನ ತತ್ಸರ್ವಂ ನಾಶಿತಂ ಚ ಸುನಿಶ್ಚಿತಮ್ ।

ಹಾಗೆ ಅವನು ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಆ ರಾಜನಿಗೆ ಬಹಳ ಅನಿಷ್ಟವುಂಟಾಯಿತು. ಅವನ ನೂರು ಮಕ್ಕಳು ಹಾಳಾದರು. ಅವನ ಧನಧಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯ ಕೋಶ ಏನಿತ್ತೋ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸ್ವಾಮಿಯು ನಾಶ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟನು.

೨೨. ರಾಜನ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ – ರಾಜನಿಗೆ ತಾನು ಪ್ರಸಾದ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಅನಿಷ್ಟ ಒದಗಿತೆಂಬುದು ಅರಿವಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಟ್ಟು ಭಗವಂತನನ್ನು ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿ ಪುನಃ ಗೋಪಾಲಕರಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ತಾನೂ ಸಹ

ತತೋಽಸೌ ಸತ್ಯದೇವಸ್ಯ ಪೂಜಾಂ ಗೋಪಗಣೈಃ ಸಹ ।
ಭಕ್ತಿಶ್ರದ್ಧಾನ್ವಿತೋ ಭೂತ್ವಾ ಚಕಾರ ವಿಧಿವನ್ನೃಪಃ ।
ಪ್ರಸಾದಂ ಭಕ್ಷಯಿತ್ವಾ ಚ ಕ್ಷಮಾಂ ಸಂಪ್ರಾರ್ಥಯದ್ ವಿಭುಮ್ ॥

ಭಕ್ತಿಶ್ರದ್ಧಾದರಗಳಿಂದ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣನ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಭಗವಂತನ ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಬೇಡಿದನು. ಆದರಿಂದ ಪ್ರಸನ್ನನಾದ ಆ ಸ್ವಾಮಿಯ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಕೋಶ ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲರೂ ದೊರೆತರು ಮತ್ತು ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಮರಣಾನಂತರವೂ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆದನು.

ಅತೋ ದೇವಪ್ರಸಾದೇನ ಧನಪುತ್ರಾನ್ವಿತೋಽಭವತ್ ।
ಇಹಲೋಕೇ ಸುಖಂ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಚಾಂತೇ ಸತ್ಯಪುರಂ ಯಯೌ ॥

೨೩. ಕಥೋಪಸಂಹಾರ – ಹೀಗೆ ಕಥಾ ನಿರೂಪಣಾ ಮಾಡಿದ ಸೂತಪುರಾಣಿಕರು ಶೌನಕಾದಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಸಂಬೋಧಿಸಿ ಹೇಳಿದರು-

ಯ ಇದಂ ಕುರುತೇ ಸತ್ಯವ್ರತಂ ಪರಮದುರ್ಲಭಮ್ ।
ಶೃಣೋತಿ ಚ ಕಥಾಂ ಪುಣ್ಯಾಂ ಭುಕ್ತಿಮುಕ್ತಿಫಲಪ್ರದಮ್ ।
ಧನ ಧಾನ್ಯಾದಿಕಂ ತಸ್ಯ ಭವೇತ್ ಸತ್ಯಪ್ರಸಾದತಃ ॥

ಪರಮ ದುರ್ಲಭವಾದ ಈ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ವ್ರತವನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ಮತ್ತು ಪುಣ್ಯಕರವಾದ ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಮತ್ತು ಕೇಳುತ್ತಾರೋ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಭಗವಂತ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಧನಧಾನ್ಯಾದಿ ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ದರಿದ್ರರಿಗೆ ಧನ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು, ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಗುತ್ತದೆ. ಭೀತರಿಗೆ ಭಯ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಕಲೇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳೂ ಸಿದ್ಧಿಸುವುವು.

ವಿಶೇಷತಃ ಕಲಿಯುಗೇ ಸತ್ಯಪೂಜಾ ಫಲಪ್ರದಾ ॥

ಆದರಲ್ಲೂ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಈ ಸತ್ಯಪೂಜೆ ಬಹಳ ಫಲಪ್ರದವು ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಐದನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಮಾಪ್ತವಾಯಿತು.

ಲೋಕಾಃ ಸಮಸ್ತಾಃ ಸುಖಿನೋ ಭವಂತು ।

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು

ಲೇಖಕನ ಮಂಗಳಾಚರಣೆ

ಸತ್ಕಥಾ ಸತ್ಯದೇವಸ್ಯ ಸಕಲೈರ್ಮಧುರೈಃ ಪದ್ಯೈಃ ।
ಕಥಿತಾ ವಿಷ್ಣುತೀರ್ಥೇನ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ತಸ್ಯ ಚೈವ ಹಿ ॥

ಮಂಗಳ ಶ್ಲೋಕ

ಅಕ್ಷಯಂ ಕರ್ಮ ಯಸ್ಮಿನ್ ಪರೇ ಸ್ವರ್ಪಿತಮ್ ।
ಪ್ರಕ್ಷಯಂ ಯಾಂತಿ ದುಃಖಾನಿ ಯನ್ನಾಮತಃ ।
ಅಕ್ಷರೋ ಯೋಽಜರಃ ಸರ್ವ ದೈವಾಮೃತಃ
ಕುಕ್ಷಿಗಂ ಯಸ್ಯ ವಿಶ್ವಂ ಸದಾಜಾದಿಕಮ್ ॥

ಪ್ರೀಣಯಾಮೋ ವಾಸುದೇವಂ ದೇವತಾಮಂಡಲಾಖಂಡಮಂಡನಮ್ ॥

॥ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ॥